PRŮVODCE TOUR DE FRANCE 2018

sport

OBSAH

3
Tipy webu ctsport.cz

4
Mapa Tour de France 2018

6
Tour de France 2018 na programu ČT sport a webu ctsport.cz

7
Tour na podmínku nebude. Frooma vyzvou tři králové z Movistaru i domácí Bardet

13
Nejen sport táhne. Tour kolem pláží, bojišť, odbojnými regiony i místy zázraků

18
Duel křehkých myslí. Jak se Pantani vzepřel Ullrichovi

34
Pan Čistý uprostřed cyklistického pelotonu

39
Pětice nejdramatičtějších ročníků

54
Tam, kde cyklisté dostávají živá selátka

59
Hvězda, na kterou jsme čekali. Kam stoupá mladý Bernal?

65
Po vlastních. Jaké to je běžet Tour de France?

75
Kvíz: Vyznáte se v historii Tour de France?

87
Týmy na Tour de France 2018

110
Statistiky Tour de France 2018

112
Etapy Tour de France 2018

134
Autoři

Mladá puška z Teamu Sky, třiadvacetiletý Tao Geoghegan Hart, kredit: Taogeoghenganhart.com

TIPY WEBU CTSPORT.CZ

Žlutý dres

***** Chris Froome

**** Vincenzo Nibali, Nairo Quintana, Adam Yates

*** Romain Bardet, Tom Dumoulin, Richie Porte, Geraint Thomas

** Jakob Fuglsang, Steven Kruijswijk, Dan Martin, Rigoberto Urán

* Mikel Landa, Bauke Mollema, Alejandro Valverde, Ilnur Zakarin

Bílý dres

***** Egan Bernal

**** David Gaudu, Pierre Latour

***Marc Soler, Antwan Tolhoek

** Tiesj Benoot, Guillaume Martin

* Élie Gesbert, Gianni Moscon

Zelený dres

***** Peter Sagan

**** Michael Matthews

*** Sonny Colbrelli, Fernando Gaviria

** Arnaud Démare, André Greipel, Dylan Groenewegen

* Marcel Kittel, Alexander Kristoff

Puntíkovaný dres

*****

**** Warren Barguil, Rafal Majka

*** Chris Froome, Nairo Quintana, Vincenzo Nibali

** Romain Bardet, David Gaudu

* Tiesj Benoot, Egan Bernal

MAPA TOUR DE FRANCE 2018

LÉGENDE

The key

- ***Grand Départ*** *Race Start*
- ***Ville départ*** *Start town*
- ***Ville arrivée*** *Finish town*
- ***Ville repos*** *Rest town*
- ***Arrivée finale*** *Race finish*
- ***Étape en ligne*** *Stage*
- ***C.l.m. individuel*** *Individual time-trial*
- ***C.l.m. par équipe*** *Team time-trial*

KDO OBLÉKNE ŽLUTOU A CO NÁS ČEKÁ NA TOUR DE FRANCE?

POSLECHNĚTE SI NOVÝ DÍL VELO FOKUS PODCASTU

Diskutují Matěj Tomíček z MF Dnes, komentátor ČT sport Tomáš Jílek a Vojtěch Jírovec z webu ctsport.cz. Moderuje Ondřej Nováček.

TOUR DE FRANCE 2018 NA PROGRAMU ČT SPORT A WEBU CTSPORT.CZ

DEN	ČAS	ETAPA	KM	SPOLUKOMENTUJÍ
5. 7.	18:25 – 20:00	PREZENTACE	–	–
7. 7.	10:50 – 15:50	1	201	René Andrle, Lubor Tesař
8. 7.	14:05 – 17:55	2	182,5	René Andrle, Petr Benčík
9. 7.	14:55 – 17:55	3	35,5	René Andrle, Stanislav Kozubek
10. 7.	14:05 – 18:10	4	195	Petr Benčík, Lubor Tesař
11. 7.	14:05 – 17:50	5	204,5	René Andrle, Stanislav Kozubek
12. 7.	14:05 – 17:50	6	181	Petr Benčík, Lubor Tesař
13. 7.	14:05 – 17:55	7	231	Ján Svorada, František Raboň
14. 7.	14:05 – 15:50	8	181	Ján Svorada, František Raboň
15. 7.	14:05 – 16:35	9	156,5	Ján Svorada, Lubor Tesař
17. 7.	13:00 – 18:20	10	158,5	Tomáš Konečný, Stanislav Kozubek
18. 7.	13:45 – 17:45	11	108,5	Stanislav Kozubek, František Raboň
19. 7.	11:55 – 18:15	12	175,5	Tomáš Konečný, Pavel Padrnos
20. 7.	14:05 – 17:50	13	169,5	Tomáš Konečný, Pavel Padrnos
21. 7.	14:05 – 18:00	14	188	Ján Svorada, Stanislav Kozubek
22. 7.	14:05 – 18:05	15	181,5	Petr Benčík, Stanislav Kozubek
24. 7.	14:05 – 17:45	16	218	Petr Benčík, František Raboň
25. 7.	14:50 – 17:55	17	65	Tomáš Konečný, Lubor Tesař
26. 7.	14:05 – 18:10	18	171	Petr Benčík, Tomáš Konečný
27. 7.	14:05 – 18:10	19	200,5	Petr Benčík, Tomáš Konečný
28. 7.	12:00 – 17:35	20	31	Tomáš Konečný, Lubor Tesař
29. 7.	16:00 – 20:00	21	116	Ján Svorada, Lubor Tesař

Chris Froome vítězí v etapě do Bardonecchie, kredit: ČTK/AP/Daniel Del Zennaro

TOUR NA PODMÍNKU NEBUDE. FROOMA VYZVOU TŘI KRÁLOVÉ Z MOVISTARU I DOMÁCÍ BARDET

To, čeho se ředitel Tour de France Christian Prudhomme bál jako čert kříže, se 7. července v západofrancouzské přímořské oblasti Vendée realitou nestane. Pět dní před startem závodu totiž Mezinárodní cyklistická unie (UCI) oznámila, že Brita nepotrestá za přesáhnutí povolené hladiny salbutamolu, k němuž došlo během loňské Vuelty. Na nejvýznamnějším cyklistickém svátku tak bude Froome nakonec startovat.

Autor: Tomáš Jílek

UCI tak na poslední chvíli zabránila smutnému déjà vu Grand Boucle z před sedmi let – tehdy nikdo netušil, zda výsledky Alberta Contadora dosažené na silnicích v zemi galského kohouta budou platit měsíc, půl roku nebo navěky. Dlouho to vypadalo, že podobně se to letos bude mít i s Britovou účastí. Diváky by v takovém případě iritovala otázka, zda jméno Chrise Frooma, jenž má v zádech úžasnou sérii tří po sobě vyhraných Grand Tours, nebude za nějakou dobu vyškrtnuto ze všech oficiálních statistik letošního žlutého závodu.

Nejvyšší orgán světové cyklistiky podobné blamáži zamezil na poslední chvíli. Pět dnů před startem závodu UCI oznámila, že za souhlasu Světové antidopingové agentury (WADA) končí vyšetřování Froomova případu. Výsledek šetření? Nepodařilo se prokázat, že Froome užil zakázané množství antiastmatika salbutamolu, a navíc nebylo možné replikovat situaci, v níž se lídr týmu Sky v závěru loňské Vuelty nacházel. UCI i WADA tím celý případ považují za uzavřený.

Froome dopředu počítá s tím, že ve Francii bude řadou diváků (a že v tomto případě nemůžeme hovořit jen o domácím publiku) přijat podobně láskyplně, jako to v minulosti zažívali Armstrong s Contadorem. Tým Sky posílí skupinu osobních strážců (teď není řeč o Woutu Poelsovi s Michalem Kwiatkowským), a pokud by se snad Chris brzy oblékl do žlutého, může počítat s tím, že z novinářských dotazů ty na samotný průběh závodu budou tvořit tak pět procent celkového počtu. Ale na to je čtyřnásobný šampion zvyklý i z minulosti.

Kdo se postaví Froomovi?

Nejúspěšnější etapový jezdec poslední pětiletky má o soupeře postaráno, a to se ještě ani nemusí podívat do startovní listiny. Pokud se ale budeme držet čistě sportovního soupeření, je tu velmi silná smečka hladových vyzyvatelů, z nichž někteří vědí, jaké je to jezdit po Froomově boku v jednom dresu (Richie Porte, Mikel Landa),

nebo jaké je to vedle něj stát na nižším stupínku v centru Paříže (opakovaně Romain Bardet s Nairem Quintanou, loni zase navrátilec roku Rigoberto Urán).

Dále tu budou i ti, kteří by mohli psát romány o tom, jak můžete o vše přijít ve zlomku sekundy (znovu Porte a k němu třeba Steven Kruijswijk), nebo ti zdánlivě ve druhé řadě číhající (Rafal Majka a Ilnur Zakarin)… Takže tu máme pěkně rozdané karty a ne náhodou se letošní ročník obecně označuje za jen těžko odhadnutelnou partii pokeru.

Speciální zmínku si ovšem zaslouží „tři králové“ neboli „movie stars“ z Movistaru Landa + Quintana + Alejandro Valverde. Tuhle elitní lajnu španělské ekipě musí závidět celá konkurence, jenže jak dobře víme, v každém týmovém sportu (a nikdo už snad nezpochybňuje, že jím silniční cyklistika nejen na top úrovni skutečně je) platí, že sestava se nedává dohromady jen podle hvězdných jmen, ale že se musí proměnit v dokonale fungující a nezadrhávající stroj.

Bude tohle letos v červenci platit pro tým tří lídrů Eusebia Unzuého? Vzpomeňte si v menším měřítku jednorázového Monumentu na letošním Roubaix a „nereakci“ Quick-Stepu na rozhodující atak Petera Sagana (Philippe Gilbert, Yves Lampaert i Zdeněk Štybar si v té chvíli zcela legitimně mohli říct: „Ale já jsem přece lídr.“).

Nairo Quintana slaví etapový triumf ve Švýcarsku, kredit: ČTK/imago sportfotodienst/Fotoreporter Sirotti Stefano

A že vám pořád jedno jméno schází? No jistě, jeden ze sedmi cyklistů historie s vítěznou trojkorunou Giro + Tour + Vuelta… Významná část prvního týdne se odehrává v těsné blízkosti Atlantiku, nebudou jeho vody příliš studené pro žraloka z teplejších krajů Sicílie Vincenza Nibaliho? Přijíždí lehce mimo nejzářivější světla pozornosti, a to miluje ze všeho nejvíc. Kdo sledoval červnové Critérium du Dauphiné a viděl třeba „drtivý“ Nibaliho útok kilometr před cílem rovinaté etapy, musel si buď říct, že je ten Talián snad blázen, nebo že tohle už někdy viděl a že Vincenzo prostě trénuje na mnohem důležitější party.

Jedno si ale musíme přát společně – aby byl Nibali na Tour ve špičkové formě a pohodě, protože pak se jedná o jednoho z nejzábavnějších cyklistů vůbec a jeho styl dlouho v tichosti vyčkávajícího predátora může zajímavosti celého závodu jedině prospět. A já bych jemu i nám divákům tu top formu třeba po jeho letošním „coup de force“ v závěru Milán – Sanremo určitě přál.

„Froome dopředu počítá s tím, že ve Francii bude řadou diváků přijat podobně láskyplně, jako to v minulosti zažívali Armstrong s Contadorem“

A co se rozhodně nedá upřít letošní trati Tour? Rozmanitost, zrádnost, nepředvídatelnost… V prvním týdnu dlouhé štreky podél oceánu, klasikářské dojezdy a jako třešnička v devátém dílu skoro 22 kilometrů po dlážděných úsecích z Královny klasik Paříž–Roubaix – den, který si v diáři červeně zvýraznili všichni účastníci Tour, jenže z dost rozmanitých důvodů (kdepak jsi, Zdeňku Štybare?).

Spousta dráždivých otázek

Možná nejvíc pak scénář první třetiny 105. ročníku ovlivní disciplína, která se do itineráře vrací po třech letech – estetická pastva pro oči neboli týmová časovka. Dovedu si dobře představit, že třeba v těžkém dojezdu páté etapy do Quimper a o den později na bretaňskou zeď uvidíme strhující souboj o žlutý dres mezi jmény, jako jsou Greg van Avermaet, Michael Matthews, Michal Kwiatkowski nebo Julian Alaphilippe, protože právě jejich sestavy by v týmovém chronometru měly patřit mezi nejlepší.

Nahrát jim v duelu o maillot jaune může ještě jedna novinka – v prvních osmi hromadných etapách totiž bude kromě klasických sprinterských prémií v nabídce ještě speciální bonusová prémie, kde se sice nebudou rozdávat body do soutěže o zelený dres, zato ale 3, 2 a 1 sekunda do celkové klasifikace. Jasná motivace pro spurtéry a klasikáře!

Kdo z favoritů úspěšně přečká první týden bez vysokohorských zkoušek (a dovolím si tvrdit, že to zase určitě nebudou všechna největší esa), ten se pak může těšit na vydatné menu alpských a pyrenejských lahůdek včetně legendárních Alpe d'Huez a Col du Tourmalet. Na programu bude celkem devět mimořádných horských prémií a poslední test pro vrchaře, 19. etapa z Lurd do Laruns, nabízí výživný trojboj Tourmalet + Col d'Aubisque + Col d'Aspin. Pokud i pak bude o šampionovi nejasno, francouzskou detektivku rozřeší následující 31kilometrová časovka v jihozápadním cípu země, jediný individuální chronometr ročníku.

Dráždivých otázek je ale mnohem víc: jak ovlivní průběh zeštíhlení jednotlivých sestav na osm jezdců? Vyrovná Peter Sagan historický rekord v počtu vítězství v bodovací soutěži? Bude Marcel Kittel i v dresu nového týmu stejně dominantní jako vloni? Probudí se po špatné první polovině sezony hvězda loňské Tour Warren Barguil

„Významná část prvního týdne se odehrává v těsné blízkosti Atlantiku, nebudou jeho vody příliš studené pro žraloka z teplejších krajů Sicílie Vincenza Nibaliho?“

(také v novém týmu a čerstvě i na nových kolech)? Dočká se Francie po 33 letech domácího vítěze celkového pořadí? A co na to Bernard Hinault? A co Cav? (Jistě každého napadne ještě dalších 101 dotazů.)

Přeju všem divákům jen ty nejpříjemnější a nejnapínavější zážitky při sledování 105. Tour de France na obrazovkách ČT sport. Naše silná skupina expertů už se na vás těší a vězte, že do studia přicházejí proto, aby prezentovali své názory opřené o bohaté závodnické zkušenosti z těch největších akcí. Takže pokud budete mít někdy na určité momenty jiný pohled (tak jako třeba loni po kolizi Cavendish vs. Sagan), je to zcela v pořádku a budeme rádi, když se s námi o něj prostřednictvím sociálních sítí podělíte.

Jsem totiž přesvědčen, že projekt Tour na ČT sport velmi výrazně spoluvytváříte právě vy. A v neposlední řadě znovu obohatí naše vysílání přímo z místa dění štáb ve složení zuřivý reportér Ivan Mejtský a kameraman s ostrým okem Aleš Toman, který nabídne pohledy za kulisy nejkrásnější sportovní akce planety.

Vive le Tour!

Zpět na obsah

NEJEN SPORT TÁHNE. TOUR KOLEM PLÁŽÍ, BOJIŠŤ, ODBOJNÝMI REGIONY I MÍSTY ZÁZRAKŮ

Moře, písek, rovina. Letošní tak trochu „domácká“ Tour startuje pošesté ve Vendée. Z oblasti srdcí a křížů, kde roajalisté urputně hájili před více než 220 lety proti zastáncům republiky staré pořádky, přes malebnou, drsnou a hrdou Bretaň, kolem starobylého města Chartres až do průmyslového srdce francouzských Flander. Alpy a tradice v Carcassonne a Pau a pak další pyrenejské stálice. Z Baskicka poté přímo zpátky tam, kam vedou všechny cesty Tour a zasněný pohled nejednoho romantika – do Paříže.

Autor: Hynek Roleček

Baskičtí fanoušci, kredit: ČTK/AP

Na rozdíl od kosmopolitního vydání Gira se letošní pouť Staré dámy jen na nějakých patnáct kilometrů zatoulá za hranice.

A pořád samé nástrahy. Když jede peloton po rovině, hrozí silný boční vítr nebo zrádné kostky. Když se šplhá na zeď, tak hned dvakrát. Když hora, tak pořádná. Když už jen něco přes 60 kilometrů, tak rozdíl několika tisíců výškových metrů. Anebo časovka s hrůzostrašným stoupáním těsně před cílem.

Ale kde jsou ty francouzské krásy? Všude okolo. Jako vždy se se sportovní stránkou nejslavnějšího závodu pojí tradice a historie. Ne vždy nádherná, často lemovaná tisíci mrtvých a podobným počtem ztracených nadějí.

Vítr občas tiše, občas hřmotně se prohánějící po nekonečném atlantském pobřeží a kolem Loiry by mohl šeptat o zvěrstvech, která se tu krátce po začátku velké revoluce odehrála. Za Boha a krále tu tehdy bojovaly tisíce sedláků. Marně. Republikánská přesila byla značná. A nemilosrdná.

Teď se naštěstí na jih od „zámecké“ řeky rozprostírá mír. Už vidíte ty příznačné záběry z vrtulníku, kterak nahlíží na místo velkého startu plného titěrných mravenců s ještě drobnějšími kolečky? Ostrov Noirmoutier se starobylým hradem a ikonickým moderním mostem. Odtud se početný peloton vydá na dalekou cestu.

Z konce světa do Roubaix

Nejdříve krajem, který kvůli silným větrům od oceánu opěvují spíše surfaři. Cyklisté by možná přivítali mírnější počasí. Ale nechme stranou sport. Druhý den odstartují závodníci z města Mouilleron-Saint-Germain, rodiště strůjce versailleského mírového systému po Velké válce Georgese Clemenceaua. Neúprosný „otec vítězství“ podle některých svým ostrým přístupem vůči poraženým „zadělal“ na další

pohromu. Tu pak pomáhal o téměř dvacet let později řešit zbraněmi maršál Jean de Lattre de Tassigny, rovněž tamní rodák.

To už se bude pomalu o slovo hlásit hrdá Bretaň. Francouzské dominanci dlouho odolávala a stále zůstává tak trochu jiná. Cyklisté se vyhnou tradičnímu sídlu bretaňských vévodů v Nantes a kolem rozsáhlých salin zamíří k pitoresknímu jižnímu pobřeží tohoto poloostrova.

Lorient – slavné námořní centrum. Kdysi domov flotily francouzské Východoindické společnosti, ale také výchozí bod pro zákeřně plující německé ponorky. Teď místo startu šesté etapy. Romantický Morbihanský záliv za zády, další esence romantiky před sebou. Tak kupříkladu Pont Aven, město malířů jako obrázek, anebo Concarneau, starobylý opevněný přístav, a co takhle Locronan? Tam se čas zastavit prostě musel. Peloton ale frčí dál.

„Za Boha a krále tu tehdy bojovaly tisíce sedláků. Marně. Republikánská přesila byla značná. A nemilosrdná.“

Vyšplhá si Mur de Bretagne. Dvakrát. Pěkné sbohem tomuto svérázném regionu. A pak hurá na sever. Mají za sebou „konec světa“ na západě, ale teď je čeká opravdové peklo. I když lemované těmi nejúžasnějšími gotickými skvosty. Katedrály v Chartres nebo Amiens přežily mnohé, třeba i obložené pytli s pískem, když o pár kilometrů dál na východ dopadaly německé granáty.

Takové peklo to zase nebude, jen ty kostky a trocha toho větru a prachu a možná deště. Cesta za průmyslem z velkolepého náměstí v Arrasu skončí na tradičním cyklistickém místě v Roubaix.

Peloton bude vyhlížet Lurdy

Hodila by se dovolená. V nohách už závodníci mají stovky kilometrů. Pod alpskými vrcholky to bude fajn. V Annecy se leckdo nadechne čerstvého vzduchu, pak se začne zběsile stoupat a klesat.

Pomalu kolem slavné zvonařské dílny v Sevrier, jezerní krajinou, kde lidé na dohled od obřích vrcholků přebývali už před mnoha tisíci let, až do proslulých alpských středisek. Stěží si budou moci cyklisté v jedenácté etapě vychutnat vábivou vůni vlašských ořechů a alpských bylin, která se line ze sýrárny v Beaufortu.

Přes 200 kilometrů sjezdovek a olympijská bobová dráha – to jsou chlouby střediska La Plagne. Kolem dějišť zimních Her v roce 1992 budou cyklisté vesele kroužit: úpatí, hřebeny a zase údolí. Mezi tím ledovce. Na jednom z nich poblíž vesničky Saint-Sorlin spočinul popel jednoho z předních návrhářů minulého století Pierra Balmaina.

Tour u jezera poblíž Annecy, kredit: ČTK/AP

Ale pryč z hor. Pomalu se s nimi závodníci rozloučí ve Stendhalově rodišti. O lásce ale řeč nebude a o červenou ani černou také tolik nepůjde. Bojuje se o jinou barvu. Historické sídlo sehrálo veledůležitou roli i v dějinách samotné Tour. V roce 1919 zde byl vedoucí závodník Eugene Christophe poprvé oblečen do žlutého dresu.

Vzhůru do přírody. Ve čtrnácté etapě by mohli vystrčit zuby klasikáři. Cenit své poklady umějí i krokodýli v Pierrelatte. Peloton putuje přes Centrální masiv. Pod ním nechává skryté jeskyně, za sebou skalnaté vráščité krásky. Pojede se také pro objektivy kamer a fotoaparátů. Pro to je Tour stvořena. Ne poprvé bude mezi největší taháky červencové zábavy patřit nejvyšší evropský most a „namalovaný“ Carcassonne.

Klid před bouří. V Pyrenejích bude pršet pot. Kdo do Paříže dojede ve žlutém, mělo by být už jasnější. Ale určitě ne nad hvězdy. Na ty jsou odborníky v hvězdárně v Sabaratu. Hory jsou tu drsné, k Bohu blíž. Někdo by mohl věřit na zázraky a v Lurdech s tím mají své zkušenosti.

Míček v baskické národní hře pelota může létat i přes 300 kilometrů za hodinu. Tak rychle i ti nejlepší časovkáři rozhodně nepojedou, zvlášť kvůli náročnému profilu. Do francouzské části Baskicka se vrací Tour po dvanácti letech a pelota tentokráte zůstane až na druhé koleji. Tady už bude jasno a závodníky bude čekat jen triumfální příjezd se sklenkou šampaňského k Vítěznému oblouku. Klišé nebo klasika, jak kdo chce.

Zpět na obsah

Jan Ullrich v péči lékařů před startem Tour, kredit: Reuters

DUEL KŘEHKÝCH MYSLÍ. JAK SE PANTANI VZEPŘEL ULLRICHOVI

Říká se, že aféra stáje Festina změnila silniční cyklistiku. Nic už nebylo jako předtím. Jisté je, že vyhození francouzského týmu z Tour de France změnilo ročník 1998. Je až s podivem, že uprostřed dopingových odhalení probíhal tak napínavý duel. Marco Pantani se v horách pustil do obhájce vítězství Jana Ullricha. Jeden psychicky labilní cyklista vyzval druhého. Byla to nejhorší Tour, byla to nejlepší Tour.

Autor: Vojtěch Jírovec

Před dvaceti lety se Tour de France natáhla na jednadvacet etap plus úvodní prolog. V oficiálních materiálech a historických záznamech ovšem už nenajdete, že ve skutečnosti trvala ještě o tři dny déle.
Bylo to osmdesát perných hodin: s každou další se napětí zvedalo a zvedalo. Když jedenáctého července 1998 jako první sjížděl ze startovní rampy v Dublinu francouzský závodník Denis Leproux, byla Tour de France pár dní v běhu a blízko bodu varu. A brzy se mělo ještě o pár stupňů oteplit.

Přitom vše začalo tak nevinně. Fiatu Marea, jehož karoserie byla oblepena nálepkami s logy švýcarské hodinářské firmy Festina, chybělo dvě stě metrů k tomu, aby překročil francouzsko-belgickou hranici. Jeho řidič, třiapadesátiletý Willy Voet, spěchal – v poledne se totiž musel v Calais nalodit na trajekt směřující k irským břehům. Na obsah kufru jeho fiatu tam čekalo devět cyklistů. Nepočítal však s tím, že si vůz v šest hodin ráno vyberou k prohlídce celníci na přechodu v Neuville-en-Ferrain.

První chyba: když přejíždíte hranice, mějte platný řidičský průkaz (ten Voetův policie zabavila kvůli překročení rychlosti). Chyba číslo dvě: nenechte se při kontrole nachytat s kufrem, který dost dobře může být pojízdnou lékárnou. To, co celníci našli v zavazadlovém prostoru, změnilo vše. Pečlivě uskladněných tu leželo 82 lahviček s růstovým hormonem, 60 kapslí testosteronu, amfetaminy, tablety snižující hodnotu krevních tuků a 234 dávek hormonu erythropoetinu (EPO).

Z cesty do Calais sešlo. Soigneur Festiny byl vyslýchán policejními specialisty a noc strávil v cele v Lille. Desátého července byl obviněn z pokusu o import kontrabandu a převážení zakázaných látek.
O jeho zadržení nyní věděl i peloton, který se chystal na start prologu. „Dozvěděl jsem se o tom během večeře. Takové zprávy se šíří rychle. Reakce byla: ‚Sakra, co teď uděláme s našimi věcmi?‘ Nebylo to: ‚Ať jde Festina do háje, jsou to volové‘,“ vzpomíná Jörg Jaksche, kterého tehdy čekal debut na Tour.

Německý závodník stáje Polti byl jedním ze 189 cyklistů, kteří se v Dublinu vydali na 5,6kilometrovou trať prologu. Mraky se ale rychle stahovaly: Voet sedící v cele v Lille byl tikající bombou, která vybuchla den poté, co závodníci překročili kanál La Manche a vrátili se do kontinentální Francie. Země, která se nacházela v oslavné kocovině poté, co její fotbalový tým ve finále porazil 3:0 Brazílii a získal první titul mistrů světa, se těšila na své cyklisty.

A bylo proč se těšit. Francouzští závodníci patřili do samotné špičky sportu. Richard Virenque v předchozích dvou letech skončil na pódiu a se svým mladistvým obličejem byl idolem publika. Jeho týmový kolega z Festiny Laurent Brochard vezl na zádech duhový dres a Christophe Moreau zase nadchl pátým místem v dublinském prologu. Laurent Jalabert ze stáje ONCE vyhrál tři poslední ročníky Paříž–Nice a Luc Leblanc z Polti stále ještě neztratil auru někdejšího světového šampiona.

To, co mělo být francouzskou krasojízdou, ale velmi rychle zhořklo: žádná z hvězd závod nedokončila. Voet pod tlakem vyšetřovatelů postupně opustil svou původní verzi (všechny látky byly pro vlastní potřebu) a přiznal, že jednal podle instrukcí svého týmu. Policie den poté v Cholet, které bude hostit letošní týmovou časovku, prohledala hotelové pokoje jezdců Festiny a zadržela sportovního ředitele Bruna Roussela a týmového doktora Erica Rijckaerta. Trvalo dva dny, než začali vypovídat.

„Dodávky zakázaných látek závodníkům probíhaly v součinnosti týmového vedení, doktorů, soigneurů i jezdců samotných. Cílem bylo zvýšit výkonnost pod striktním lékařským dohledem, aby se zamezilo případným chybám a ohrožení zdraví cyklistů," znělo oficiální Rousselovo prohlášení. Ředitel Tour Jean-Marie Leblanc v reakci vydal komuniké, kterým ukončil účinkování Festiny v závodě. Lídr stáje Virenque je odmítl akceptovat, Tour ale po schůzce s Leblancem nakonec opustil v slzách.

21

Mapa Tour de France 1998, kredit: Societé du Tour de France

Francouzský jezdec Philippe Gaumont, který jel v dresu konkurenční stáje Cofidis, po letech vzpomínal. „Teprve tehdy jsem si uvědomil, jak je to vážné," líčil potupný Virenqův odjezd. Veřejnost byla pobouřena – jezdci samotní spíše překvapeni, že je pro ni užívání dopingu „generací EPO" šokem. „Neházejte nás všechny do jednoho pytle. Vůbec mi Virenqua není líto. Je to osel, který se nikdy nepřestane předvádět," říkal zase Fréderic Moncassin ze stáje Gan.

List Libération nazval peloton žumpou a napsal: „Obři silnic jsou trpaslíky morálky." Fanoušci u trati na závodníky bučeli, ti se bránili. „Nejsme přece kriminálníci," protestoval jezdec Telekomu Udo Bölts. Jiní se snažili zůstat k mimozávodnímu dění hluší. Tak jako americký talent Bobby Julich. „Spolu s Kevinem Livingstonem jsme šli do postelí a pustili si MTV. Ráno měli všichni kruhy pod očima a ptali se, jestli už víme, co se stalo. A my, že ne, že nevíme. Tahle nevědomost byla fantastická," líčil Julich.

Napětí se mezitím šponovalo na nejvyšší možnou míru. Festina navíc nebyla jedinou stájí, na niž se soustředily síly policejních vyšetřovatelů. Nizozemský tým TVM byl na řadě další (už v březnu 1998 byla dodávka TVM převážející zásoby EPO zadržena policií, která nyní vyšetřování obnovila), pokoje jeho jezdců byly prohledány a vedení týmu vzato do vazby. V pokojích se našly látky, které tam podle policie neměly co dělat.

Pelotonu mezitím došla trpělivost: závodníci vedení domácí hvězdou Jalabertem odmítli odstartovat do dvanácté etapy. Jalabert byl bez sebe vztekem a zuřil. „Od začátku závodu nikdo nemluví o cyklistice, pouze o aféře Festina. Máme toho plné zuby. Chovají se k nám jako k dobytku, takže my se nyní podle toho budeme chovat – nikam nepojedeme, to je konečné rozhodnutí," cedil úřadující francouzský šampion.

Ne všichni s ním ale byli na jedné lodi. Stejně jako v Julichově případě i pro ně platilo, že lépe je o některé věci se nezajímat. „Nevíme moc, co se děje. Nejsem si jistý, čeho chtějí dosáhnout tím, že si sedneme na startu. Doufám, že se to brzy dozvíme a vyrazíme na cestu, jinak…," nevěděli si se situací příliš rady Australané Robbie McEwen a Stuart O'Grady. Dvě hodiny trvaly dohady s organizátory, kterým se nakonec podařilo zabránit blamáži. Peloton se se zpožděním vydal na cestu.

Noční můry a stres

Bylo to skoro s podivem, ale mezi všemi skandály – novináři na Tour se ze sportovních žurnalistů stali bezmála detektivy – pokračovalo samotné závodění. Chvíli slávy si prožil Chris Boardman, který znovu po prologu oblékl žlutý dres (předtím se to držiteli rekordu v hodinovce podařilo v letech 1994 a 1997). Neradoval se z něj ale dlouho. Ve druhé etapě do irského Corku si škrtl předním kolem o speciál jezdce před ním a narazil do kamenné zdi. Namísto do cíle etapy putoval v sanitce do nemocnice.

V Corku se už bez dosavadního lídra závodu sprintovalo. Našlapanou konkurenci – na Tour v tom roce startovali Mario Cipollini, Tom Steels, Erik Zabel nebo Robbie McEwen – ve finiši porazil závodník jedoucí v dresu českého šampiona. Ján Svorada v cíli oslavoval svůj druhý triumf na Staré dámě. Další důvod k radosti přišel následující den, kdy ve francouzském Lorient oblékl zelený dres pro lídra bodovací soutěže. Vezl ho dva dny, než si ho podle svého zvyku přisvojil Zabel.

Rozjížděl se i souboj o celkové pořadí. Obhájce loňského prvenství dorazil do Dublinu a při předstartovních testech se snažil působit pozitivně. „Vše je v pořádku," říkal Jan Ullrich. Přitom sám věděl, že předchozích jedenáct měsíců bylo ideálu hodně vzdáleno. Čtyřiadvacetiletý závodník zašel dokonce tak daleko, že svůj triumf z ročníku 1997 označil za noční můru. „Neužil jsem si z toho jedinou vteřinu," líčil německý lídr Telekomu.

Po Tour brzy ukončil sezonu, trpěl vyčerpáním a stresem. „Musíme ho lépe chránit, protože se to na něm hodně podepsalo. Je přece jen pořád dost mladý," přiznával šéf Ullrichova týmu Walter Godefroot. Jeho svěřenec se nechal unést: mnoho netrénoval, některé dny na kolo nevyjel vůbec. Zatímco jej porotci zvolili německým sportovcem roku 1997, jeho váha přes zimu prudce narostla ze 72 na třiaosmdesát kilogramů. Ullrich měl daleko k té bezchybné mašině, která v létě rozdrtila soupeře.

Všechno probíhalo pod pečlivým dohledem německých médií, která jeho pozadí označila za „nejsledovanější od dob Claudie Schifferové". Pozornost si dvakrát neužíval ani Marco Pantani. Italský „Pirát" v květnu vyhrál Giro d'Italia, na francouzské silnice se ale zprvu nechystal. Většinu června strávil v barech na Riviera Romagnola, klubech v Rimini nebo jeho rodném Cesenaticu. Tanec byl přitažlivější než jízdní kolo. Pantani za celý měsíc startoval jen jedno na boloňském kritériu.

Dva dny nato se vydal do garáže a zjistil, že jeho silniční speciál není na svém místě. Zděšený volal týmovému řediteli Giuseppemu Martinellimu: po chvíli si vzpomněl, že jej zapomněl, když se šel po kritériu v Boloni osprchovat. Nakonec až přání jeho mentora Luciana Pezziho, který na konci června náhle skonal, jej přimělo ke změně plánů. Pantani odcestoval do Dublinu, aby uctil památku Pezziho, který jako jeden z mála věřil, že dokáže slavného doublu Giro–Tour dosáhnout.

„Ullrich sám věděl, že předchozích jedenáct měsíců bylo ideálu hodně vzdáleno. Čtyřiadvacetiletý závodník dokonce zašel tak daleko, že svůj triumf z ročníku 1997 označil za noční můru."

A jaký to byl start. Pantani se neobtěžoval s prozkoumáním trasy prologu a ze 189 startujících skončil osmý od konce. Ani v dalších etapách nic nenasvědčovalo tomu, že má jakékoliv záměry na celkové pořadí. Už v té druhé jej zachránilo, že peloton po Boardmanově pádu zpomalil – hlavní pole bylo v té chvíli rozdělené kvůli bočnímu větru a Pantani, který se věren svému zvyku vozil s týmovými kolegy na samém chvostu skupiny, nabral několikaminutovou ztrátu.

Novinář Daniel Friebe tak po letech mohl napsat, že nikoliv Bradley Wiggins, ale Chris Boardman byl prvním Angličanem, který „vyhrál“ Tour de France. Právě jeho kolize „vyhrála“ Pantanimu tehdejší ročník: nebýt jí, šance italského závodníka skončily kdesi v irském středozemí. Nutno dodat, že Pantanimu to v tu chvíli zřejmě bylo vcelku jedno. „Když ho člověk viděl, jak jede neustále na posledním místě, říkal si, že je mu celá Tour asi úplně u zadku,“ vzpomíná Julich.

Poté přišla první ze dvou individuálních časovek, osmapadesátikilometrový test proti chronometru. Pantani a Ullrich si v tomto nemohli být více vzdálení. Zatímco italský jezdec se v sedle vrtěl, jeho německý soupeř točil vysoké převody a na každém kilometru dál a dál ujížděl. V cíli to časomíra ukázala: Ullrich zajel suverénně nejrychlejší čas, Pantani se krčil ve čtvrté desítce s mankem čtyř minut a 21 vteřin. Po sedmi etapách byl za žlutým Ullrichem o více než pět minut zpět.

„Nedal jsem tomu všechno, abych se neunavil před horskými etapami. Moje forma není dobrá. Také doufám, že novináři už přestanou mluvit o Festině a začnou se zabývat závodem. Všichni si konečně začínají uvědomovat, že bez téhle stáje to může být nudná Tour,“ mluvil Pantani, kterého nadšení italští fanoušci, mezi nimi také třeba ministerský předseda Romano Prodi, pasovali do role spasitele cyklistiky. Jeho Tour de France ale teprve začínala – přicházely Pyreneje.

Šplhám do kopců tak rychle jen proto, abych zkrátil své utrpení

Zpětně se bude dlouho rozebírat, kde Jan Ullrich udělal chybu. Jak se přihodilo, že jeho motor nefungoval tak bezvadně, jako tomu bylo před rokem? Jak to, že nevyhrál Tour, která mu byla ušitá na míru? Několik důvodů už padlo: Ullrich shazoval přes zimu nabrané kilogramy příliš rychle a jeho organismus se tím vychýlil z rovnováhy. Psychická kondice také nebyla zdaleka ideální. Plaší lidé obyčejně nevyhledávají světla reflektorů. Ullrich se pod nimi po celý rok pekl.

Velkou roli ale sehrála i rozvaha a týmová taktika. Ukázala to nejprve jedenáctá etapa na Plateau de Beille, jeden z pouhé dvojice horských finišů v celém ročníku. V údolí těsně před začátkem stoupání měl lídr Telekomu defekt: ve velmi špatné chvíli, která mohla ohrozit jeho vedení. Ullrich však ke své vlastní škodě začal zmatkovat. Měl k sobě minimálně tři pomocníky, nasadil však takové tempo, že mu Udo Bölts, Bjarne Riis ani Georg Totschnig s jeho slalomem do vrchu nebyli schopni pomoci.

Marco Pantani na vrcholu Les Deux Alps, kredit: Roul

Ullrich a jeho šestiválec se přihnali zpět do čelní skupiny, motor se ale už v té chvíli povážlivě přehříval. Kruhy pod Ullrichovýma očima rostly a tvář rudla, zatímco Pantani začal se svým klasickým striptýzem: shodil sluneční brýle, poté následoval pirátský šátek (bandana). A za několik okamžiků vystřelil do svahu. Jeho soupeř se pokusil navýšit tempo a málem se dostal až na Pantaniho zadní kolo. Další zrychlení už ale bylo smrtelné. Na vrcholu měl Pirát náskok minuty a čtyřiceti vteřin.

„Každá Pantaniho akcelerace je malým pokladem. Jsou to peníze v bance – bance našich smyslů a paměti. Peníze, které dostáváme zdarma," napsal novinář Marco Pastonesi z listu Gazzetta dello Sport. Italské publikum bylo bez sebe radostí, jejich miláček předvedl další pohádku a na Plateau de Beille vše shrnul pronikavými slovy: „Šplhám do kopců tak rychle jen proto, abych zkrátil své utrpení." Nedalo se divit tomu, že novináři znovu nabyli dojmu, že Pantani je spíše básníkem než cyklistou.

Přes všechen rozruch ale básník/pirát/cyklista (nehodící se škrtněte) zůstával i po Pyrenejích stále daleko za lídrem závodu. Lépe na tom byl nenápadný Američan Julich (+1:11), Pantani poskočil na čtvrtou příčku se stejným odstupem (+3:01) jako třetí Laurent Jalabert. Navíc si musel být vědom, že v závěrečné časovce může očekávat podobné manko jako to, které nabral v úvodním testu. To v součtu znamenalo, že v Alpách potřeboval najet zhruba sedm a půl minuty (!) na Ullricha.

V moderní cyklistice něco nevídaného, ba nemožného. Pantani ale hozenou rukavici bez váhání zvedl. Italského jezdce jeho výkon v Pyrenejích přesvědčil, že bitva o celkové pořadí ještě není ztracená. Navenek ale pokračoval ve svých vyhýbavých odpovědích. „Myslím, že jsem ztratil na Giru příliš sil, než abych mohl pomýšlet na vítězství. Doufám, že alespoň vyhraju poslední horský finiš na Les Deux Alpes," stroze odbýval reportéry. V duchu však už věděl, že v Alpách rozpoutá válku.

Déšť a teploty okolo dvanácti stupňů Celsia – takové podmínky čekaly na závodníky, když se v Grenoblu stavěli s nadávkami na rtech na start patnácté etapy. Radost měl málokdo, vždyť pořadatelé si vymysleli čtyři velká stoupání. Jako první přišel Col de la Croix de Fer (2067 m n. m.), po něm Col du Télégraphe (1566 m n. m.), následoval hrozivý Col du Galibier (2645 m n. m.) a cílový výstup k lyžařské stanici Les Deux Alpes (1650 m n. m.), která si odbývala premiéru na nejslavnějším závodě.

Pantani věděl, že potřebuje zaútočit dříve než v závěrečném stoupání, které nebylo dostatečně dlouhé (8,8 km) ani prudké (6,8 %) na to, aby v něm Ullrichovi zasadil smrtelnou ránu. Pokud chtěl ještě obrátit Tour vzhůru nohama, atak musel přijít už na Galibieru. Ullrich v etapě propadal čím dál větší nejistotě. Aby zamezil nástupům soupeřů, přikázal svým domestikům, aby jeli v údolí pod Col du Télégraphe vysoké tempo. Výsledkem bylo, že pomocníci Telekomu příliš brzy vyčerpali své síly.

„Novináři znovu nabyli dojmu, že Pantani je spíše básníkem než cyklistou.“

Ve svazích Galibieru zůstala pospolu už jen velmi úzká skupina favoritů. Byl tu Julich, který si dělal zálusk na žlutý dres, od něhož byl vzdálen jen o něco více než minutu. Pantani se držel vzadu skupiny a navzdory špatné viditelnosti schovával tvář za tmavými brýlemi. Na čele šlapal Ullrich ve svém klasickém stylu: těžký převod, konstantní tempo, postupně rudnoucí tvář a čepice Telekomu na hlavě. Dotahoval sám každý nástup. Hustý déšť ho bičoval do tváře.

Šest kilometrů pod vrcholem, v husté mlze a ledových teplotách (na vrcholu stoupání téměř mrzlo, teploměry tu naměřily okolo čtyř stupňů), vyrazil Pantani po pravé straně kolem tempo tahajícího Ullricha. Konečně vše naplno začalo – bitva byla rozehrána. Pantani šel ze sedla, ruce pevně svíraly berany. Osm vteřin trvalo prvotní zrychlení, po něm přišlo první ohlédnutí. Za další dvě vteřiny přestal šlapat a ohlédl se přes své pravé rameno podruhé. A udělal nepochopitelnou věc. Pantani se usmál.

„Říkal jsem si, co proboha blbne. Sám jsem byl hotový. Udělal asi patnáct šlápnutí, otočil se a kouknul na nás. Na tváři měl úsměv, na který nikdy nezapomenu. Říkal jsem si, že teď už přece musí zpomalit," vzpomíná Bobby Julich. Žádné čekání se ale nekonalo a Pantani pokračoval dál. Luc Leblanc se pokusil kontrovat, brzy si to ale rozmyslel. Od Ullricha nepřišla žádná odpověď. Jeho sportovní ředitel Rudy Pévenage se jej pokoušel uklidnit. Hlavně žádnou paniku. Do cíle přece zbývalo 45 kilometrů.

Na vrcholu ale udělal další chybu. Zatímco Pantani na sebe i za cenu zastavení navlékl bundu proti dešti (Julich se totéž pokusil provést za jízdy a málem se rozbil o stěnu v zatáčce stojícího karavanu), Ullrich na sobě měl pouze návleky a lehkou vestu. „Mezi zuby držel lahev s vodou a vypadal absolutně zmrzlý. Já jsem mrzl, i když jsem na sobě měl bundu. Celý jsem se třásl," popisuje Julich. „Už to nebyl závod, stala se z toho bitva o přežití," přitakává Jaksche.

Když se konečně dostali do údolí, Ullrich byl vyčerpaný, a navíc jej brzy potkala další a definitivní pohroma. Ve chvílích, kdy ostatní shazovali přebytečné vrstvy oblečení („kolem silnice to vypadalo jako na blešáku"), měl při nájezdu do stoupání na Les Deux Alpes defekt. Podobně jako týden zpátky pod Plateau de Beille nemohl přijít v horší dobu. Zatímco tehdy zazmatkoval a příliš rychle se vracel zpět do skupiny, nyní nemohla být o návratu řeč.

Ullrich byl zmrzlý, unavený, demotivovaný a osamocený. Nasedl na kolo, ale nemohl se vrátit zpět k Julichově skupině. Po nějaké době se k němu dostali jeho domestici, tempo Böltse s Riisem ale bylo příliš rychlé a Ullrich opakovaně ztrácel jejich zadní kola. „Zlomil se ale i psychicky," řekl o jeho trápení komentátor Phil Liggett. Časomíra na vrcholu to potvrdila. Dlouhé minuty trvalo, než dorazil do cíle. Před ním to zvládlo čtyřiadvacet cyklistů. Na Pantaniho ztratil propastných devět minut.

Němec posléze ve své autobiografii přizná, že jen díky posunutému termínu Tour (začala o týden později kvůli fotbalovému MS) se dokázal zbavit dostatečného množství váhy. Právě příliš rychlé shazování kilogramů ale bylo zčásti důvodem jeho porážky. „Myslím, že by to mohlo být to vysvětlení. V posledních čtyřech měsících musel tvrdě pracovat na tom, aby se dostal zpět do formy. Možná že za to teď zaplatil v mrazivém počasí," mínil též dvojnásobný vítěz Laurent Fignon.

Pantani si mezitím užíval vítězství. Jeho jízda byla fantastická: postupně se prokousal zbývajícími uprchlíky, jeho rychlosti se nikdo nemohl rovnat. V cíli měl obrovský náskok, Tour nyní vedl o téměř čtyři minuty před Julichem, Ullrich ztrácel minut šest. Italové – patnáctá etapa byla nejblíže italských hranic – ve velkém slavili. Televizní stanice Rai otevřela svou hlavní zpravodajskou relaci zprávou z Tour. Až jako druhá přišla na řadu reportáž z návštěvy premiéra Prodiho v Turecku.

„Zcela správné rozhodnutí. Jeho výkon byl nepřekonatelný," komentoval to vrcholný italský politik. Sám Pantani mínil, že ve stoupání nerozhodly jeho nohy, ale hlava. „Mám za to, že jsem byl dnes psychicky nejsilnější ze všech," řekl. „Když jsem zaútočil, riskoval jsem všechno. Bylo to neuvěřitelně těžké. Skoro se na to zdráhám pomyslet," dodal Pantani, kterému na místě gratuloval poslední italský vítěz (1965) Felice Gimondi. Do konce Tour zbývalo šest etap a jeho soupeři byli daleko zpět.

Strčil jsem Tour prst do zadku

Nakonec největší překážkou mezi Pantanim a žlutým dresem bylo to, zda Tour vůbec do Paříže dorazí. V červenci totiž něco takového nebylo vůbec dané a jisté. Nikdo by se nemohl divit, kdyby na to sázkové kanceláře bývaly vypsaly nízké kurzy. Ředitel Leblanc se přistihl, jak přemítá, zda vůbec ještě nějakému závodu velí, nebo zda se o otěže přetahuje policie a protestující cyklistické týmy. A existuje ještě vůbec Tour de France?

V 17. etapě rebelie dosáhla vrcholu. Peloton odmítl závodit a po dvaatřiceti kilometrech zastavil úplně. Laurent Jalabert si teatrálně strhl před televizními kamerami své číslo a ze závodu odstoupil. Jeho kolegové ze stáje ONCE jej následovali a vše svéráznými slovy doprovodil ředitel španělského týmu Manolo Saíz: „Strčil jsem Tour prst do zadku.“ V občerstvovací zóně příklad ONCE následovali jezdci z Banesto a Riso Scotti. Celkem šest týmů nenastoupilo do následující etapy.

Jezdci sice plánovanou trasu do Aix-Les-Bains nakonec dokončili, ovšem ve směšném tempu a se strhanými čísly. Peloton nechal na prvním místě projet čtyři cyklisty z týmu TVM, kteří minulý večer strávili v nemocnici, kam je vyšetřovatelé odvedli na testy. Do postelí se dostali po půlnoci. Výsledky etapy však byly neutralizovány a kolonka pro jméno vítěze zůstala navěky prázdná. Policejní razie pokračovaly i následující ráno, kdy vyšetřovatelé prohledali hotely stájí Casino a Francaise des Jeux.

Pantani si musel v nastalém zmatku hlídat, aby se mu Ullrich před závěrečnou časovkou příliš nepřiblížil. Německý závodník se pokusil strhnout závod na svou stranu v těžké etapě do Albertville, Pantani se ho ale držel jako klíště a svůj náskok držel na šesti minutách. To mu nakonec bohatě stačilo: Ullrich si sice v závodu proti chronometru zachránil tvář a posunul se na druhou příčku před Julicha, jenže lídr závodu překvapivě zajel třetí nejrychlejší čas. Ztratil pouze dvě minuty a půl.

Tour byla Pantaniho. Na Elysejských polích dojeli zbývající jezdci z Mercatone Uno vyzdobeni blonďatými přelivy a piercingy v levých uších. Pantani se na vítězném pódiu bránil slzám. „V těchto složitých časech, kdy se tolik mluví o dopingu, Marca obdivujeme, protože naplňuje ideál zdravého a správného sportovce, který vyhrává svými výkony na kole. Jsem mu vděčný jménem celé Itálie," promluvil na náměstí v Pantaniho rodném Cesenaticu premiér Prodi.

Velký krach

„Kdyby se tehdy rozhodl vstoupit do politiky, vyhrál by volby," vzpomínala po letech Pantaniho manažerka Manuela Ronchiová. Jeho obličej s odstávajícíma ušima (rok před svou smrtí kvůli nim podstoupí plastickou operaci) byl všude – v supermarketech Mercatone Uno, prodejnách automobilů Citroën, bankách Romagna nebo restauracích a obchodech se sportovními potřebami. Kdo by si tehdy vsadil, že nesmírně populární Pirát už nikdy nevyhraje žádný velký závod.

Oslava stáje Mercatone Uno na Elysejských polích, kred

Příští rok na Giru zářil a ovládl čtyři etapy, tu poslední v Madonna di Campiglio. V horském resortu ale následující ráno odevzdal komisařům vzorek, který o dvě procenta překročil povolenou hranici hematokritu v krvi. Když Giro skončilo den nato v Miláně, Pantani se už nacházel doma v Cesenaticu. Psychické problémy, které do té doby takřka zázrakem dokázal mít pod kontrolou, vypukly naplno.
O pět let později, na den svatého Valentýna, se předávkoval kokainem v hotelovém pokoji v Rimini.

Tečku za ročníkem 1998 udělala o patnáct let později zpráva francouzského senátu. Znovuotestování vzorků ukázalo, že první dva muži pořadí užívali na Tour EPO. Pantani neprošel po etapách 11, 15 (slavné Les Deux Alpes) a 16, pozitivní byly i některé Ullrichovy vzorky (po etapách 12, 14 a 21). Třetí v pořadí, Bobby Julich, přiznal, že EPO přestal brát v průběhu Tour poté, co se o tom dozvěděla jeho snoubenka. Zpráva uvádí, že jediný jeho vzorek (po etapě 11) měl „podezřelé“ hodnoty.

„Bylo to období, které jsem nechal zamčené kdesi v mé hlavě. Jako bych tehdy byl někým jiným. Když jsem ve sklepě našel zarámovanou fotografii z dublinského prologu, skoro jsem vykřikl, že ten člověk na ní přece nejsem já,“ vzpomíná Julich. „Ale víte co, přes to všechno to byl skvělý závod,“ dodává Američan, který výrazně ovlivnil osud dalších Tour. Ne ovšem kvůli vlastním výsledkům. Jeho třetí místo v Paříži totiž motivovalo k návratu Lance Armstronga. A to už byl zase jiný příběh.

Zpět na obsah

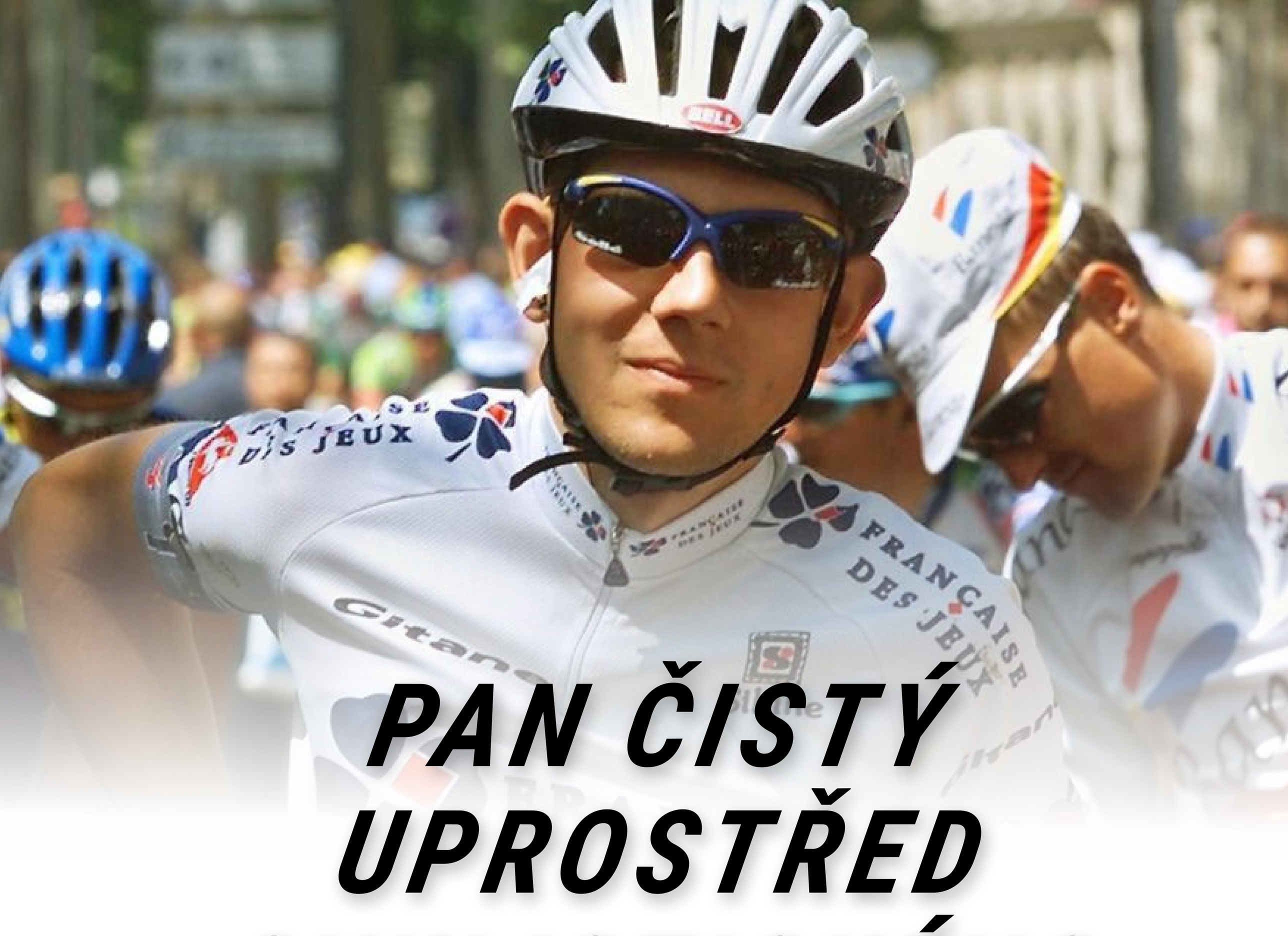

PAN ČISTÝ UPROSTŘED CYKLISTICKÉHO PELOTONU

V čistě sportovních termínech byl Christophe Bassons úspěšný pouze na amatérské úrovni, v termínech lidských po celou svou kariéru i dále. V cyklistickém prostředí lze vlastně nalézt málokoho, kdo by měl takový kredit a tak dobrou pověst jako tento bývalý francouzský jezdec.

Autor: Vojtěch Jírovec

Christophe Bassons v dresu Francaise des Jeux, kredit: Getty Images

Tour de France 1998. Peloton se chystá na Grand Départ v irském Dublinu, fanoušci studují silnice, po kterých se jezdci budou prohánět, týmy finišují s přípravami – a mezitím vše zastíní zprvu nenápadný incident na belgicko-francouzských hranicích blízko Lille. Dodávku stáje Festina, která na Tour přivezla výkladní skříň francouzské cyklistiky Richarda Virenqua, Christopha Moreaua či Laurenta Brocharda, tu zastaví francouzští celníci.

Obsah nákladového prostoru zatřepe cyklistikou – nic už nebude takové jako předtím. Soigneur týmu Willy Voet převážel do Dublinu zásoby EPO, anabolických steroidů a injekčních stříkaček. Voet, který se osobně staral o největší francouzskou hvězdu Virenqua, se zprvu snažil policii přesvědčit, že obsah kufru je jen pro jeho osobní potřeby. Po několika dnech ale začal mluvit. Zásilka směřovala k závodníkům, o užívání zakázaných látek věděl také management v čele s ředitelem Brunem Rousselem.

V následujícím týdnu se zhroutí jedna z největších stájí pelotonu, Virenque s kolegy s pláčem opustí závod a cyklistika prožije jednu z vůbec největších ran na své pověsti. Zcela reálně hrozilo, že se Tour de France nedojede a půjde o poslední ročník Staré dámy. Jestliže ji nezlomily aféry raných podvodníků, kteří si trať zkracovali jízdou vlakem, ani tragický příběh Toma Simpsona, jenž přišel o život ve svazích Mont Ventoux, aféra Festina mohla slavnému závodu skutečně zlomit krk.

K podvodníkům nepatří

Z blízkosti celé dění v červenci 1998 sledoval také čtyřiadvacetiletý člen stáje Festina Christophe Bassons. „Nepatří k těm podvodníkům, nenáleží do toho prostředí," bude se o Bassonsovi psát v týdnech po vypuknutí skandálu. Čtyřiadvacetiletý jezdec, kterého vedení na Tour nenominovalo, začal veřejně vystupovat proti svým zdiskreditovaným kolegům. Stal se ostrým hlasem proti dopingu v cyklistickém sportu. Naopak peloton zachovával zákon mlčení.

Bassons byl anomálií – jezdcem, který se vzepřel statu quo. V ročníku 1999, kdy si závod nechal optimisticky říkat Znovuzrozená Tour, psal pravidelné sloupky pro francouzský list Le Parisien. V nich nechal čtenáře nahlédnout do dění ve slavném závodě. Netřeba příliš dodávat, že to peloton nevzal pozitivně. Bassons se ocital v čím dál větší izolaci a jeho kolegové ze stáje Francaise des Jeux, kam přestoupil před sezonou z Festiny, s ním odmítali mluvit.

„Nepopisoval nijak dramatická odhalení, ty sloupky byly spíše nevinné, až skoro zábavné pohledy do jezdeckého světa. Někdy se i sám stavěl proti podezřením – po etapě do Blois, kde padl rekord v průměrné rychlosti, viděl jako důvod silný vítr. Nicméně o Lanci Armstrongovi, který se ten rok vrátil, napsal, že jeho výkony peloton šokovaly," vzpomíná na články mladého cyklistického zpravodaje novinář Ian Austen.

Tím zkřížil cestu texaské hvězdě, která uhranula celý svět svým příběhem návratu po překonané rakovině. Armstrong byl v roce 1999 po třech letech zpět a zažíval snový příběh. Patřil mu prolog, obě časovky a především horská etapa do Sestrieres, kdy vzal přihlížejícím dech tím, že ve stoupání téměř musel brzdit, aby se vešel do serpentin. V cíli měl náskok bezmála osmi minut na švýcarskou hvězdu Alexe Zülleho. Svět byl na kolenou.

Známé jsou ale též události z desáté etapy, která si v závěru klestila cestu na Alpe d'Huez. Peloton v reakci na Bassonsovy sloupky záměrně jel pomalé tempo – a když se mladý Francouz pokusil odjet, kolektivně ho na rovinatém úseku hlavní pole pohltilo. Z této etapy také pochází konverzace, která si ve své ošklivosti zadá snad jen s Armstrongovým gestem „zavřených úst", které předvedl v roce 2004 směrem k italskému cyklistovi Filippu Simeonimu.

„Přijel ke mně, dal mi ruku na rameno a před zraky všech ostatních mě zastavil. Řekl, že to, co říkám, není pravda a že je to špatné

pro cyklistiku, že to nesmím říkat a měl bych přestat závodit, skončit na Tour. Nakonec mi začal nadávat," popisoval Bassons. „Jeho obvinění nejsou dobrá pro cyklistiku, pro jeho tým, pro mě, vůbec pro kohokoliv. Jestli si myslí, že ten sport takto funguje, mýlí se a raději by měl jet domů," po etapě řekl na kamery Armstrong.

Bassons se stal osamocenou figurkou uprostřed takřka dvousethlavého startovního pole. Psychicky izolován a v situaci, kdy ho jezdci vlastního týmu odmítali byť jen zdravit, ještě dokončil následující etapu do Saint Étienne. Před tou další v brzkých ranních hodinách opustil hotel a v závodě skončil. Jezdec upozorňující na nezdravé poměry – ještě k tomu v závodě, který se veřejně hlásil k ideji čistého sportu – byl okolím vyštván.

Peloton zapomněl na číslo 152

„Má málo přátel, spoustě lidí vadí. Jeho osamocenost je živoucím důkazem toho, že se ve sportu nic podstatného nezměnilo. Peloton už zapomněl na číslo 152," napíší francouzské noviny. „Cítil jsem šílené napětí. Někteří se mnou vůbec nemluvili, jiní předstírali, že se vlastně nic nestalo. Nejsem jediným čistým jezdcem, ale není mnoho těch, kteří to o sobě mohou říct," říkal Bassons v následujících letech, kdy se pokusil pokračovat v kariéře v dresu menšího týmu Jean Delatour.

Jeho další kariéra ale neměla dlouhého trvání. Poté, co se jej v roce 2001 při závodu Čtyři dny v Dunkerque několik jezdců „pokusilo shodit do škarpy“, se závodní cyklistikou skončil docela. „Začalo to být docela nebezpečné a já jsem si uvědomil, že to mi to za to nestojí,“ vzpomíná Bassons. Se sportem jako takovým se ale nerozloučil – ani zdaleka. Francouzský antidopingový výbor jej zaměstnal a Bassons se nyní zabývá odhalováním případů tzv. mechanického dopingu.

Ve své práci měl v loňském roce „úspěch“. Byl to totiž právě Bassons, kdo v říjnu chytil na závodě veteránů a juniorů v Saint-Michel-de-Double třiačtyřicetiletého cyklistu, který měl v rámu kola nainstalovaný motorek. Šlo o třetí případ, kdy bylo zakázané zařízení odhaleno: největším úlovkem komisařů zůstává belgická cyklokrosařka Femke van Driesscheová, která dostala šestiletý trest poté, co byla přistižena na světovém šampionátu v Zolderu (2016).

Po letech také došlo na setkání s Armstrongem. Oba bývalí závodníci se v prosinci roku 2013 setkali v Paříži, aby po čtrnácti letech zakopali válečnou sekeru. I když v Bassonsově případě to není tak zcela přesné. „Zahořklost vám brání v tom, abyste druhého mohli pochopit,“ míní letos 44letý Francouz, který když byl dotázán na důvod, proč v sobě na rozdíl od stovek dalších cyklistů našel sílu nedopovat v době, kdy se bez EPO nedalo uspět, odvětil velmi skromným výčtem.

„Lepší vztahy v rodině a s kamarády, když jsem vyrůstal. Neměl jsem tak velké ego a nebyl jsem tolik lačný po úspěchu. Moje tělo mělo na to, abych několik let v pelotonu vydržel. Nejsem lepší než Lance, jen jsem v životě udělal lepší rozhodnutí. Potkali jsme se, abychom si navzájem pomohli pochopit, proč ke všem těm věcem došlo,“ říká Bassons. Cyklistické prostředí bude lepším místem, pokud v něm nalezneme více osobností jako on.

Zpět na obsah

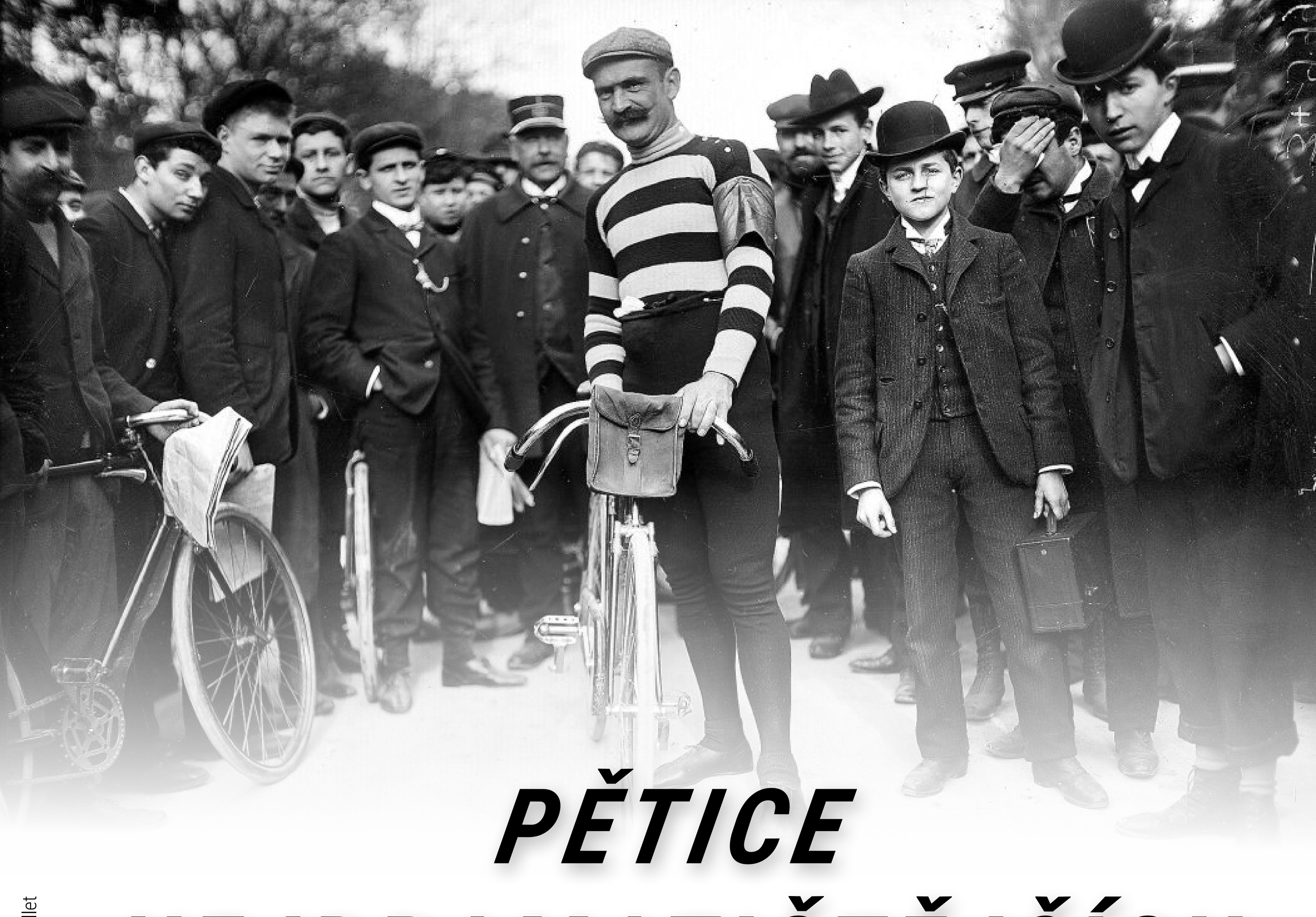

Jeden ze čtveřice diskvalifikovaných v roce 1904 – Hippolyte Aucouturier, kredit: Getty Images / Roger Viollet

PĚTICE NEJDRAMATIČTĚJŠÍCH ROČNÍKŮ

Jak dopadne letošní Tour de France? Budou rozhodovat poslední metry silnice, anebo se bitva o celkové pořadí rozhodne daleko dříve a jasně převáží jedna ze zúčastněných stran? Historie závodu pamatuje ročníky, kdy o drama nebyla nouze. Připomeňme si je.

Autor: Vojtěch Jírovec

Skoro by bylo snažší vyjmenovat způsoby, kterými se na historicky druhé Tour de France nepodvádělo. Když třiadvacátého července roku 1904 peloton – či spíše menší, sedmadvacetičlenná skupina – postupně dorazil do pařížského Parku princů, měl už za sebou množství nepříjemných incidentů. Mnozí téměř nedoufali, že se závod do cíle skutečně dostane.

V první etapě byli Maurice Garin a Lucien Pothier ohrožováni automobilem, v němž seděli čtyři maskovaní muži. Zatímco se je vozidlo snažilo dostat ze silnice, jiný z favoritů Hippolyte Aucouturier řešil odlišné problémy – měl totiž jeden defekt za druhým, což si vysvětloval sabotáží. Další účastník závodu Ferdinand Payan byl v průběhu dne diskvalifikovaný kvůli nedovolené pomoci.

Mezitím začaly prosakovat zprávy, že Garinovi pomáhají pořadatelé. Závodník, který si vysloužil přezdívku „Kominíček“ a za peníze, které dostal za své vítězství v roce 1903, si koupil čerpací stanici, neměl dostatek jídla a naléhal na pořadatele, aby mu nějaké poskytli. Přestože to bylo proti pravidlům, vrchní komisař Géo Lefevre měl obavy, že hlavní hvězda závod opustí. Garinovi tak pomohl.

Následující etapa mezi městy Lyon a Marseille přinesla další nečekané problémy. Do vedení se dostal Antoine Fauré, jehož rodné město leželo poblíž projížděné trasy. Fanoušci Faurému aplaudovali, a jakmile projel, zhruba dvě stovky lidí zatarasily trať pro pronásledující závodníky. V potyčce si Garin poranil ruku a slavný „Rudý ďábel“ Giovanni Gerbi dokonce skončil v bezvědomí.

„Zabte je!“ křičeli prý výtržníci, zatímco se pořadatelé snažili zjednat pořádek výstřely z pistole. V dalších úsecích trati došlo k mnoha defektům, neboť neznámí pachatelé – zřejmě příznivci tehdy stále vedoucího Faurého – posypali trať sklem a hřebíky. K další potyčce došlo v cílovém Marseille a v nastalém zmatku se organizátorům nepodařilo ani zapsat časy cyklistů.

Z přístavního města se závod přesunul do Toulouse a cesta to nebyla dvakrát příjemná. Když závodníci projížděli Nimes, čekali na ně příznivci diskvalifikovaného Payana a po ruce přitom měli kameny. Dále na cestě museli cyklisté překonávat vystavěné barikády a již dobře známou kombinaci sklo/hřebíky. „Pokud mě před Paříží nezavraždí, vyhraju tuhle Tour," nechal se přesto slyšet Garin.

To se mu skutečně podařilo a ve francouzské metropoli mohl slavit své druhé vítězství, z něhož měl Garin o to větší radost, neboť na třetím místě dokončil Tour jeho bratr César. Sláva ovšem nevydržela dlouho. Čtyři měsíce po skončení závodu, v prosinci 1904, oznámilo vedení francouzské cyklistické federace výsledek svého šetření: první čtyři závodníci v cíli byli diskvalifikováni a dostali zákazy startu.

Federace vyslyšela protesty a nejrychlejší čtveřici ze závodu vyloučila pro porušení pravidel – přesné odůvodnění se nedochovalo, avšak má se za to, že si Garin a spol. pomáhali ježděním ve vlacích či automobilech. Vítězství tak nečekaně spadlo do klína devatenáctiletému Henrimu Cornetovi. Paradoxně on sám byl v průběhu závodu napomenut poté, co byl spatřen, jak se veze v automobilu.

Maurice Garin: „Pokud mě před Paříží nezavraždí, vyhraju tuhle Tour."

„Po tomhle už další ročník nebude," oznámil zdrcený šéf závodu Henri Desgrange. Konec Tour de France však nakonec nenastal, třetí ročník z Paříže odstartoval devátého července 1905. „Musíme pokračovat v našem boji za čistou cyklistiku," ohlásil tehdy proslulý autokrat Desgrange. Byl to však už jiný závod: pořadí se totiž v následujících letech určovalo pomocí bodového systému.

Tour 1947

Jean Robic nebyl nejstylovějším z cyklistů, a navíc měl tu smůlu, že závodil v době takových elegánů, jako byli Fausto Coppi (podle mnohých na kole nejlépe vypadající závodník všech dob) nebo Hugo Koblet (jemuž náleželo slavné přízvisko Pédaleur de Charme – tedy „šarmantní cyklista“). Přesto právě s tímto drobným jezdcem začíná poválečná éra Tour de France.

Narodil se v roce 1921 na severu Francie ve městě Vouziers, kde místní gymnázium nese jméno Tomáše Garrigua Masaryka, který zde jen o několik let dříve organizoval jednotky československých legií. Robic mnoho nevyrostl a díky svým pouze 160 centimetrům výšky si brzy vysloužil nelichotivou přezdívku „Malá koza“, což bylo jen o málo lepší než jeho druhé přízvisko: „Kožená hlava“.

Mohlo za to zranění z roku 1944, kdy si po pádu na Paříž–Roubaix poranil lebku – od té doby nosil rodák z Vouziers, který se v sedmi letech přestěhoval do Bretaně, na kole nevzhlednou koženou helmu, tedy jakéhosi předchůdce ochrany, kterou mívá fotbalový brankář Petr Čech. Ve sportu, kde se počítá každý gram váhy, mu však ani toto kožené závaží nezabránilo, aby vyhrál první poválečnou Tour.

Ovšem nebylo to vůbec snadné. Tehdejší Tour byla plná zvratů, a to od samého počátku: ve druhé etapě se do vedení dostal René Vietto, který v posledním ročníku před začátkem války držel žlutý dres po dlouhých patnáct dní, aniž by se však dočkal celkového vítězství (to tehdy připadlo Sylveru Maesovi). Nyní mělo být vše jinak – Vietto už vedení pustit nehodlal. A dlouho to tak vypadalo.

Cyklista, který se netajil svými sympatiemi ke komunistické straně, sice na chvíli žlutý dres ztratil v Alpách, avšak vedení brzy získal zpět a vypadalo to, že už ho nemůže nic zastavit. Jeho kontrolu nad závodem neohrozil sólový atak Alberta Bourlona (s 253 kilometry jde

o dodnes nejdelší poválečný únik) ani Robicův útok v Pyrenejích, díky němuž smazal téměř patnáct minut ztráty.

Zbývaly tři etapy a Vietto vedl o minutu a půl před Pierrem Brambillou. Vše změnil devatenáctý den, pro který si organizátoři připravili nejdelší časovku v historii Tour: trasa mezi Vannes a Saint-Brieuc měřila předlouhých 139 kilometrů. Vietto, který během závodu přišel kvůli sepsi o prst na noze a podle legendy trval na tom, aby si jeho domestik Apo Lazarides uřízl také ten svůj, v ní odpadl.

Žlutý dres převzal Brambilla. Původem italský cyklista, který se narodil ve Švýcarsku a v roce 1949 přijal francouzské občanství, vedl i na startu závěrečné etapy do Paříže. Tu dnes vnímáme jako procesní, během níž vítěz popíjí šampaňské a rozdává úsměvy do kamer.
V parném červenci 1947 ale bylo vše jinak. Robic, jenž ztrácel na Brambillu bezmála tři minuty, totiž v polovině etapy nastoupil.

„Kožená hlava“ zaútočil v malém kopci před městečkem Bonsecours, na což Brambilla samozřejmě musel reagovat. Dotáhl se ještě

ean Robic zdolává horský průsmyk na Tour de France, k redit: YellowCorner.com

na zadní Robicovo kolo, nedokázal však už odpovědět na další atak, který provedl pátý v pořadí Édouard Fachleitner. Robic se na rozdíl od lídra závodu ještě na jedno zrychlení zmohl a společně s Fachleitnerem nechali žlutý dres v prachu cesty.

Oba spolupracovali – Robic slíbil svému spoluspiklenci odměnu sta tisíc franků, pokud mu bude pomáhat až do cíle – a jejich náskok narůstal. Záhy byl drobný cyklista s koženou helmou na hlavě virtuálně ve vedení, a když dorazil do cíle, musel čekat plných třináct minut, než se do něj došoural znavený a poražený Brambilla, který nakonec skončil až třetí za Fachleitnerem.

Tour byla u konce a Robic, který se krátce před závodem oženil a jeho manželka po tři týdny cestovala se závodem, čehož si rádi všímali francouzští fotografové, oblékl žlutý dres. Bylo to zvláštní vítězství: do vedení se dostal až po průjezdu cílem, a navíc přísně řečeno ani nezvítězil na čas. Fachleitnerovi totiž trvalo objetí všech etap o tři a půl minuty kratší dobu, Robic však vyhrál díky časovým bonusům.

Tour 1959

Nebylo a není snadné s Federicem Bahamontesem vyjít. Snad za to mohlo jeho velmi složité dětství, kdy se rodina v letech španělské občanské války protloukala, co to šlo – Bahamontesův otec se živil opracováváním kamene a Federico mu od útlého věku pomáhal. V Toledu a později v táborech pro uprchlíky poblíž Madridu často nebylo co jíst ani kde spát.

Bahamontes v dalších letech začal pracovat na černém trhu, když do města převážel z venkova zeleninu a další potraviny. Francův režim podobné praktiky netoleroval a Bahamontes vzpomíná, jak často jen o kousek unikl frankistickým hlídkám. V takových chvílích mu posloužilo jeho staré kolo, na kterém se také posléze zúčastnil prvních závodů těchto neoficiálních poslíčků a pašeráků.

Rozumí se samo sebou, že svůj první závod v roce 1947 vyhrál. K velkým triumfům na Tour de France ale ještě zbývala dlouhá cesta, vždyť svou první Tour absolvoval Bahamontes, jemuž se začalo přezdívat „Orel z Toleda“ nebo také „Cikán“, až ve svých šestadvaceti letech v roce 1954. A hned se zapsal do historie závodu, a to nejen díky svému prvnímu vítězství ve vrchařské soutěži.

„Ve stoupání na Col de Romeyere mi kámen přelomil dva paprsky kola. Nahoře jsem musel zastavit – byl jsem hodně nervózní a naštvaný, protože ředitel španělského týmu byl kdovíkde. Na vrcholu bylo narváno a já jsem tam uviděl dva stánky se zmrzlinou. Vzal jsem lžíci a nabral si kopeček vanilkové,“ líčil po letech Bahamontes ve svých vzpomínkách.

Obraz španělského excentrika, jak čeká na peloton na vrcholu stoupání a láduje se u toho zmrzlinou, dobře pasoval k jeho chování. Bahamontes nejednou bez vysvětlení odstoupil ze závodů, vybudoval si také pověst mluvky a chvastouna, kterého nejde brát vážně. Když vedl tým do závodů, nezřídka od svých kolegů neměl pražádnou podporu. Jeho rival Jesús Loroño mu vůbec nemohl přijít na jméno.

Sám Bahamontes tvrdí, že se mu nikdo nemohl a nemůže rovnat. „Snad jen Charly Gaul,“ míní. Podobně tvrdé je i jeho smýšlení o dnešních závodnících. „Vrchaři musí být schopni snášet utrpení, aby když přijde skutečně těžká chvíle, ji mohli překonat. Ale dnes máme třeba jen pět jezdců, kteří mohou vyhrát. Ti ostatní se jen potí a tloustnou,“ vykládá Bahamontes.

„Jedí si jako králové a chodí po závodě na masáže. Jsou to baby a neví, jak trpět,“ dodává. Pravdou zůstává, že v horách to málokdo tolik uměl. Orel z Toleda šestkrát vyhrál vrchařskou klasifikaci, což byl platný rekord až do roku 2004, kdy jej překonal Richard Virenque. Jiný slavný vrchař, Lucien van Impe, se Španělovi vyrovnal. Z respektu k předchůdci ale poté už o sedmé vítězství neusiloval.

Paradoxně Bahamontese v roce 1959 museli přesvědčovat, aby na moment zapomněl na vrchařskou soutěž a soustředil se na celkové pořadí. Až slavný Fausto Coppi, za jehož tým v tu sezonu jezdil, svého svěřence přesvědčil, že může celou Tour vyhrát. V samotném závodě – jezdilo se totiž stále v národních týmech – jej poté k vítězství dovedl španělský trenér Dalmácio Langarica.

„Obraz španělského excentrika, jak čeká na peloton na vrcholu a láduje se u toho zmrzlinou, dobře pasoval k jeho chování.“

Nerodilo se přitom vůbec snadno. Bahamontes vyhrál horskou časovku a do žlutého dresu se oblékl v sedmnácté etapě. Následující den se ale dostal pod tlak: nestačil tempu hlavního konkurenta Henryho Anglada a vypadalo to, že sen o celkovém vítězství jen ten tam. Jenže poté přišla pomoc z nečekaných míst. Francouzské hvězdy Jacques Anquetil a Roger Riviere mu pomohli dotáhnout se zpět.

Ptáte se, proč se postavili proti vlastnímu krajanovi? Pro začátek Anglade nezávodil za francouzské áčko, nýbrž pouze za regionální tým – případné vítězství by slavnější kolegy zahanbilo a finančně by jim uškodilo v období kritérií, jež následovaly po Tour. A navíc Anglada zastupoval jiný agent, než který se staral o Anquetila, Riviera a klíčově také Bahamontese.

Francouzští fanoušci svůj domácí tým na konci závodu vypískali v Parku princů a zvlášť Anquetil si vyslechl své. Nic to však nezměnilo na tom, že španělská cyklistika mohla slavit svůj první (a na čtrnáct let poslední) triumf na Tour de France. Pro Bahamontese se změnilo mnohé, jeho eratický styl ale zůstal. Už příští ročník opustil dříve, než se vůbec začalo pořádně závodit.

Luis Ocaña byl přesvědčen, že proti němu byla vyřknuta kletba. Bránila mu v tom, aby jasně ukázal, co v něm vězí – aby naplno uspěl na největším závodě světa. Křehkého a věčně nervózního závodníka původem ze Španělska, který však stejně dobře mohl reprezentovat i Francii, s železnou pravidelností postihovaly problémy zdravotního, technického a možná především psychického rázu.

V ročníku 1971 vše vypadalo, že se štěstí konečně naklonilo na Ocaňovu stranu. Byla to nevídaná Tour a mnozí pamětníci i po letech tvrdí, že se jí žádná jiná předtím ani potom nemohla rovnat. Výsledek přitom může vypadat takřka obyčejně: Eddy Merckx přidal svůj třetí triumf v řadě. Průběh tehdejšího ročníku ale s obyčejností neměl nic společného. Právě naopak.

Byl tu Joop Zoetemelk, který se před rokem dostal k Merckxovi nejblíže (i když to je relativní pojem – nejblíže v tomto případě znamenalo téměř třináct minut zpět). Šance si hýčkala domácí naděje Bernard Thévenet, jehož průlom však na sebe ještě několik let nechal čekat. Nechyběl portugalský silák Joaquím Agostinho ani lehounký vrchař Lucien van Impe.

O Ocaňovi se mezitím na startu příliš nemluvilo, a to ani ve španělských novinách. Novináři z Marky dokonce hořekovali, že časy Federica Bahamontese, Jesúse Loroña a Julia Jiméneze jsou dávno pryč a „v současnosti nemáme nikoho, kdo je schopen ujet v kopcích“. Dnes se to zdá zvláštní, vždyť rodák z vesničky Priego, z níž se jeho rodiče odstěhovali, když mu bylo sedm let, rok zpátky vyhrál Vueltu.

O jeho kvalitách možná nevěděli španělští novináři, velmi dobře si jich však byl vědom Merckx. V jeho slovech vytušíme i známku obdivu, kterou vůči svému soupeři cítil. Po Critériu du Dauphiné, kde Belgičan lídra stáje Bic těsným rozdílem porazil, dokonce prohlásil: „Kromě Ocani se všichni ostatní pouze snažili mě porazit, ne sami vyhrát.“

Byl to problém vlastní celé generaci Merckxových soupeřů. Belgičan se přihnal a rozdrtil všechno, co mu stálo v cestě. Mnozí závodníci postupně došli k uvědomění si, že křížit síly s Kanibalem nemá smysl, a spokojili se s bojem o druhá místa. Obzvlášť často se toto vyčítá Zoetemelkovi, který na druhé příčce Tour de France skončil hned šestkrát (nejprve za Merckxem, později za Bernardem Hinaultem).

B. Thévenet: „Pokaždé, když se vrátila motorka s časomírou, přibyla na tabuli další minuta. Říkali jsme si, že to není možné. Ocaňa to vzal zkratkou nebo co?“

Ocaňa takový nebyl: pokud měl prohrát, bylo to po krvavé řeži. K jedné takové došlo v horkém červenci před sedmačtyřiceti lety. „Jestli se bojím Merckxe? Proč? Kdybych se bál, přestal bych závodit a vrátil se domů,“ líčil. „Nemyslím si, že je neporazitelný – nikdo není,“ dodal Ocaňa. Jaký rozdíl oproti défetistickým prohlášením jeho kolegů.

Závod začal zostra. Už ve druhé etapě ujela zbytku pole patnáctičlenná skupina se všemi velkými favority – v cíli byli téměř o deset minut dříve než peloton a bylo tak zřejmé, že vítěz závodu vzejde z jejich středu. Merckx byl ve žlutém, Ocaňa se však držel a v osmé etapě zaútočil na Puy de Dome, kde Kanibal na více než desetiprocentních rampách poprvé nestačil a poztrácel část svého náskoku.

To však nebylo nic proti 11. etapě, která směřovala do Orcieres-Merlette. Ocaňa zaútočil 60 kilometrů před cílem ve stoupání na Cote de Laffrey, na což Merckx nenašel odpověď. Bernard Thévenet, který s ním byl ve stíhací skupině, vzpomíná: „Pokaždé když se vrátila motorka s časomírou, přibyla na tabuli další minuta. Říkali jsme si, že to není možné. Ocaňa to vzal zkratkou nebo co?“

Ocaňův týmový ředitel Maurice de Muer sledoval jeho postup z doprovodného auta. Svému svěřenci hlásil, kolik ztrácí Merckx. „Poté, co zaútočil, jsem mu říkal, aby jel pravidelné tempo, protože má čtyři minuty náskoku. A on na mě křikl: ‚Dobře, za chvíli to bude pět.‘ Za pár okamžiků jsem u něj byl znovu a říkal, že už těch pět minut náskoku má. Zařval na mě, že teď to bude šest. A tak dál. A tak dál,“ líčil.

Byla to jedna z nejslavnějších etap všech dob – právě k takovým dnům byl přirovnáván útok Chrise Frooma na Colle delle Finestre na letošním Giru. Ocaňa byl v cíli o o osm minut a 42 vteřin před Merckxem, který začal mluvit o tom, že jeho šance na vítězství jsou u konce. Ocaňovo tempo bylo tak vysoké, že 61 jezdců neprošlo časovým limitem. Pořadatelé jej nechali zvednout, aby mohli pokračovat.

„Nic už nebude takové jako předtím,“ nechal se na Orcieres-Merlette slyšet ředitel závodu Jacques Goddet. Měl pravdu – svět se v tu chvíli zastavil. „Myslel jsem si, že Tour je ztracená. To, co předvedl Ocaňa,

Luis Ocaña v agonii na Col de Menté, kredit: PezCyclingNews.com

nebylo z tohoto světa," vzpomínal po letech Merckx, jehož slova potvrzuje Thévenet. „Byl to jediný den, kdy mě někdo porazil o deset minut. Bylo to na hranici myslitelného," říká.

Navzdory vlastním slovům se ale Merckx nevzdal. Následující etapa začínala sjezdem z Orcieres, kde Belgičanům tým Molteni rozpoutal peklo: v cíli byla skupina s Merckxem o dvě minuty dříve než pronásledovatelé vedení Ocañou. Radost z toho neměl starosta Marseille, kam závodníci dorazili hodinu před plánovaným příjezdem. Místní politik se zařekl, že Tour do svého města už nikdy nepustí.

Následovala časovka, v níž španělský lídr omezil svou ztrátu na pouhých jedenáct vteřin. Po třinácti dnech tak vedl závod o propastných sedm minut a 23 sekund. Jenže pak se ozvala ona strašlivá kletba, na niž se Ocaña vždy odvolával. Etapa číslo čtrnáct vedla pyrenejským stoupáním, bylo to ovšem ve sjezdu z Col de Menté, kde přišel Ocañův konec.

Zatímco hustě pršelo – v Pyrenejích 12. července 1971 padaly trakaře –, Merckx podnikl další ze svých útoků. Na vozovce ležely vrstvy písku a oleje, Belgičan ale na nebezpečí ohled nebral. V jedné ze serpentin padá a s ním i Ocaña, který si hlídal jeho zadní kolo. Kanibal se zvedá a pokračuje, Ocaña chce udělat to samé, avšak v tu chvíli do něj vráží Zoetemelk, který ztratil kontrolu nad kolem.

Žlutý dres padá vedle cesty, jeho nositel řve v agonii. Tour je pro Ocañu u konce, přijíždějící sanitka jej odváží do nemocnice. Fanoušci zůstávají v šoku, stejně tak jako Merckx, který následující den odmítne vézt dres lídra z respektu ke svému soupeři. Status quo je zachován a Kanibal vyhrává svou třetí Tour. Všichni však viděli, že v roce 1971 byl na francouzských silnicích jeden ještě silnější jezdec.

„No ano, jste to vy. Ten, kdo prohrál Tour de France o osm vteřin!“
„Ne, pane. Já jsem ten, kdo ji dvakrát vyhrál.“

Říká se, že Laurent Fignon se už nikdy nedostal přes to, že ztratil tuto Tour. Stačí se podívat na jeho autobiografii, která se hned dotýká těch tragických osmi vteřin z července 1989. Vše, čeho francouzský cyklista, který ne zcela zaslouženě dostal přezdívku Profesor (Fignon rozhodně nebyl žádný velký akademik), ve své kariéře dosáhl, bylo navždy zastíněno těmi několika chvilkami.

K žádnému dramatu přitom nemuselo dojít, kdyby Fignon dokázal v sedmnácté etapě naplnit to, co od něho chtěl sportovní ředitel Cyrille Guimard. Legendární stratég, který k vítězství na Tour dovedl tři různé jezdce a v současnosti ve svých 71 letech vede francouzskou reprezentaci, si všiml, že hlavní soupeř Greg LeMond je ve stoupání na Alpe d’Huez ve velkých potížích.

Fignon sám si dal jasný plán: zaútočit hned v první serpentině. Blonďatý závodník s ikonickými dioptrickými brýlemi skutečně nastoupil, avšak jeho americký soupeř se držel dobře. Přišel další atak a další, se stejným výsledkem. Fignon nemohl LeMonda, který se vracel po téměř fatálním zranění, kdy jej vlastní švagr postřelil na lovu krocanů, setřást. „Bylo to na život a na smrt,“ líčil Fignon.

Série zrychlení Fignona vyčerpala natolik, že se dlouho nezmohl na další zrychlení tempa. Šest kilometrů pod vrcholem se k němu v autě přihnal Guimard a urgoval ho, aby znovu zkusil nastoupit. „Zaútoč, on umírá!“ řval Guimard, který dobře četl LeMondovu řeč těla, z okénka doprovodného renaultu. „Nemůžu, jsem totálně mrtvý,“ křikl na něj zpět Fignon.

„Snažil jsem se jet, co to šlo, ale Guimardova slova mi ležela v hlavě. Pět kilometrů před cílem už stoupání nebylo tak prudké a já jsem se

začal cítit o trochu lépe. Můj diesel se znovu zahříval. Rozhodl jsem se zaútočit na značce čtyř kilometrů. Jedno zrychlení a LeMond mě nedokázal následovat," popisoval ve své autobiografii. V závěru dokázal na soupeře najet minutu a 19 vteřin.

Jak však sám Fignon přiznal, kdyby se zvedl dřív, Tour by se rozhodla na Huézách. „LeMond byl totálně vyčerpaný," litoval. Americký jezdec s odstupem let vzpomíná podobně. „Děkuji Bohu, že tenkrát se ještě nepoužívala týmová rádia. Cyklistika je i o tom, jak dokážete blufovat. Je to poker. Guimard mě tehdy přečetl dobře," je si vědom LeMond.

Francouz poté vyhrál další etapu do Villard-de-Lans, v níž najel dalších 24 vteřin na svého rivala a náskok v celkovém pořadí navýšil na padesát vteřin. Vypadalo to nadějně, jenže brzy přišly nečekané problémy: Fignonovi se bolestivě ozvaly otlačeniny v zadních partiích. Nemohl pořádně spát a přesun vlakem do Paříže, kde se poslední den měla jet časovka, pro něj byl utrpením.

Natožpak těch necelých pětadvacet kilometrů časovky, které si organizátoři na poslední den schovali. Fignon vzpomínal, že takovou bolest nikdy nezažil: „bolelo to tak, že jsem nedokázal přijít na dopingovou kontrolu a vyčůrat se tam". Přesto on sám i všichni přihlížející měli za to, že náskok je pohodlně dostačující.

Laurent Fignon útočí v 18. etapě Tour de France 1989, kredit: Reuters

Zdálo se nemožné, že by Američan mohl takové manko ještě dotáhnout. Noviny a časopisy už dokonce do tisku poslaly obálky oslavující třetí Fignovův triumf. Francouz prohlásil: „Greg věří, že ještě dokáže zvítězit. Ale to není možné. Moje hlava i nohy jsou příliš silné.“ Jenže LeMond, který závodil v barvách malého belgického týmu ADR, jenž mu dlužil peníze, francouzskou oslavu překazil.

Dodnes se vedou dohady o tom, nakolik mu k vítězství pomohla aerodynamická helma a časovkářský představec, který byl tehdy v pelotonu novinkou (Fignon vždy tvrdil, že šlo o porušení pravidel). Názory se různí. Nic to však nezměnilo na tom, že LeMond na trati letěl. V cíli mu změřili průměr 54,545 km/h – dodnes jde o nejrychlejší časovku delší než deset kilometrů v historii Tour.

Také Fignon jel skvěle. V cíli měl třetí nejrychlejší čas, nikdy ve své kariéře neabsolvoval lepší časovku. Přesto to nestačilo. Na 24,5 kilometru ztratil na svého soupeře osmapadesát vteřin: o osm více, než si mohl dovolit. Zatímco hrdina francouzského sportu v cíli zkolaboval a nechtěl uvěřit tomu, co četl v obličejích svých nejbližších, LeMond byl v extázi.

„Byl to den nekonečného smutku. Den obrovské porážky. Jediný den v mém životě, kdy se osm vteřin stalo věčností. Brečel jsem jako malé dítě,“ napíše ve svých vzpomínkách Fignon, který nechápal, co se mu znovu stalo (v závěrečné časovce ztratil vítězství už v roce 1984 na Giro d’Italia). Byla to nejtěsnější Tour historie: fantastický souboj dvou výtečných cyklistů a velkých osobností.

Pro Fignona však pařížské události zůstaly ranou, která se nezacelila do konce jeho života.

Zpět na obsah

TAM, KDE CYKLISTÉ DOSTÁVAJÍ ŽIVÁ SELÁTKA

V polovině dubna se v departementu Finistere na tzv. ribinou, tedy prašné farmářské cesty, vydávají odvážní jezdci. Nejlepší Bretaněc z jejich řad poté v cíli závodu dostane nezvyklou odměnu – živé selátko. O jaký podnik jde? Toto je Tro-Bro Léon, nejpodivnější cyklistické klání v Evropě.

Autor: Vojtěch Jírovec

Tro-Bro Léon, kredit: Rouleur.cc/Gerard Brown

Cyklistické závody mají podivuhodnou vlastnost – jde se do nich zamilovat stejně rychle a hluboce jako do legendami opředených hvězd mužského a ženského pelotonu. Tak jako obdivujeme vytrvalost závodníků v horách, kde jejich výkony popírají přirozenost zemské gravitace, můžeme pocítit náklonnost ke krajině, v níž se závody jezdí.

Pro někoho jde o alpské průsmyky během Tour de France či zubaté horské vrcholy v Dolomitech na Giro d'Italia. Jiní chovají sympatie k pavé úsekům mezi Paříží a Roubaix, intenzivní kopcovité sekanině ve Flandrách nebo úzkým zálivům na Tour des Fjords. Koneckonců i dlouhé etapy mezi bariérami písku v Ománu či Kataru mají své příznivce.

Jeden z podniků, který publikum nenechává chladným, se jezdí ve stále chladných dubnových dnech v Bretani. Mnozí se snažili místnímu závodu, jenž se odehrává na zapomenutých farmářských cestách v srdci departementu Finistere, dát přezdívku. Padaly názvy jako Bretaňské Paříž–Roubaix či Peklo západu, dvousetkilometrový unikát ale porovnání se slavnějším závodem nakonec vůbec nepotřebuje.

Toto je zkrátka Tro-Bro Léon: závod v zapomenuté části Evropy, který je na vlastní odlišnost patřičně hrdý. Pohybujeme se tu jak po asfaltu, tak hlavně po mnoha šotolinových pasážích. Tyto tzv. ribinou jsou obyčejné polní cesty, nad nimiž se vznáší mračna prachu. Jede se po větších či menších kamenech, spadaném jehličí a větvích stromů. Kouzlo doplňují fantastické scenérie pobřeží Atlantiku.

Lokální hrdost

Tro-Bro Léon vznikl v roce 1984 z iniciativy stále sloužícího ředitele Jeana-Paula Mellouëta. Myšlenka skrytá za startem tohoto podniku, který byl až do roku 2000 závodem pro amatéry, přitom nebyla primárně sportovní. Mellouët spojil svou vášeň pro cyklistiku s hrdostí

na lokální identitu, neboť utržené peníze šly na financování škol, které vyučovaly bretonštinu.

Právě z tohoto keltského jazyka, který UNESCO dnes řadí mezi ty vážně ohrožené, pochází i název závodu. Ve volném překladu totiž znamená Kolem území Léon, přičemž ono „Léon“ je dávné jméno pro území, které neústupná unifikace Francie postupně přetavila v dnešní Finistere (z latinského finis terrae, tedy konec země).

„Chtěli jsme podpořit lokální školy, v nichž se vyučuje bretonština, a tak jsme uspořádali závod, který je trochu jiný než ostatní,“ líčil Mellouët v roce 2016 pro pořad The Cycling Podcast. Spolu s přáteli nemuseli vyrazit daleko, stačilo se podívat na farmářské trasy. „Spoustu jiných podniků od sebe nerozeznáte, proto jsem se rozhodl pro menší cesty – slavné bretaňské ribinou,“ dodal.

„Jak to, že se tu uprostřed sezony pořádají závody v cyklokrosu,“ napadlo asi mnohé z těch, kteří v prvních letech závodu přihlíželi. Nad cestami, na nichž se běžně prohání traktory a další drahá zemědělská technika, se v den závodu vznáší prašná oblaka a cyklistická kola svižně přeskakují drobné přírodní překážky.

Od přelomu milénia se start otevřel profesionálním týmům, z nichž kvůli odlehlosti a klasifikaci závodu (1.1 v systému UCI) většinou dorazí jen ty francouzské. V Bretani tak existuje profesionální závod, který se podobně jako toskánské Strade Bianche, anglický podnik Rutland–Melton, dánská Grand Prix Herning nebo belgické Dwaars door het Hageland odehrává na nezpevněných površích.

Selátko pro vítěze

„Některé úseky jsou trochu zabahněné, další naopak mají více kamenů, na jiných místech to bývá zase lehké. Je to opravdu složité, protože se musíte rozhodnout hned, jak do úseku najedete. Čím jedete rychleji po

kamínčích, tím spíš se vám stane defekt… musíte se tím prostě nechat unést," popisuje namibijský světoběžník Dan Craven, který na Tro-Bro Léon startoval mezi lety 2015–2017.

„Ale ta skvělá věc je hlavně to, že jakmile jste na ribinou, všichni sklopí hlavu a berou za to, co to jde. Většinou se dojede ve skupině, jenže poté, když si všichni chtějí po takové námaze odpočinout, vždy někdo zkusí nastoupit. Je to zkrátka jiné závodění, než na které jsme zvyklí," dodává donedávna týmový kolega Daniela Turka z Israel Cycling Academy.

Craven ví, o čem mluví, vždyť ani při jedné ze svých tří účastí nedojel až do cíle. Přesto má pro bretaňský závod slabost. „Když jsem přišel do týmu Europcar, všichni se mě ptali, jaký chci jet závod – jestli Tour, jestli Vueltu… Ale Tro-Bro Léon bylo to, co jsem vážně chtěl zažít. Proč? Protože tu můžete vyhrát živé sele," usmívá se Craven.

Ano, sele. „Až týden před závodem jsem se dozvěděl, že ho nedostane vítěz, ale první Bretaněc v cíli. To mě dost vyřadilo. Ovšem poté jsem přišel na to, že jeden kluk z našeho týmu je z Bretaně, takže jsem taktiku hodil za hlavu a pracoval pro něj," směje se namibijský jezdec, který se však nakonec svého selete (a dokonce dvou) přece jen dočkal.

Plakáty pro závod Tro-Bro Léon (2016–2018), kredit: TroBroLeon.com

„Organizátoři přišli s tím, že pro mě mají překvapení, načež se objevili dva farmáři s dřevěnou truhlou. Říkal jsem si, že je to vážně hodně zvláštní. Postavili ji přede mne a za okamžik z ní vylezlo malé prasátko. Všichni jsme se smáli a já jsem předstíral, že se mu snažím dát pusu, z čehož se pochopitelně mohlo zbláznit. A tím jsem si myslel, že to skončilo," líčí.

„Už jsme odjížděli, když řidiči zazvonil telefon, ze kterého se ozvalo: ‚Dane, tvé sele je tady, pojď si ho vzít.' Myslel jsem, že si dělá legraci. Museli jsme se otočit, protože na nás čekala hned dvě selata – první Bretaněc v cíli totiž to své nechtěl, a tak se farmáři rozhodli, že mi dají i druhé. Nebylo ale možné si je vzít s sebou, protože na nás čekalo letadlo," končí jedna z cyklistických historek.

Netradiční cena má prozaický původ. S rostoucím profilem závodu bylo nutné, aby cyklisté dostali podobně jako na jiných podnicích specifickou trofej. V cyklistice najdeme podobných excentrických cen mnoho. V Turecku dostávají vítězové národního závodu trsy banánů, u našeho jižního souseda v Rakousku zase jde o nožičky lokálních klobás.

Jiné podniky mají také své – najdeme pivní sudy, lahve vín či třeba kola plísňových sýrů. Velmi výraznou trofej měl nyní již zaniklý závod Classic Haribo, kde vítěz dostal svou váhu ve známých gumových medvídcích. I v této konkurenci však cena pro prvního bretaňského jezdce v cíli Tro-Bro Léon nepochybně vyčnívá.

V Bretani tak existuje závod dělaný dobrovolníky z jiných než čistě sportovních či zištných důvodů. Závod, který nabízí dechberoucí scenérie, spoustu skvělého závodění i svérázné místní zvyklosti. Spekulovalo se o tom, že by místní ribinou mohl letos navštívit i peloton Tour de France, pořadatelům však pro tento ročník zřejmě stačí náročný den do Roubaix. Velká škoda, dá se jen poznamenat.

Zpět na obsah

HVĚZDA, NA KTEROU JSME ČEKALI.

KAM STOUPÁ MLADÝ BERNAL?

Málokdo dokáže už při svém debutu oslnit svět. Vyhrát Tour de France na první pokus se povedlo jen hrstce cyklistů – naposledy před dlouhými pětatřiceti lety Laurentu Fignonovi. V letošním pelotonu se ovšem nachází jezdec, jehož talent oslnil příznivce sportu zářivým světlem. Jednadvacetiletý Egan Bernal tuto Tour pravděpodobně nevyhraje. Málokdo ale pochybuje o tom, že se mu to podaří v nejbližší budoucnosti.

Autor: Vojtěch Jírovec

Egan Bernal (vlevo) v Kolumbii, kredit: Instagram.com/eganbernal

„Vlastně za mnou přišel jeho agent a nabídl mi amatérského šampiona Davida Pacchiardiho," líčí doyen italské cyklistiky Gianni Savio. Šéf stáje Androni Giocattoli-Sidermec se v profesionální cyklistice pohybuje více než tři dekády a nejednou už prokázal, že přesný odhad rozhodně není tím, co by mu scházelo. Před třemi lety měl navíc i notnou dávku štěstí: dostal nabídku na rovináře Pacchiardiho, sám však potřeboval do svého týmu spíše schopného vrchaře.

Naštěstí pro Savia měl agent Paolo Alberati ve svém portfoliu jednoho vhodného kandidáta. Že se do té doby orientoval především na horská kola, měl několik nabídek z MTB týmů, a navíc mu bylo stále jen osmnáct let? Všechna rizika rázně přebily výsledky VO2max testu, které Alberati poslal spolu se sportovním životopisem svého svěřence. Bernal na stupnici značící maximální objem kyslíku, jejž je při výkonu schopen sportovec využít, dosáhl hodnoty 88,8 ml/kg/min (více než např. Chris Froome).

„Když mi přišly výsledky jeho testu, rozhodl jsem se zariskovat a podepsal s ním čtyřletý kontrakt," vzpomíná sedmdesátiletý Savio, který je v pelotonu nevšedním zjevem. Bělovlasý matador, jemuž byl před šesti lety zaveden do srdce tzv. stent, byl na letošním Giru každý den za volantem týmového auta. Savio operuje s miniaturním rozpočtem zhruba 2,5 milionu eur (65 milionů korun), přesto stále drží svůj cyklistický projekt nad vodou. Kontakty a skauting tu jsou klíčovou dovedností.

Pro většinu vrstevníků jeho velkého objevu po dovršení juniorského období následuje složitý přechod do kategorie do 23 let, mladý Kolumbijec však tuto fázi své kariéry zcela přeskočil a rovnou podepsal pro druhodivizní italský tým. Profesionální smlouva je pro nadějné cyklisty svatým grálem: Bernalovi se ji získat povedlo, původní agentův tip Pacchiardi ale už na kontrakt nedosáhl. Po dvou letech v amatérské stáji kariéru zabalil a nyní prodává látky a koberce pro jednu italskou firmu.

Pády a bílé dresy

„Začal jsem s cyklistikou v osmi letech, protože můj otec také jezdil, když byl mladý. Nikoliv ale profesionálně," vzpomínal Bernal pro server CyclingTips na své začátky. Když se jednoho dne v jeho rodném městě Zipaquirá (pochází odsud legendární Efraín „Zipa" Forero, který v roce 1951 vyhrál první edici závodu Kolem Kolumbie) pořádalo cyklistické klání pro děti, přihlásil jej kamarád navzdory otcovým výhradám ke startu. Kdo se ocitl v cíli první, je nyní nabíledni – Bernal kromě vítězství obdržel i cyklistický dres a členství v místním týmu, v jehož barvách podnikl další krůčky.

Ty jej ovšem v kraji, který leží více než 2600 metrů nad mořem, vedly na dlouhou dobu mimo silnici. Bernal se na horském kole rychle zlepšoval a na juniorských světových šampionátech v Norsku (2014) a Andoře (2015) získal stříbrnou a bronzovou medaili v cross-country. Nic tak příliš nenasvědčovalo tomu, že by se měl v budoucnosti rychle prosadit na silnici – vždyť Bernal sám přiznává, že počet absolvovaných závodů v silniční kategorii by v té době spočítal na prstech jedné ruky.

Navzdory několika pádům, které šly na vrub nezkušenosti, ale začátky v italském působišti záhy potvrdily vysoká očekávání. Dobrému rozjezdu pomohla i přítomnost zkušeného krajana Rodolfa Torrese, kterého týmový boss Savio přivedl, aby mladšího závodníka provázel v novém prostředí. „Měl jsem tehdy jediný cíl – získávat zkušenosti a zvyknout si na styl závodění," říká skromně Bernal, na jehož vývoj dohlížel také vítěz pěti Monumentů a současný trenér v italské stáji Michele Bartoli.

Výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat. V březnu 2016 na Settimana Internazionale Coppi e Bartali – italském podniku, mezi jehož vítěze se zařadil i Jan Bárta – bral přes tvrdý pád dres pro nejlepšího mladého jezdce, což se o měsíc později opakovalo i na Giro del Trentino (nynější přebrandovaný závod Kolem Alp). Ve třetí etapě tu zaujal publikum,

Egan Bernal v závodě Kolem Romandie, kredit: ČTK/AP/Valentin Flauraud

když se dokázal ve stoupání do lyžařského střediska Andalo udržet ve skupince favoritů čítající Romaina Bardeta a Mikela Landu. Bylo z toho deváté místo.

Hvězda, na kterou jsme čekali

V roce 2017 přišel další krok. Bernal útočil – bílý dres získal na největším jihoamerickém podniku Vuelta de San Juan, načež zopakoval svá pódiová vystoupení z obou italských závodů. V březnu si navíc odbyl premiéru v nejvyšší kategorii WorldTour, když jej na Tirrenu-Adriaticu až slabší závěrečná časovka srazila pořadím na konečné šestnácté místo. Vše ale vyvrcholilo až v srpnu na tom vůbec největším a nejslavnějším závodě pro mladé jezdce: Tour de l’Avenir.

Mladému Kolumbijci stačilo „přežít“ kopcovité etapy, aby v závěru zaútočil v alpských průsmycích. Slavil ve středisku Les Saisies i na vrcholu Col du Mollard, což v cíli devítietapového závodu stačilo na více než pohodlné vítězství. Bjorg Lambrecht a Niklas Eg, kteří jej doprovodili na pódium, byli o více než minutu zpátky. Větší náskok měl v celkovém pořadí naposledy v ročníku 2010 Nairo Quintana, jenž tehdy v kolumbijských barvách porazil nynějšího triatlonistu Andrewa Talanského.

Nadějný Belgičan Lambrecht jen poznamenal: „Byl prostě příliš silný. Sám jsem byl šťastný z toho, když jsem se ho udržel.“ Další z jeho soupeřů pouze ucedil něco ve smyslu, že „Bernal mohl prohrát jen v případě, že by měl opravdu hodně špatný den, anebo pokud by jej potkal ve špatný moment defekt.“ Ani k jednomu nedošlo a kolumbijská cyklistika slavila další triumf v závodě, který v minulosti vyhráli kromě Quintany i Miguel Ángel López a Esteban Cháves.

Byly to dramatické dny. Nešlo přitom jen o dění na francouzských silnicích. Zatímco Bernal přejížděl cílovou čáru ve středisku Albiez-Montrond, světlo světa spatřila tisková zpráva, o níž se spekulovalo po celé léto. Team Sky v ní oznamoval, že největší talent světové cyklistiky bude po další tři roky patřit jim. Gianni Savio, jehož pohotovost a důvtip Bernala „objevily“, neskrýval dojetí: „Je to pořád ještě dítě, ale právě on je tou hvězdou, na kterou všichni čekali.“

Sky muselo Saviův tým vyplatit, neboť Bernal byl v italském působišti smluvně vázán ještě po dobu jednoho roku. Bohatou britskou stáj ovšem takový výdaj nemusel příliš pálit, vždyť jí to kolumbijský mladík může v příštích letech bohatě splatit na úspěších a publicitě. Sám Bernal zůstával stejně skromný jako doposud a znovu zopakoval svá slova o tom, že se „chce především učit od zkušenějších“. Se Saviem a týmovými kolegy se rozloučil třináctou příčkou při svém debutu na slavné Lombardii.

Mladé pušky ve Sky

Team Sky si v současnosti buduje novou generaci. Chris Froome, Geraint Thomas a Wout Poels stárnou – jejich náhradou mají být ti nejtalentovanější jezdci z pelotonu. Britský tým přes zimu přivedl kromě Bernala i Pavla Sivakova se sprinterem Kristofferem Halvorsenem. K tomu přidejme ostrovní mladé pušky Tao Geoghegana Harta, který se velmi dobře předvedl v červnu na Dauphiné, a Chrise Lawlesse. Stále jen čtyřiadvacet je také Giannimu Mosconovi.

Je to ohromná síla, Bernal z ní však přece jen díky svým letošním výsledkům vyčnívá. V únoru porazil Naira Quintanu s Rigobertem Uránem na kolumbijském podniku Oro y Paz. V březnu si jel pro druhé místo v Katalánsku, ale pád v závěrečné etapě v Barceloně mu velký úspěch překazil. Jsme v dubnu na švýcarské Romandii, kde Bernal vyhrál horskou časovku a celkově skončil těsně druhý. Konečně květen a závod Kolem Kalifornie: na americké půdě získal dvě etapy i celkové vítězství.

Jeho výsledky zaujaly vedení týmu natolik, že se rozhodlo poslat mladého Bernala hned v prvním roce na Tour de France. Je to překvapivý tah, který však při bližším prozkoumání může dávat smysl. Původní plán byl, aby jednadvacetiletý Kolumbijec startoval na Vueltě – tam by však zřejmě byl pod větším tlakem, neboť Sky do Španělska nepošle svou největší hvězdu. Na Tour se však Bernal může trpělivě učit ve Froomově stínu, co obnáší třítýdenní závod.

V každém případě se připravuje svědomitě. Několik týdnů strávil doma v Kolumbii, kde absolvoval jednu „monstr“ vyjížďku za druhou a málokdy během nich nastoupal méně než čtyři tisícovky výškových metrů. Jestli je tak někdo na Tour de France připravený, je to Egan Bernal. Závodník, který se chtěl stát novinářem a kvůli kolu musel opustit vysokou školu, neboť nestíhal dojíždět do univerzitního kampusu, může ve Francii vzbudit pěkný poprask.

Zpět na obsah

Běžecká Tour de France britského vytrvalce Petera Thompsona, kredit: Twitter.com/marathonsftmind

PO SVÝCH. JAKÉ TO JE BĚŽET TOUR DE FRANCE?

Představu o tom, jak náročné je ujet Tour de France na kole, mají každoročně zhruba dvě stovky sportovců. Jak těžké ale musí být kompletní závod, který letos měří 3329 kilometrů, uběhnout na vlastních nohou? Peter Thompson se na trať vydal sedm týdnů před pelotonem. Bude britský běžec v Paříži dříve než Chris Froome a spol.?

Autor: Vojtěch Jírovec

Jak dalece se dokážete zmáčknout? Dvaatřicetiletý Peter Thompson v sobě zjevně dokáže najít více sil než běžní smrtelníci. Pro běžce z přístavního letoviska Bournemouthu je běh k životu nezbytnou věcí. Jak sám líčí, zůstává pro něj činností, která dokáže všechny problémy odsunout do pozadí. Běh se může stát určitou meditací, pročištěním těla i duše.

Přitom před několika lety prožíval vleklou krizi. Běhání převzalo kontrolu nad jeho životem. „Byl jsem hodně soutěživý. První maraton jsem běžel v Londýně v roce 2009 a postupně se zlepšoval. Běhal jsem víc než 120 mil týdně, dvakrát denně, žádné volné dny. K tomu jsem cvičil v posilovně. Byl jsem upnutý k tomu se zlepšovat," líčil v rozhovoru pro list Daily Telegraph.

Pro Thompsona se běh stal obsesí a hlídání si vlastního výkonu, tepů a toho, kdy a kolik jídla si může dopřát, dennodenním stresem. Ztratila se radost z toho, jak úžasné pocity čekají na konci maratonu (Thompson má osobní rekord 2:25 z Amsterdamu) i v zákrutech oblíbené stezky po bournemouthské pláži. Přišel o kamarády a zhroutil se mu partnerský vztah.

„Všechno to se muselo stát, abych si položil otázku: Chci skutečně pořád zrychlovat a ztratit lidi, na kterých mi záleží? Anebo se s tím pokusím něco udělat?" Po nějaký čas uvažoval o tom, že přestane běhat úplně. Pak se rozhodl, že s tím zkusí naložit jinak. Posedlost čísly a rekordy na Stravě ustoupila čisté radosti z pohybu. A také přišel čas na novou výzvu.

Thompson si četl o výkonech některých dalších vytrvalců a nechal se inspirovat. „Přišel jsem na myšlenku běžet ve všech evropských zemích. Našel jsem si, kolik jich vlastně je, a začal přemýšlet, jestli to je vůbec logisticky možné," líčil britský běžec pro magazín Vice. Vznikl projekt 44 maratonů ve stejném počtu evropských států a stejném počtu dnů.

Kromě fyzického vypětí, které s sebou nese absolvování takové dennodenní zátěže, bylo nejtěžší součástí celé výzvy to, jak se vůbec přesouvat mezi jednotlivými zeměmi. Thompson, který začal v Rusku a do cíle doběhl v irském Dublinu, cestoval sám bez cizí pomoci. „Jel jsem 22 vlaky, čtyřmi letadly, pěti autobusy, několikrát autem a jednou trajektem z Finska do Estonska," vypočítává.

Na cestě se potkával s novými lidmi, kteří buď absolvovali část cesty spolu s ním – v dokumentu mapujícím jeho postup je například scéna s běžcem, který mu pomohl v ukrajinské části cesty –, anebo třeba jen poskytli přístřeší či jinou pomoc. Thompsonova cesta vzbudila pozornost: na charitativní projekty pomáhající psychicky nemocným vybral devatenáct tisíc liber.

„V rodině i mezi přáteli mám lidi, kteří trpí psychickými problémy, sám se tomu také věnuji ve své práci. Opravdu chci hlavně povzbudit všechny, aby se o tom nebáli mluvit," popsal důvody expedice pro deník Guardian. Thompson, jehož stránky nesou jméno Marathons for the Mind, svůj cíl skutečně splnil a v Dublinu vše oslavil pintou guinesse. Rok nato je znovu na cestě. Tentokrát ve Francii.

„Mám sedmdesát dní na to, abych uběhl trať Tour de France a dorazil do Paříže předtím, než se tam dostane peloton. To je sedmdesát dní na 3329 kilometrů a jednadvacet etap. Startuji z Noirmoutier-en-l'Ile sedm týdnů před cyklisty," hlásil Thompson na začátku svého nového projektu, který jej vede po směru hodinových ručiček po Francii.

Běžecká Tour de France britského vytrvalce Petera Thompsona, kredit: Twitter.com/marathonsftmind

Jak se mu zatím daří?

1. den (19. 5.)
délka: 52 km
čas: 5:02
převýšení: 100 m
„Tohle je nejdál, co jsem kdy běžel, a pochopitelně jsem hodně unavený. Dnešek byl o tom, uběhnout co nejvíc kilometrů – první etapa Tour jich má 201 a já se to pokusím zvládnout ve čtyřech dnech.“

2. den (20. 5.)
délka: 50 km
čas: 4:51
převýšení: 187 m
„Bylo to hodně těžké, o dost víc než včera. Běžet padesát kilometrů na unavených nohách není vůbec snadné. Ale podařilo se a nyní jsme v polovině první etapy.“

3. den (21. 5.)
délka: 51 km
čas: 4:47
převýšení: 75 m
„Cítil jsem se opravdu dobře: nohy bolely, ale po chvíli si na to zvyknete. Dostal jsem se do rytmu a první polovina byla perfektní. Až poslední třetina vás pořádně unaví.“

4. den (22. 5.)
délka: 48 km
čas: 4:38
převýšení: 206 m
„Podařilo se to! První etapa je u konce – 201 kilometrů ve čtyřech dnech. Posledních deset kilometrů jsem se hodně trápil, ale rozhodl jsem se, že to musím překonat.“

5. den (23. 5.)
délka: 59 km
čas: 6:23
převýšení: 702 m
„Pátý den je u konce a musím říct, že jsem za to rád. Běžel jsem něco kolem šesti a půl hodiny. Cesty nebyly ideální, ale to musíte psychicky zvládnout.“

6. den (24. 5.)
délka: 56 km
čas: 6:20
převýšení: 358 m
„Další hodně těžký den. Na začátku jsem se vůbec necítil – chtěl jsem se vrátit zpátky. Ale překonal jsem to. Hodně mě povzbuzuje podpora a přání lidí doma.“

7. den (25. 5.)

délka: 52 km

čas: 5:2

převýšení: 376 m

„Jsem asi tak unavený, jako vypadám. Je to srandovní: nebyla to taková dálka, ale cítil jsem se strašně. Nohy bolely příšerně. Až v závěru jsem chytil druhý dech.“

8. den (26. 5.)

délka: 56 km

čas: 5:51

převýšení: 521 m

„Máme to! Dokončil jsem nejprve druhou etapu a poté se autem přesunul do Cholet na start týmové časovky. I tu jsem zvládl. Byl to vážně náročné, ale druhá a třetí etapa jsou za mnou.“

9. den (27. 5.)

délka: 50 km

čas: 4:48 (5:45 min/km)

převýšení: 277 m

„Moje koleno bylo o dost lepší než včera. Dostal jsem několik tipů, jak se o něj lépe starat – včera jsem měl masáž. Musím se na odpočinek a regeneraci víc zaměřit.“

10. den (28. 5.)

délka: 60 km

čas: 6:13

převýšení: 332 m

„Ze špatného dne se stal lepší. Moc nevím, jak se to stalo. Kvůli kolenu jsem toho včera moc nenaspal, ale nakonec bolest ustoupila a uběhl jsem zatím nejvíc kilometrů. Děkuju všem moc za přání.“

11. den (29. 5.)

délka: 60 km

čas: 6:34

převýšení: 595 m

„Dalších šedesát kilometrů je za mnou. Opravdu se to nestává o nic snazším! Do konce čtvrté etapy mi zbývá 25 kilometrů, pak začne etapa číslo pět. Jsem unavený, ale moje čepice je stále na svém místě!“

12. den (30. 5.)

délka: 48 km

čas: 5:19

převýšení: 435 m

„Dnes jsem dokončil čtvrtou etapu, ale příliš zábavy jsem u toho neměl. Nemohl jsem se dostat do tempa. Na nohou mám puchýře a není s nimi moc srandy.“

13. den (31. 5.)
délka: 50 km
čas: 5:33
převýšení: 560 m
„Dneska pršelo, pak vysvitlo sluníčko, chvíli hodně foukal vítr. Příroda tu je nádherná, ale poslední část mě hodně vyčerpala. Běžet nahoru a dolů na unavených nohou nebude snadné.“

14. den (1. 6.)
délka: 50 km
čas: 5:21
převýšení: 822 m
„Těžký den. Bylo to hodně kopcovité, což je složité zvlášť z kopce. Mám unavené nohy a všechny ty seběhy to dělají těžké.“

15. den (2. 6.)
délka: 50 km
čas: 5:23
převýšení: 777 m
„Miluju ty chvíle, kdy mám běh za sebou. Dneska padesát kilometrů, což je momentálně můj rytmus. Pátá etapa trvá celou věčnost, ale už se blížím ke konci.“

16. den (3. 6.)
délka: 57 km
čas: 5:47
převýšení: 737 m
„Pátá etapa hotova, navíc jsem uběhl i asi dvacet kilometrů z té šesté. Ta má 180 kilometrů a já ji musím zvládnout rychle kvůli logistice. Mám před sebou 160 kilometrů a tři dny.“

17. den (4. 6.)
délka: 59 km
čas: 5:52
převýšení: 643 m
„Počasí dnes bylo úděsné, déšť mi to hodně ztížil. Sám se ale cítím silný, což je dobrý signál. Teď se ale musím hlavně usušit!“

18. den (5. 6.)
délka: 50 km
čas: 5:09
převýšení: 452 m
„Opravdu hodně těžký den. Jsem nicméně šokovaný podporou, kterou mám od lidí. Ani nevědí, jak moc mi to pomáhá – zvlášť ve dnech, jako byl tenhle.“

19. den (6. 6.)

délka: 52 km

čas: 5:08

převýšení: 799 m

„Cítil jsem se lépe. Nohy mě stále nenávidí, ale moje hlava je v lepším stavu. Dokončil jsem šestou etapu: dostat se až sem trvalo devatenáct dní. Stále jedu podle plánu!“

20. den (7. 6.)

délka: 60 km

čas: 5:43

převýšení: 689 m

„Byl to velký den, protože jsem začal nejdelší etapu celé Tour – 231 kilometrů. Možná se podaří to zvládnout za čtyři dny.“

21. den (8. 6.)

délka: 59 km

čas: 5:34

převýšení: 662 m

„Dnes jsem opravdu vyčerpaný. Bylo to dalších 60 kilometrů v kopcích a za vedra. Žádné rovinky, neustále nahoru a dolů. Jsem tak vyčerpaný, že nemůžu pořádně mluvit – snad se mi to brzy vrátí.“

22. den (9. 6.)

délka: 55 km

čas: 5:23

převýšení: 798 m

„Bylo to velmi těžké, protože teploty hrozně vystoupaly a byla i velká vlhkost. Běžel jsem se třemi známými, kteří takovou vzdálenost ještě nikdy nezkusili. Jsem rád, že je tu mám.“

23. den (10. 6.)

délka: 58 km

čas: 5:41

převýšení: 500 m

„Sedmá etapa je za mnou! Jsem hrozně nadšený za těch osmapadesát kilometrů. Navíc jsem to dokázal se svými přáteli, tím je vše speciální.“

24. den (11. 6.)

délka: 61 km

čas: 5:56

převýšení: 427 m

„Prší. Společně s kamarádem Adamem jsme právě dokončili dnešních šedesát kilometrů. Osmá etapa jich má sto osmdesát, takže se to pokusím zvládnout během tří dnů.“

25. den (12. 6.)

délka: 62 km

čas: 6:10

převýšení: 707 m

„Nejdelší běh, co jsem kdy ve svém životě absolvoval. Sklopil jsem si k tomu kšilt na své cyklistické čepici – stojí na něm slovo Courage. A to je důležité.“

26. den (13. 6.)

délka: 58 km

čas: 5:52

převýšení: 382 m

„Věděl jsem dávno předem, že sedmá a osmá etapa budou velmi těžké. Potřeboval jsem uběhnout 412 kilometrů – v průměru osmapadesát za den. Dokázal jsem to jen díky svým přátelům.“

27. den (14. 6.)

délka: 56 km

čas: 5:36

převýšení: 326 m

„Jako kdyby už to nebylo těžké samo o sobě! Jsem na kostkách, což není úplně to, co si přejete po padesáti kilometrech v nohách. Je to zábava tak půl kilometru, pak se to okouká.“

28. den (15. 6.)

délka: 60 km

čas: 5:51

převýšení: 221 m

„Kostky byly zpět, ale spolu s kamarádem Billym jsme to zvládli. Zítra se pokusím dokončit devátou etapu, pak přijde sedmihodinový přejezd do Annecy.“

29. den (16. 6.)

délka: 41 km

čas: 3:58

převýšení: 135 m

„Doběhli jsme zbývajících čtyřicet jedna kilometrů do Roubaix. Historie těchto míst a dlážděné cesty na mě zapůsobily. A nyní do Annecy a do hor!“

30. den (17. 6.)

délka: 50 km

čas: 4:56

převýšení: 1179 m

„První den v Alpách je u konce – jaká krásná příroda a jaký kontrast s tím, co jsme zažívali s kostkami v posledních dnech. Budu si na běhání v horách muset zvyknout, je to zkrátka něco jiného.“

31. den (18. 6.)

délka: 52 km

čas: 5:22

převýšení: 1039 m

„Znovu okolo padesáti kilometrů, ale tentokrát hlavně z kopce – spoustu sbíhání. Moc si to neužívám, navíc jsem si poranil nohu. Teď si ji chladím ledem a těším se na večer. Anglie totiž hraje na MS.“

32. den (19. 6.)

délka: 62 km

čas: 6:49

převýšení: 1582 m

„Dokázali jsme to a máme za sebou 10. etapu. A to jsem si nemyslel, že to zvládneme. Byl to nejtěžší den: hrozné vedro a dva velké kopce. Na jednom nás chtěli zastavit silničáři, kteří opravovali cestu.“

33. den (20. 6.)

délka: 29 km

čas: 3:13

převýšení: 1307 m

„Kratší den, přesně jak jsme plánovali. Dnes se kopec táhl donekonečna: dvacet osm kilometrů a převýšení 1300 metrů! Když jsem se škrábal nahoru, bylo skoro třicet stupňů horka.“

34. den (21. 6.)

délka: 62 km

čas: 6:17

převýšení: 1447 m

„Všechny ty výhledy stojí za moje trápení, když se šplhám nahoru. Opravdu neuvěřitelné! Uběhl jsem o něco víc než šedesát kilometrů a udělal spoustu fotek.“

35. den (22. 6.)

délka: 39 km

čas: 4:01

převýšení: 1113 m

„Den dvou polovin. Nejprve sedmnáct kilometrů stoupání na La Rosiere, můj první horský finiš. Poté jsem uběhl první kilometry dvanácté etapy, ale silnice a provoz tu byly příšerné.“

36. den (23. 6.)

délka: 44 km

čas: 4:49

převýšení: 1613 m

„Trvalo nám to víc než tři hodiny, ale podařilo se nám vystoupat do dvou tisíc metrů na Col de la Madeleine. Hodně těžké, ale pomohlo mi vědomí, že na mě na vrcholu čeká dvojité espresso.“

37. den (24. 6.)

délka: 39 km

čas: 3:59

převýšení: 1002 m

„Po čtyřiceti kilometrech si moje nohy řekly, že už toho mají víc než dost. Dostal jsem se devět kilometrů do stoupání na Col de la Croix de Fer, dalších dvacet mě čeká zítra.“

38. den (25. 6.)

délka: 60 km

čas: 5:56

převýšení: 1266 m

„Další hora za námi: 2067 metrů nad mořem, 29 kilometrů. Col de la Croix de Fer je pokořen. Až to všechno doběhnu, vezmu si dva měsíce absolutního volna!“

39. den (26. 6.)

délka: 16 km

čas: 1:59

převýšení: 1103 m

„Den Alpe d'Huez! Na tenhle den jsem se hrozně těšil a jsem šťastný, že jsem se dovlekl až sem. Těch dvacet jedna serpentin je ikonických.“

40. den (27. 6.)

délka: 59 km

čas: 5:52

převýšení: 291 m

„Za těch deset dní v Alpách jsem vyběhl přes 12 500 metrů. To je zhruba stejné jako jeden a půl Mount Everestu. Ale ten bych asi jen tak nevyběhl. Dnes jsem po 30 kilometrech dost vytuhl, bylo to těžké.“

Zpět na obsah

VYZNÁTE SE V HISTORII TOUR DE FRANCE ?

Přesvědčte se v našem kvízu.

Žádný sportovní podnik nemá tak bohatou a na mnoha místech kontroverzní historii. Tour de France měla spojit obyvatele země, která si prošla těžkou vojenskou porážkou. Byla vyústěním strhujícího společenského a technologického vývoje, jímž si během fin de siecle evropské státy procházely. Závěr předminulého století dal lidem bezpečnostní bicykl – a Francouzi na tomto vynálezu postavili závod, který je odhaluje na kost.

Části kvízu:

1. Počátky; 2. První roky; 3. Kdo je kdo;
4. Zlatý věk; 5. Přezdívky; 6. Češi;
7. Kultura; 8. Dresy; 9. Trasa; 10. Mix

Autor: Vojtěch Jírovec

POČÁTKY

1. Kdo jako první přišel s myšlenkou na založení Tour de France?

a) Jules-Albert de Dion
b) Henri Desgrange
c) Géo Lefevre
d) Alphonse Steines

2. Jaké jméno nesl list, který závod pořádal?

a) L'Auto
b) Le Cyclist
c) Le Petit Journal
d) Le Vélo

3. Co stálo za založením těchto novin?

a) antiitalské postoje
b) Dreyfusova aféra
c) sympatie
k 3. republice
d) vynález
bezpečnostního bicyklu

4. U jaké kavárny odstartoval v roce 1903 první ročník závodu?

a) Café au Réveil-Matin
b) Café du Cycliste
c) Café Louvre
d) Café Sur a Norte

5. Kam směřovala historicky první etapa Tour?

a) Dijon
b) Lyon
c) Méty
d) Štrasburk

6. Kolik jezdců zvládlo všech šest etap?

a) 9
b) 14
c) 18
d) 21

7. Jak zněla přezdívka vítěze prvního ročníku Maurice Garina?

a) Houslista
b) Kominíček
c) Lidská lokomotiva
d) Řezník z Lens

8. Na co padly peníze, které Garin obdržel za vítězství?

a) čerpací stanice
b) kandidatura do francouzského senátu
c) muzeum Tour de France
d) síť restauračních zařízení

9. Který jezdec dokončil poslední a jako prvnímu mu patřila tzv. červená lucerna?

a) Jean Dargassies
b) Léon Georget
c) Marcel Kerff
d) Arsene Milochau

10. Jakého největšího sportovního úspěchu dosáhl ředitel Tour Henri Desgrange?

a) boxerský šampion jednoho z pařížských distriktů
b) druhé místo v závodě Paříž-Brest-Paříž
b) rekord v hodinovce bez vodičů
d) velmistr v šachu

PRVNÍ ROKY

11. Čím proslul druhý ročník Tour de France v roce 1904?

a) Maurice Garin odmítl obhajovat své vítězství
b) nejmenší počet účastníků v historii
c) první čtyři cyklisté v cíli byli diskvalifikováni
d) vítěz měl největší náskok na druhého v cíli

12. V roce 1905 bylo zařazeno první „pořádné“ stoupání – Ballon d'Alsace. Kdo byl na vrcholu první?

a) Henri Cornet
b) Lucien Petit-Breton
c) René Pottier
d) Louis Trousselier

13. Kterému z těchto šampionů Tour se říkalo „Argentinec“?

a) Francois Faber
b) Gustave Garrigou
c) Octave Lapize
d) Lucien Petit-Breton

14. Čím proslul rok 1910?

a) poprvé byly zařazena alpská stoupání
b) poprvé byla zařazena pyrenejská stoupání
c) Tour poprvé zavítala za hranice Francie
d) závodníci uspořádali první hromadnou stávku

15. Co ve stejném roce pronesl k pořadatelům Octave Lapize?

a) Jste blázni!
b) Jste hrdinové!
c) Jste pitomci!
d) Jste vrazi!

16. Který jezdec si jako první vysloužil (tehdy hanlivé) označení domestik?

a) Maurice Brocco
b) Francois Faber
c) Gustave Garrigou
d) Eugene Christophe

17. Kdy naposledy se pořadí určovalo bodovým systémem?

a) 1910
b) 1911
c) 1912
d) 1913

18. Kdo se v roce 1914 stal posledním předválečným vítězem?

a) Francois Faber
b) Firmin Lambot
c) Henri Pélissier
d) Philippe Thys

19. Jak za války zahynul dvojnásobný vítěz závodu Lucien Petit-Breton?

a) jeho letadlo bylo sestřeleno na severovýchodě Francie
b) podlehl následkům srážky s koňským povozem poblíž Troyes
c) zastřelen pro dezerci v bitvě u Verdunu
d) zemřel během tzv. krvavého dubna při spojenecké ofenzivě u Arrasu

20. Který z veteránů první Tour byl za války zadržen za špionáž a oběšen?

a) Jean Fischer
b) Marcel Kerff
c) Georges Pasquier
d) Lucien Pothier

KDO JE KDO

21. Ali Neffati

a) držitel červené lucerny za rok 1913
b) pomocník Henriho Desgrange
c) první Afričan na Tour
d) vítěz tří etap v ročníku 1913

22. Charles Pélissier

a) čtyřnásobný šampion Francie v cyklokrosu
b) nejstarší ze známé bratrské trojice
c) vítěz osmi etap v ročníku 1930
d) vítěz ročníku 1923

23. Alex Virot

a) nástupce Henriho Desgrange
b) rozhlasový zpravodaj z Tour de France
c) šéf týmu Alcyon
d) vítěz ročníku 1929

24. Apo Lazarides

a) cyklista, který si nechal amputovat prst na noze na příkaz svého lídra
b) mecenáš Tour ve 30. letech
c) notoricky neúspěšný cyklista, který Tour nikdy nedokončil
d) pseudonym cyklistky Alfonsiny Stradaové

25. Biagio Cavanna

a) první italský cyklista na Tour de France
b) slepý masér Fausta Coppiho
c) šéf týmu Gina Bartaliho
d) zakladatel značky Bianchi

26. Pierre Giffard

a) autor nápadu reklamní karavany
b) pokladník Tour
c) ředitel konkurenčního listu Le Vélo
d) zpravodaj listu L'Auto z Tour de France

27. Paul Duboc

a) novinář ostře kritizující Tour de France
b) populární zpěvák doprovázející závod
c) první jezdec na vrcholu Col du Tourmalet
d) závodník, který vypil otrávený bidon během ročníku 1911

28. Pierre Dumas

a) doktor starající se o cyklisty na Tour de France
b) kronikář závodu
c) hrdina fiktivních příběhů z knihy Géants de la Route
d) vítěz ročníku 1953

29. Jean Bobet

a) první cyklista s pozitivním dopingovým nálezem
b) ředitel Mezinárodní cyklistické unie (UCI)
c) trojnásobný vítěz Tour de France
d) závodník a posléze úspěšný novinář

30. Marianne Martinová

a) autorka slavného dresu stáje Peugeot
b) jediná žena, která kdy jela mužskou Tour de France
c) první ředitelka mužského týmu na Tour
d) vítězka prvního ročníku Tour de France féminin

ZLATÝ VĚK

31. Tour vstoupila do 50. let ve čtvrtek 13. července. Kdo závod odstartoval?

a) Juan Belmonte
b) Jacques Brel
c) Édith Piaf
d) Orson Welles

32. Čím se v roce 1950 proslavil Abdelkader Zaaf?

a) čtyřmi etapovými triumfy
b) koupáním v moři poblíž Toulonu
c) špatným odbočením krátce před cílem, čímž přišel o vítězství
d) usnutím během etapy

33. Který z cyklistů strávil velkou část svého života v Kolumbii, kde pašoval diamanty a zbraně?

a) José Beyaert
b) Ferdinand Kübler
c) Jesús Loroño
d) Bernardo Ruiz

34. Kdo si vysloužil přezdívku Pédaleur de Charme („Šarmantní cyklista“)?

a) Henry Anglade
b) Fausto Coppi
c) Hugo Koblet
d) Stan Ockers

35. Jméno kterého cyklisty se objeví ve snímku Amélie z Montmartru?

a) Jacques Anquetil
b) Federico Bahamontes
c) Louison Bobet
d) Jean Stablinski

36. Jaký rekord dodnes drží Raphaël Geminiani?

a) nejnižší součet umístění na třech Grand Tour v jednom roce (13)
b) nejstarší účastník Tour de France (43 let)
c) nejvíc po sobě jdoucích startů na Tour de France
d) rychlostní rekord v etapě (49,3 km/h)

37. V roce 1952 se Tour de France poprvé vydala na jednu známou horu. Jakou?

a) Alpe d’Huez
b) Col d’Isoard
c) Mont Ventoux
d) Puy de Dome

38. Který jezdec zkolaboval na Mont Ventoux v roce 1955, dvanáct let před Tomem Simpsonem?

a) Charly Gaul
b) Jean Malléjac
c) Gastone Nencini
d) Roger Walkowiak

39. Jak skončila kariéra talentovaného Rogera Riviera?

a) hádkou s týmovým šéfem Antoninem Magnem
b) odchodem do sportovního důchodu ve věku 23 let
c) pádem do propasti v ročníku 1960, v němž si zlomil dva obratle
d) vzácným genetickým onemocněním

40. Na území kterého státu fatálně onemocněl malárií Fausto Coppi?

a) Burkina Faso

b) Kamerun

c) Nigérie

d) Zimbabwe

PŘEZDÍVKY

41. Pan 100 000 voltů?

a) Louison Bobet

b) Ferdinand Kübler

c) Fiorenzo Magni

d) Eddy Merckx

42. Pan 1000 voltů?

a) Jean Bobet

b) Guy Lapébie

c) Marc Madiot

d) Raymond Poulidor

43. Mnich?

a) Charly Gaul

b) Sylvere Maes

c) Antonin Magne

d) Gastone Nencini

44. Napoleon?

a) Henry Anglade

b) Jacques Anquetil

c) Henri Pélissier

d) Raymond Poulidor

45. Malý zahradník?

a) Jean-Francois Bernard

b) Gianni Bugno

c) Lucho Herrera

d) Giovanni Savio

46. Pan Citron?

a) Lance Armstrong

b) Laurent Fignon

c) Cyrille Guimard

d) Fiorenzo Magni

47. Hodinář?

a) Federico Bahamontes

b) Serse Coppi

c) Miguel Indurain

d) Julio Jiménez

48. Matematik?

a) André Darrigade

b) Freddy Maertens

c) Stan Ockers

d) Tom Simpson

49. Kožená hlava?

a) Luis Ocaña

b) Jean Robic

c) Jean Stablinski

d) Vicente Trueba

50. Pyrenejský král?

a) Victor Fontan

b) Pablo Delgado

c) Jesús Loroño

d) Luis Ocaña

ČEŠI

51. Který československý cyklista tvrdil, že se v roce 1947 zúčastnil Tour?

a) Jan Kubr

b) Miloslav Loos

c) Otakar Rozvoda

d) Jan Veselý

52. Prvním Čechoslovákem, který Tour dokončil, byl až o čtyřicet let později Květoslav Palov. Za jaký tým závod jel?

a) ANC Halfors

b) Fagor

c) PDM

d) Roland-Skala

53. Kolik etap na Tour vyhrál Ján Svorada?

a) 2

b) 3

c) 4

d) 5

54. V roce 1998 dokonce Svorada oblékl zelený dres. V jakém městě k tomu došlo?

a) Cork

b) Dublin

c) Lorient

d) Montauban

55. V souvislosti s jakou dopingovou kauzou padlo jméno Pavla Padrnose?

a) aféra stáje Festina

b) Operace Puerto

c) případ stáje Telekom

d) zátah v Sanremu

56. Kolikrát dojel Padrnos na Champs-Elysées jako člen vítězného týmu?

a) 4

b) 5

c) 6

d) 7

57. Tomáš Konečný absolvoval Tour jednou. V jaké to bylo stáji?

a) Domo-Farm Frites

b) ONCE

c) Telekom

d) T-Mobile

58. V barvách kolika různých týmů už zasáhl do závodu Roman Kreuziger?

a) 3

b) 4

c) 5

d) 6

59. Kdo dosáhl historicky nejlepšího českého umístění?

a) Milan Jurčo

b) Leopold König

c) Roman Kreuziger

d) Pavel Padrnos

60. V jakém přístavním městě vyhrál v roce 2015 etapu Zdeněk Štybar?

a) Calais

b) Dieppe

c) Dunkerk

d) Le Havre

KULTURA

61. Jeden z následujících meziválečných cyklistů je zmíněn v debutové novele Ernesta Hemigwaye I slunce vychází. O koho se jedná?

a) Ottavio Bottecchia

b) André Darrigade

c) Learco Guerra

d) Sylvere Maes

62. Jak dlouhý je závod, na který se vydají cyklisté v knize Alfreda Jarryho Nadsamec?

a) 1 míle

b) 100 mil

c) 1000 mil

d) 10 000 mil

63. Kdo je režisérem patrně nejslavnějšího snímku o jízdních kolech Zloději kol?

a) Vittorio De Sica

b) Federico Fellini

c) Roberto Rossellini

d) Luchino Visconti

64. Který herec ztvárnil roli Marcuse v americkém filmu Vítězové (American Flyers)?

a) Nicolas Cage
b) Kevin Costner
c) David Marshall Grant
d) Bill Paxton

65. Na jaký nástroj doprovázela Tour mezi lety 1952–1963 Yvette Hornerová?

a) akordeon
b) kytara
c) saxofon
d) trubka

66. Která německá skupina nahrála album nazvané Tour de France?

a) Faust
b) Kraftwerk
c) Rammstein
d) Scorpions

67. Po jednom z těchto cyklistů nese jméno skotská indierocková kapela. O koho jde?

a) Jacques Anquetil
b) Giovanni Bugno
c) Pedro Delgado
d) Eddy Merckx

68. Který český malíř byl velkým fanouškem cyklistiky a Tour de France?

a) Emil Filla
b) Bohumil Kubišta
c) František Kupka
d) Kamil Lhoták

69. V díle jakého slavného malíře najdeme reklamní plakát na řetěz značky Simpson (La chaine Simpson)?

a) Georges Braque
b) Paul Cézanne
c) Henri Matisse
d) Henri de Toulouse-Lautrec

70. Který známý herec před nedávnem pomohl londýnskému cyklistovi, kterého se snažila okrást skupina výtržníků?

a) Benedict Cumberbatch
b) Idris Elba
c) Tom Hardy
d) Cillian Murphy

DRESY

71. Dnes máme značku Bianchi spojenou se světlým odstínem zelené. Když však za Bianchi závodil Fausto Coppi, byl oblečen do jiné barvy. Jaké?

a) bílé
b) červené
c) modré
d) žluté

72. Jaké barvy byly na dresu Coppiho rivala Gina Bartaliho, když závodil za Legnano?

a) bílá a červená
b) modrá a žlutá
c) zelená a červená
d) zelená a hnědá

73. Eddy Merckx jezdil za několik různých týmů, nejznámější je však jeho spojení se značkou Molteni. Čím se tato společnost zabývala?

a) kávovary
b) nábytkem
c) pojištěním
d) uzeninami

74. Jeden z nejslavnějších dresů nesl jméno společnosti Brooklyn. Za jakým produktem stála?

a) nádobí
b) ventilační systémy
c) učebnice angličtiny
d) žvýkačky

75. Obrazy jakého malíře se nechali inspirovat tvůrci ikonického dresu stáje La Vie Claire, za niž závodili Bernard Hinault a Greg LeMond?

a) Marc Chagall
b) Vasilij Kandinskij
c) Paul Klee
d) Piet Mondrian

76. Dresy stáje Euskaltel jsou spojené s jednou barvou. Kterou?

a) oranžová
b) růžová
c) zelená
d) žlutá

77. Když se bankovní společnost Rabobank rozhodla v roce 2012 postupně ukončit sponzoring týmu, nosili cyklisté několik měsíců na dresech neutrální název. Jaký?

a) Blanco
b) Neutro
c) Passion
d) Sport

78. Čím se zabývá společnost Movistar?

a) filmem
b) pojištěním
c) telekomunikačními službami
d) výměnnými pobyty pro studenty

79. Jaký výrazný prvek nesly v roce 2015 dresy stáje MTN-Qhubeka?

a) dva žluté čtverce
b) modrou hvězdu
c) vertikální bílo-černé pruhy
d) vlajku Jihoafrické republiky

80. Která společnost v současnosti vyrábí dresy pro Team Sky?

a) Castelli
b) Kalas
c) Prendas Ciclismo
d) Rapha

TRASA

81. Letošní ročník začíná v Bretani. Který slavný závodník je místním rodákem?

a) Jean-Francois Bernard
b) Laurent Fignon
c) Bernard Hinault
d) Bernard Thévenet

82. Etapa číslo devět bude končit ve slavném cyklistickém místě – Roubaix. Kdo letos vyhrál Peklo severu?

a) Bob Jungels
b) Peter Sagan
c) Nikki Terpstra
d) Alejandro Valverde

83. Kolik serpentin má slavné Alpe d'Huez?

a) 19
b) 21
c) 23
d) 25

84. Kdo jako první zvítězil na Alpe d'Huez?

a) Fausto Coppi
b) Charly Gaul
c) Hugo Koblet
d) Marco Pantani

85. Třináctá etapa bude končit ve městě Valence. Který cyklista tu před několika týdny vyhrál prolog Critéria du Dauphiné?

a) Chris Froome
b) Michal Kwiatkowski
c) Geraint Thomas
d) Jos van Emden

86. Čím je známý pyrenejský vrchol Col de Menté?

a) atakem Eddyho Merckxe na jeho první triumf v roce 1969
b) hromadnou stávkou cyklistů v neslavném ročníku 1998
c) pádem Luise Ocani v ročníku 1971
d) posledním velkým vítězstvím Bernarda Hinaulta (1986)

87. Kde bude vrcholit 17. etapa závodu, která začne netradičně závislosti na pořadí v celkové klasifikaci?

a) Alpe d'Huez
b) Col de la Croix-de-Fer
c) Col de Peyresourde
d) Col du Portet

88. V jakém roce Tour poprvé končila na Champs-Elysées?

a) 1919
b) 1951
c) 1968
d) 1975

89. Na kterém místě závodníci finišovali předtím?

a) Louvre
b) Champ-de-Mars
c) Parc des Princes
d) Vélodrome d'Hiver

90. Kolikrát na Elysejských polích finišoval závod La Course?

a) 1
b) 2
c) 3
d) 4

MIX

91. „Můj závod vyhrála mrtvola.“ O kterém závodníkovi toto prohlásil Henri Desgrange?

a) Maurice De Waele
b) Octave Lapize
c) Henri Pélissier
d) Philippe Thys

92. V prosinci 1959 onemocněl stejně jako Fausto Coppi malárií. Na rozdíl od italského šampiona jej však lékaři dokázali zachránit. O koho jde?

a) Louison Bobet
b) Shay Elliott
c) Raphaël Geminiani
d) Roger Hassenforder

93. Kdo se stal v roce 1966 prvním jezdcem, který byl na Tour testován na doping?

a) Vittorio Adorni
b) Henry Anglade
c) Franco Bitossi
d) Raymond Poulidor

94. V jakém roce se naposledy soutěžilo v sestavách národních týmů?

a) 1968
b) 1969
c) 1970
d) 1971

95. Kdo se stal prvním cyklistou, který na Tour porazil Eddyho Merckxe?

a) Cyrille Guimard
b) Bernard Hinault
c) Bernard Thévenet
d) Lucien van Impe

96. Kdo vlastnil tým, za který v ročníku 1986 závodili Bernard Hinault a Greg LeMond?

a) Jean-Paul Belmondo
b) Liliane Bettencourt
c) Gérard Mulliez
d) Bernard Tapie

97. Jakou roli zastávala v týmu 7-Eleven Shelley Versesová?

a) majitelky
b) manažerky
c) řidičky týmového vozidla
d) soigneurky

98. Co málem ukončilo kariéru Grega LeMonda?

a) finanční potíže
b) operace boku
c) postřelení během lovu
d) problémy se zády

99. Kolikrát skončil na pódiu závodu Jan Ullrich?

a) 4
b) 5
c) 6
d) 7

100. Čím se chtěl stát Egan Bernal?

a) fotbalistou
b) hudebním skladatelem
c) učitelem
d) žurnalistou

správné odpovědi

1C 2A 3B 4A 5B 6D 7B 8A 9D 10C 11C 12C 13D 14B 15D 16A 17C 18D 19B 20B
21C 22C 23B 24A 25B 26C 27D 28A 29D 30D 31D 32D 33A 34C 35B 36A 37A
38B 39C 40A 41B 42C 43C 44A 45C 46B 47D 48C 49B 50A 51C 52A 53B 54C
55D 56B 57A 58B 59C 60D 61A 62D 63A 64B 65A 66B 67C 68D 69D 70A
71C 72C 73D 74D 75D 76A 77A 78C 79C 80A 81C 82B 83B 84A 85B 86C 87D
88D 89C 90C 91A 92C 93D 94A 95C 96D 97D 98C 99D 100D

Cyklisté hledají osvěžení během Tour de France 1964, kredit: Getty Images/Roger Viollet

JAK JSTE DOPADLI?

100–91 Fausto Coppi (Šampion šampionů)
90–81 Octave Lapize (Skutečné eso)
80–71 Lucho Herrera (Pán hor)
70–61 Apo Lazarides (Domestik do roztrhání těla)
60–51 Christophe Bassons (Pan Čistý)
50–41 Raymond Poulidor (Miláček publika)
40–31 Andy Schleck (Nenaplněný talent)
30–21 Wim Vansevenant (Sběratel červených luceren)
20–11 Richard Virenque (Uplakaný podvodník)
10–0 Alexandr Vinokurov (Všechno špatně)

TÝMY
TOUR DE FRANCE 2018

88
Ag2r La Mondiale

89
Astana

90
Bahrajn-Merida

91
BMC

92
Bora-hansgrohe

93
Cofidis, Solutions Crédits

94
Dimension Data

95
Direct Energie

96
Fortuneo-Samsic

97
Groupama-FDJ

98
Lotto Soudal

99
Mitchelton-Scott

100
Movistar

101
Quick-Step Floors

102
Team EF Education First-Drapac

103
Team Kaťuša-Alpecin

104
Team LottoNL-Jumbo

105
Team Sky

106
Team Sunweb

107
Trek-Segafredo

108
UAE-Team Emirates

109
Wanty-Groupe Gobert

Autor: Vojtěch Jírovec

AG2R LA MONDIALE

(Francie, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Romain Bardet	27	Francie	5	2	3
Silvan Dillier	27	Švýcarsko	debut	–	–
Axel Domont	27	Francie	1	68	–
Tony Gallopin	30	Francie	7	21	1
Mathias Frank	31	Švýcarsko	5	8	–
Pierre Latour	24	Francie	1	29	–
Oliver Naesen	27	Belgie	2	63	–
Alexis Vuillermoz	30	Francie	4	13	1

Nemá to lehké Romain Bardet. Díky výsledkům z posledních let leží na hřbetu rodáka z Brioude očekávání francouzského publika. Sedmadvacetiletý jezdec vede vlnu stejně starých cyklistů, kteří mají zaplnit uvolněné místo, jež za sebou ponechal slavný „Jezevec“ Bernard Hinault. Jelikož se Thibaut Pinot orientuje spíše na italské Giro a Warren Barguil loví „jen“ etapy, tlak je především na Bardetovi.

Letošní ročník má být tím, kdy se jizva na francouzské duši, která od roku 1985 roste a roste, zacelí. Co se nepodařilo Laurentu Jalabertovi, Richardu Virenqueovi ani Thomasi Voecklerovi, má napravit vrchař stáje Ag2r La Mondiale. Ta na Tour znovu povolala silný tým, tentokrát s domestiky Mathiasem Frankem, Oliverem Naesenem a Pierrem Latourem.

ASTANA

(Kazachstán, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Magnus Cort Nielsen	25	Dánsko	debut	–	–
Omar Fraile	27	Španělsko	debut	–	–
Jakob Fuglsang	33	Dánsko	7	7.	–
Dmitrij Gruzdev	32	Kazachstán	3	115.	–
Jesper Hansen	27	Dánsko	debut	–	–
Tanel Kangert	31	Estonsko	3	20.	–
Luis Léon Sánchez	34	Španělsko	7	10.	4
Michael Valgren	26	Dánsko	3	61.	–

Tým je to sice kazašský, velké slovo v něm ovšem mají jiné národnosti. V Astaně se v průběhu let prostřídaly španělské (pro Alberta Contadora) a též italské (pro Fabia Arua a Vincenza Nibaliho) enklávy, které určovaly chod cyklistické stáje. Velké slovo si však drží, možná trochu překvapivě, i závodníci z Dánska. Na soupisce Astany v posledních dvou letech najdeme hned čtyři dánská jména.

Navíc nejde o jen tak ledajaké cyklisty. Spolehlivou stálici Jakoba Fuglsanga, který v červnu dojel druhý na závodě Kolem Švýcarska, doplňuje trio Magnus Cort Nielsen, Jesper Hansen a letošní vítěz Amstel Gold Race, šestadvacetiletý rychlík Michael Valgren. S takovou palebnou silou může dánská kolonie z Astany pomýšlet na velmi vysoké cíle.

BAHRAJN-MERIDA

(Bahrajn, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Sonny Colbrelli	28	Itálie	1	122.	–
Heinrich Haussler	34	Austrálie	4	94.	1
Gorka Izagirre	30	Španělsko	5	32.	–
Ion Izagirre	29	Španělsko	4	41.	1
Kristijan Koren	31	Slovinsko	7	69.	–
Vincenzo Nibali	33	Itálie	6	1.	5
Franco Pellizotti	40	Itálie	3	35.	–
Domenico Pozzovivo	35	Itálie	1	33.	–

Kromě nádherného kamikaze útoku Vincenza Nibaliho těsně před Sanremem letos bahrajnská stáj zaujala ještě jednou situací. Tahle nebyla zdaleka tak slavná: v závěrečné etapě Paříž-Nice si bratrská dvojice Izagirrů pravděpodobně jela pro první dvě místa v celkové klasifikaci, když mladší z dua Ion podklouzl ve sjezdu. K zemi neposlal jen sebe, ale i svého bratra Gorku, který se vzápětí velmi zlobil.

Všechno je ale už zapomenuto a jméno Izagirre se v týmové soupisce pro Tour objevuje dvakrát. Navíc zdaleka nejde o jediné pomocníky, se kterými bude moci Nibali, jenž se na Tour vrací po roční odmlce, na francouzských silnicích počítat. Bahrajnská stáj přiváží rovněž „Mouchu“ Domenica Pozzoviva či neúnavného Franca Pellizottiho. Nibali má obrovskou vytrvalost a ve třetím týdnu bude kousat.

BMC

(USA, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Patrick Bevin	27	Nový Zéland	1	114.	–
Damiano Caruso	30	Itálie	3	11.	–
Simon Gerrans	38	Austrálie	11	76.	2
Simon Küng	24	Švýcarsko	1	79.	–
Richie Porte	33	Austrálie	7	5.	–
Michael Schär	31	Švýcarsko	7	43.	–
Greg van Avermaet	33	Belgie	5	38.	2
Tejay van Garderen	29	USA	6	5.	–

Kdy konečně Richie Porte vyhraje některou z Grand Tour? Tak se ptají všichni Australanovi fanoušci už několik posledních let. V loňském roce se od třiatřicetiletého závodníka čekal konečně velký zářez na nejslavnějším závodě světa. Tvrdý pád v deváté etapě učinil všem nadějím konec a Porte musel vynechat prakticky celý zbytek sezony.

Nyní je zpátky a s ním i silná sestava stáje BMC, která se zřejmě kvůli problémům s hledáním sponzorské podpory společně představí naposledy. Do Francie přijíždí Damiano Caruso, který loni nenápadně zaklepal na nejrychlejší desítku, veterán Simon Gerrans i americký diesel Tejay van Garderen. Na vlastní úspěch bude v deváté etapě myslet Greg van Avermaet.

BORA-HANSGROHE

(Německo, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Maciej Bodnar	33	Polsko	5	112.	1
Marcus Burghardt	35	Německo	9	58.	1
Rafal Majka	28	Polsko	4	27.	3
Gregor Mühlberger	24	Rakousko	debut	–	–
Daniel Oss	31	Itálie	5	69.	–
Pawel Poljanski	28	Polsko	1	80.	–
Lukas Pöstlberger	26	Rakousko	debut	–	–
Peter Sagan	28	Slovensko	6	42.	8

Snížení počtu závodníků z devíti na osm s sebou nese různá taktická rozhodnutí: například zda si tým může dovolit usilovat o sprinty i celkové pořadí. Zatímco australský Mitchelton Scott se rozhodl nenominovat sprintera Caleba Ewana a zcela se postavit za Adama Yatese, německá Bora-hansgrohe veze do Francie jak Petera Sagana, tak Rafala Majku.

Pravdou však zůstává, že slovenský šampion je takovým unikátem, že si dokáže vystačit téměř bez týmové podpory. Horší to je v případě Majky, který už na Tour dvakrát vyhrál vrchařskou soutěž – když ale měl jet na celkovou klasifikaci, nikdy mu jeho záměr nevyšel. Do svého pátého startu na nejslavnějším závodě světa vstupuje na vlně šestého místa ze závodu Kolem Slovinska.

COFIDIS, SOLUTIONS CRÉDITS

(Francie, PCT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Dimitrij Claeys	31	Belgie	1	–	–
Nicolas Edet	30	Francie	5	76	–
Jesús Herrada	27	Španělsko	3	61	–
Christophe Laporte	25	Francie	3	127	–
Daniel Navarro	34	Španělsko	8	9	–
Anthony Pérez	27	Francie	debut	–	–
Julien Simon	32	Francie	5	74	–
Anthony Turgis	24	Francie	debut	–	–

Ve francouzském Cofidisu se přes zimu vystřídali sportovní ředitelé a dopad, který tato změna měla, v posledních měsících „baví“ cyklistickou veřejnost. Cédric Vasseur nemá vůbec dobré vztahy s hlavní hvězdou týmu a suverénně nejlépe placeným cyklistou na soupisce Nacerem Bouhannim. Vasseur dokonce o sedmadvacetiletém sprinterovi řekl, že „by mu nevěřil ani pro závod amatérů.“

V posledních týdnech to ale přece jen vypadalo, že Bouhanni chytá formu. Vyhrál pětkrát během měsíce a řádně vylepšil své statistiky. Ani to se však neobešlo bez kontroverzí: v první etapě závodu Route d’Occitanie měl rozjet sprint pro Christopha Laporta, místo pomoci však sám začal sprintovat. Možná právě to rozhodlo: Vasseur se rozhodl temperamentního sprintera raději nechat doma.

DIMENSION DATA

(JAR, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Edvald Boasson Hagen	31	Norsko	7	51.	3
Mark Cavendish	33	Velká Británie	11	128.	30
Serge Pauwels	34	Belgie	4	19.	–
Reinardt J. van Reinsburg	29	JAR	3	96.	–
Mark Renshaw	35	Austrálie	9	142.	–
Tom-Jelte Slagter	29	Nizozemsko	2	56.	–
Jay Robert Thompson	32	JAR	debut	–	–
Julien Vermote	28	Belgie	3	114.	–

Když se podíváme na žebříček týmů podle UCI, na chvostu najdeme jméno Dimension Data. Jihoafrická stáj zažívá bídnou sezonu: na kontě má pouze čtyři vítězství, Mark Cavendish byl častěji zraněný než zdravý a vrchařská jednička Louis Meintjes propadl na Giru a nakonec závod nedokončil. Pozitivně se předvedl jen Ben O'Connor, jeho sympatický výkon ale v Itálii skončil zbytečným pádem.

Změní se něco? Tým vysílá Cavendishe, který pojede už dvanáctou Tour. Pramálo ale napovídá tomu, že by měl zopakovat svůj dva roky starý výkon, kdy na francouzských silnicích ukořistil čtyři etapy. Brit se sice už vyléčil ze svých zdravotních problémů – letos si dvakrát zlomil žebro a utrpěl také otřes mozku –, ve Slovinsku i na novém závodě Adriatica Ionica Race ale na nejrychlejší nestačil.

DIRECT ENERGIE

(Francie, PCT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Thomas Boudat	24	Francie	1	140	–
Lilian Calmejane	25	Francie	1	35	1
Sylvain Chavanel	39	Francie	17	18	3
Jerome Cousin	29	Francie	2	121	–
Damien Gaudin	31	Francie	1	146	–
Fabien Grellier	23	Francie	debut	–	–
Romain Sicard	30	Francie	4	33	–
Rein Taaramäe	31	Estonsko	6	11	–

Lilian Calmejan byl loni vedle Warrena Barguile příjemným překvapením Tour. Jezdec domácí stáje Direct Energie se nebál útočit a vlastně svým projevem připomínal Thomase Voecklera, který se vedle něj loučil se svou kariérou. Skoro to tak vypadalo na pomyslné předání žezla: starý šampion přepouštěl místo mladé naději.

Nyní je rodák z Albi o rok zkušenější a snad i silnější, čemuž by nasvědčovala letošní dvě vítězství na závodech Drome Classic a Paříž–Camembert. Nutno však říci, že na prestižnějších podnicích – Calmejane startoval na Paříž–Nice a Kolem Švýcarska – jeho útočné rejdy úspěch neměly. Jedno v každém případě zůstává jisté: pětadvacetiletý závodník rozhodně nebude na Tour anonymní.

FORTUNEO-SAMSIC

(Francie, PCT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Warren Barguil	26	Francie	3	10	2
Maxime Bouet	31	Francie	6	53	–
Élie Gesbert	23	Francie	1	85	–
Romain Hardy	29	Francie	1	26	–
Kevin Ledanois	24	Francie	debut	–	–
Amaël Moinard	36	Francie	9	14	–
Laurent Pichon	31	Francie	1	125	–
Florian Vachon	33	Francie	4	88	–

Warren Barguil si jistě dokázal představit zářivější vstup do svého nového působiště. Jeho odchod z týmu Sunweb, který jej poněkud potupně stáhl z Vuelty, neboť podle vedení nerespektoval taktické pokyny, byl poměrně podrobně sledovaný. Rodák z bretaňského města Hennebont, mezi jehož velké vášně patří jízda na kolečkových bruslích, našel nové angažmá ve stáji Fortuneo-Samsic.

Ovšem vůbec se mu nedaří, což sám otevřeně přiznává. „Na nic. Je to prostě na nic od samého začátku. Vůbec ne to, v co jsem doufal," svěřil se na začátku června webu CyclingNews. V té době ještě věřil, že se jeho forma zvedne na Critériu du Dauphiné. Jenže šestadvacetiletý Francouz, který před rokem dosáhl na Tour na puntíkovaný dres, ostatním nestačil a ani zdaleka neměl na to, aby ulovil etapu.

GROUPAMA-FDJ

(Francie, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Arnaud Démare	26	Francie	3	138.	1
David Gaudu	21	Francie	debut	–	–
Jacopo Guarnieri	30	Itálie	3	149.	–
Olivier Le Gac	24	Francie	1	158.	–
Tobias Ludvigsson	27	Švédsko	debut	–	–
Rudy Molard	28	Francie	3	36	–
Ramon Sinkeldam	29	Nizozemsko	3	143.	–
Arthur Vichot	29	Francie	6	66.	–

Měl to být Thibaut Pinot, kdo povede sestavu francouzské Groupama-FDJ do bojů na domácích silnicích. Kolaps sedmadvacetiletého závodníka, který dehydrovaný nedojel kvůli horečce italské Giro, znamenal, že start na Tour musel odpískat. Stáj Marca Madiota tak byla přinucena přistoupit k alternativě. Jako jednička vyráží poprvé v kariéře vítěz Tour de l'Avenir z roku 2016 David Gaudu.

Tradiční stáj ve světovém pelotonu se ale zaměří především na sprinty. Arnaud Démare byl před rokem vedlejším hrdinou čtvrté etapy, když jeho vítězství zcela zastínilo dění mezi Markem Cavendishem a Peterem Saganem. Letos už chce hrát hlavní roli a soudě dle vítězství na Paříž–Nice a především nedávného triumfu ve Švýcarsku, kde slavil v Bellinzoně, je v dobré formě.

LOTTO SOUDAL

(Belgie, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Tiesj Benoot	24	Belgie	1	20.	–
Jasper de Buyst	24	Belgie	debut	–	–
Thomas de Gendt	31	Belgie	5	40.	1
André Greipel	35	Německo	7	123.	11
Jens Keukeleire	29	Belgie	2	59.	–
Tomasz Marczynski	34	Polsko	debut	–	–
Marcel Sieberg	36	Německo	8	119.	–
Jelle Vanendert	33	Belgie	2	19.	1

Čtyřiadvacetiletý Tiesj Benoot je jedním z mála závodníků, kteří v současnosti dokáží být konkurenceschopní jak v jarních klasikách, tak v etapových závodech. Nemusíme chodit daleko, stačí se podívat na letošní výsledky. Rodák z Gentu vyhrál bahnité Strade Bianche a dojel osmý na Flandrách. Stejně tak byl čtvrtý nejrychlejší na Tirrenu-Adriaticu a čtrnáctý na Critériu du Dauphiné.

Nyní je odchovanec mládežnického systému stáje Lotto Soudal, do něhož naskočil už v roce 2013, podruhé na Tour de France. První start dopadl dobře – tři místa v top 10 a dvacáté místo celkově –, teď přichází druhá šance. Benoot se však bude muset spolehnout hlavně na sebe, neboť značná část belgické sestavy cestuje do Francie coby podpora Andrého Greipela.

MITCHELTON-SCOTT

(Austrálie, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Jack Bauer	33	Nový Zéland	4	105.	–
Luke Durbridge	27	Austrálie	4	112.	–
Matthew Hayman	40	Austrálie	3	135.	–
Michael Hepburn	26	Austrálie	debut	–	–
Damien Howson	25	Austrálie	1	88.	–
Daryl Impey	33	JAR	5	38.	–
Mikel Nieve	34	Španělsko	4	12.	–
Adam Yates	25	Velká Británie	2	4.	–

Nebude to pro australskou stáj vůbec snadné, aby zopakovala květnové úspěchy na Giro d'Italia. Pět vyhraných etap, dva týdny v růžovém dresu, skvělé kolektivní představení – to všechno Simon Yates a spol. v Itálii ukázali a nadchli špalíry fanoušků, které slavný závod přilákal k silnicím. Jiná osmička závodníků (kromě Mikela Nieveho) se nyní pokusí o něco podobného na Tour de France.

V čele stáje pojede ve Francii Adam Yates, který už tu před dvěma lety dosáhl na skvělou čtvrtou příčku. Formu má výtečnou – ve všech etapových závodech s výjimkou Katalánska letos dokázal dojet mezi nejlepšími pěti, navíc na Critériu du Dauphiné nestačil pouze na Richieho Porta. Kdo v sestavě naopak chybí, je Caleb Ewan, který je zřejmě na cestě do Lotta Soudal.

MOVISTAR

(Španělsko, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Andrey Amador	31	Kostarika	3	54.	–
Daniele Bennati	37	Itálie	7	74.	2
Imanol Erviti	34	Španělsko	8	81.	–
Mikel Landa	28	Španělsko	2	4.	–
Nairo Quintana	28	Kolumbie	4	2.	1
José Joaquín Rojas	33	Španělsko	6	68.	–
Marc Soler	24	Španělsko	debut	–	–
Alejandro Valverde	38	Španělsko	10	3.	4

Brilantní myšlenka, nebo sebevražda v přímém přenosu? Až následující tři týdny ukáží, zda měl Eusebio Unzué dobrý nápad, když na Tour de France nominoval trojici lídrů. Nairo Quintana, Mikel Landa a Alejandro Valverde mají na startu závodu, alespoň tedy podle oficiálních prohlášení, rovnocenné postavení a jedou Tour na celkové pořadí.

Kolektivně má Movistar nesmírnou sílu. K trojici hvězd totiž musíme počítat i domestiky, mezi něž se řadí Andrey Amador, spolehlivý Imanol Erviti a také mladý Marc Soler, který letos velmi pozitivně překvapil vítězstvím na Paříž–Nice. Na papíře působí španělský tým stěží překonatelně, v současné chvíli ale zůstává otázkou, jak se v dnešní době nezvyklá taktika zúročí.

QUICK-STEP FLOORS

(Belgie, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Julian Alaphilippe	26	Francie	1	41.	–
Tim Declerq	29	Belgie	debut	–	–
Fernando Gaviria	23	Kolumbie	debut	–	–
Philippe Gilbert	36	Belgie	8	36.	1
Bob Jungels	25	Lucembursko	1	27.	–
Yves Lampaert	27	Belgie	debut	–	–
Maximiliano Richeze	35	Argentina	2	144.	–
Niki Terpstra	34	Nizozemsko	6	94.	–

Na takové jaro, jaké letos zažil belgický Quick-Step Floors, se bude vzpomínat. Jezdci v modrých dresech byli téměř u všeho podstatného, co se dosud v sezoně událo. A když na vítězství nedosáhli – například na Paříž–Roubaix –, alespoň padli v zápalu boje. Sečteno a podtrženo, svěřenci Patricka Lefevera nasbírali třiačtyřicet vítězství (o patnáct více než se povedlo jezdcům z Mitchelton-Scott).

Bude jejich úspěšná jízda pokračovat i na letošní Tour? Do osmičky pro francouzský závod se poprvé ve své kariéře vešel Fernando Gaviria, jehož sezona se po smolném úvodu a zdravotních problémech postupně zvedá. Tři sprinterské triumfy v Kalifornii naznačily velkou sílu, kterou však Kolumbijec nedokázal zcela potvrdit na nedávném Švýcarsku. Tam sbíral jen druhá a třetí místa.

TEAM EF EDUCATION FIRST-DRAPAC

(USA, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Simon Clarke	31	Austrálie	3	68.	–
Lawson Craddock	26	USA	1	124.	–
Daniel Felipe Martínez	22	Kolumbie	debut	–	–
Taylor Phinney	28	USA	1	159.	–
Pierre Rolland	31	Francie	9	8.	2
Thomas Scully	28	Nový Zéland	debut	–	–
Sep Vanmarcke	29	Belgie	4	104.	–
Rigoberto Urán	31	Kolumbie	4	2.	1

Rigoberto Urán byl hlavním překvapením loňského ročníku. To, že se Kolumbijec řadí do světové špičky, se sice vědělo. Že si však rozpomene na své silné roky 2013 a 2014, kdy dvakrát dojel druhý na italském Giru, to mohl před startem závodu předpovídat jen velmi zkušený tipér. Rodák z vesnice Urrao ležící kousek západně od Medellínu před sebe ovšem pustil jen vítězného Chrise Frooma.

Indicie, že by se jednatřicetiletému Uránovi mělo podařit něco podobného i letos, existují. Lídr výběru ředitele Jonathana Vaughterse sice nezářil na Tirrenu-Adriaticu a v dobré formě se nepředvedl ani v Ardenách, ovšem v posledním testovacím závodě Kolem Slovinska dokázal vyhrát kopcovitou etapu a celkově dojel druhý za domácím Primožem Rogličem.

TEAM KAŤUŠA-ALPECIN

(Švýcarsko, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Ian Boswell	27	USA	debut	–	–
Robert Kišerlovski	31	Chorvatsko	3	31.	–
Marcel Kittel	30	Německo	5	161.	14
Pavel Kočetkov	32	Rusko	debut	–	–
Tony Martin	33	Německo	9	34.	5
Nils Politt	24	Německo	1	95.	–
Rick Zabel	24	Německo	1	145.	–
Ilnur Zakarin	28	Rusko	1	25.	1

Nemuseli jste se cítit sami, jestli vám v zimních měsících přišlo, že se snad silniční cyklistika rovná Marcelu Kittelovi. Německá hvězda byla všude – z televizních přijímačů se valila reklama na šampon Alpecin, který v ní Kittel důrazně doporučuje i svým novým kolegům, a rozhovory o přechodu do nové stáje také nebraly konce. Kittel byl v centru dění.

A je v něm i nyní, i když z trochu jiných důvodů. Sprinterský vlak švýcarského týmu zatím nefunguje ideálně a Kittel dokázal za prvních šest měsíců dosáhnout jen dvou vítězství (z celkově tří, která vyválčil celý tým). Nemusí to nic znamenat, ale nejde o dobrou zprávu, když vás stále častěji začínají porážet i sprinteři druhé kategorie jako Sam Bennett, Phil Bauhaus nebo Max Walscheid.

TEAM LOTTONL-JUMBO

(Nizozemsko, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Robert Gesink	32	Nizozemsko	7	5.	–
Dylan Groenewegen	25	Nizozemsko	2	156.	1
Amund Grondahl Jansen	24	Norsko	debut	–	–
Steven Kruijswik	31	Nizozemsko	3	15.	–
Paul Martens	34	Německo	3	80.	–
Primož Roglič	28	Slovinsko	1	38.	1
Timo Roosen	25	Nizozemsko	2	111.	–
Antwan Tolhoek	24	Nizozemsko	debut	–	–

Často pluje mimo hlavní zájem médií. Jeho dieselový motor ale dokáže zatopit i těm největším favoritům. Steven Kruijswijk zůstává ve špičce vedle Baukeho Mollemy posledním z generace nizozemských třicátníků, kteří s přelomem dekády začali slavit velké úspěchy na světových silnicích. Konkétně tento vrchař z městečka Nuenen už čtyřikrát skončil v top 10 na Grand Tours.

Historie na něj ovšem zatím pamatuje hlavně jako na muže, jehož šance na vítězství na Giro d'Italia skončily v roce 2016 ve sněhové bariéře. Kruijswijk rozhodně nechce, aby se na něj vzpomínalo v tomto světle. Šanci ukázat svůj vrchařský lesk má na Tour de France, kde může počítat s podporou vrstevníka Roberta Gesinka, Primože Rogliče i mladé naděje Anwana Tolhoeka.

TEAM SKY

(Velká Británie, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Egan Bernal	21	Kolumbie	debut	–	–
Jonathan Castroviejo	31	Španělsko	3	24	–
Chris Froome	33	Velká Británie	7	1	7
Michal Kwiatkowski	28	Polsko	4	11	–
Gianni Moscon	24	Itálie	debut	–	–
Wout Poels	30	Nizozemsko	5	28	–
Luke Rowe	28	Velká Británie	3	136	–
Geraint Thomas	32	Velká Británie	8	15	1

V případě Teamu Sky jako by nic nebylo dostatečně složité. V posledních dvou letech si britská stáj prošla vyhrocenou kauzou Bradleyho Wigginse, byla vyšetřována vládní komisí, musela se omlouvat za nesrovnalosti ve svých záznamech i rasistické nadávky jednoho ze svých jezdců a navíc – a to je zřejmě nejtíživější – se do posledních dnů táhl salbutamolový problém hlavní hvězdy Chrise Frooma.

Jednoho by z toho začala bolet hlava. Sky ale také slavilo na silnicích velké úspěchy: Froome předvedl výkon roku, když vyhrál Giro útokem v etapě do Bardonecchie, Geraint Thomas zase dosáhl největšího úspěchu kariéry na Critériu du Dauphiné a mladý Egan Bernal oslnil pokaždé, když startoval. Všichni tři nyní tvoří kostru týmu, který má Sky přinést šestý triumf na Tour za posledních sedm let.

TEAM SUNWEB

(Německo, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Sören Kragh Andersen	23	Dánsko	debut	–	–
Nikias Arndt	26	Německo	1	84	–
Tom Dumoulin	27	Nizozemsko	4	33	2
Laurens ten Dam	37	Nizozemsko	9	9	–
Simon Geschke	32	Německo	5	38	1
Chad Haga	29	USA	debut	–	–
Michael Matthews	27	Austrálie	3	69	3
Edward Theuns	27	Belgie	1	DNF	–

Přestavba, kterou si před několika lety prošla stáj Sunweb, je dobře známá – odešli hvězdní němečtí spurteři Marcel Kittel s Johnem Degenkolbem a místo nich dostali šanci talentovaní univerzálové a vrchaři. Jeden z nich, Tom Dumoulin, vyhrál v loňském roce Giro d'Italia. Jiní oblékli puntíkovaný dres na Tour (Warren Barguil) nebo je podobná sláva zřejmě ještě čeká (Sam Oomen).

I na letošní Tour putuje silný tým v bílo-černých dresech. Dumoulin bude lídrem, skutečnou jedničkou v horách však mohl být jeho krajan Wilco Kelderman. Sedmadvacetiletý rodák z Amersfoortu se připravoval pečlivě celou sezonu, nakonec však do Francie neodcestoval. Důvod? Po pádu na nizozemském šampionátu si poranil pravé rameno.

TREK-SEGAFREDO

(USA, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Julien Bernard	26	Francie	debut	–	–
John Degenkolb	29	Německo	5	109.	–
Koen De Kort	35	Nizozemsko	6	70.	–
Michael Gogl	24	Rakousko	1	146.	–
Tsgabu Grmay	26	Etiopie	2	73.	–
Bauke Mollema	31	Nizozemsko	7	6.	1
Toms Skujinš	27	Lotyšsko	debut	–	–
Jasper Stuyven	26	Belgie	1	99.	–

Kdo probudí Johna Degenkolba? I tak by se zatím mohlo mluvit o dosavadní sezoně amerického týmu Trek-Segafredo. Německý spurter čeká přes rok na etapový triumf – pokud nepočítáme lednová přípravná klání na Mallorce – a management stáje by nikdo nemohl vinit z toho, kdyby začal být netrpělivý. Degenkolb přišel jako velká hvězda, zatím je ale spíš přítěží.

Ve Francii tak bude vedení spoléhat hlavně na Baukeho Mollemu. Zkušený Nizozemec před rokem obdivuhodně pracoval pro Alberta Contadora během jeho rozlučkové Tour. Nyní se pojede na Mollemu – platí to především pro Tsgabu Grmaye, Juliena Bernarda a Tomse Skujinše, který na lotyšském šampionátu letos poprvé získal titul v časovce.

UAE-TEAM EMIRATES

(SEA, WT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
John Darwin Atapuma	30	Kolumbie	2	41.	–
Kristijan Durašek	30	Chorvatsko	4	46.	–
Roberto Ferrari	35	Itálie	1	157.	–
Alexander Kristoff	31	Norsko	5	125.	2
Marco Marcato	34	Itálie	4	67.	–
Daniel Martin	31	Irsko	5	6.	1
Rory Sutherland	36	Austrálie	debut	–	–
Oliviero Troia	23	Itálie	debut	–	–

Dlouho to nebyla snadná sezona pro tým sponzorovaný sedmi arabskými Emiráty. Vedení si mnohé slibovalo od příchodu Fabia Arua, jehož tutlaný přestup z Astany vzbudil kontroverze. Italský vrchař se ale zatím trápí a marně hledá svou formu ze skvostné sezony 2015. Špatné Giro d'Italia dokonce pro sedmadvacetiletého cyklistu vyvrcholilo neslavným DNF v předposlední etapě. Na Tour nyní nejede.

Až červnové výsledky vlily trochu krve do žil. Dan Martin a Diego Ulissi dokázali ukořistit po jedné etapě z Critéria du Dauphiné i závodu Kolem Švýcarska, sprinteři Simone Consonni a Alexander Kristoff zase přidali triumfy z Kolem Slovinska a GP du canton d'Argovie. Stále nejde o kdovíjakou sezonu, poslední dny však byly pro závodníky jezdící na kolech Colnago o něco příjemnější než dosud.

WANTY-GROUPE GOBERT

(Belgie, PCT)

JMÉNO	VĚK	NÁRODNOST	STARTY	NEJLÉPE	VÍTĚZSTVÍ
Thomas Degand	32	Belgie	1	34.	–
Timothy Dupont	30	Belgie	debut	–	–
Guillaume Martin	25	Francie	1	23.	–
Marco Minaard	29	Nizozemsko	1	40.	–
Yoann Offredo	31	Francie	1	110.	–
Andrea Pasqualon	30	Itálie	1	137.	–
Dion Smith	25	Nový Zéland	1	124.	–
Guillaume van Keirsbulck	27	Belgie	1	147.	–

Kurážné výkony z loňského roku zajistily belgické stáji Wanty-Groupe Gobert, kterou sponzorují společnosti zabývající se mj. stavbou silnic a vývojem potřebných materiálů k jejich budování, start i na Tour de France 2018. Zatímco jiné týmy – zejména irské Acqua Blue Sport – byly znovu odmítnuty, Belgičané vedení vítězem Tour z roku 1976 Lucienem van Impem se do Francie podívají i letos.

Velkou roli v tom jistě hrála i přítomnost talentovaného Guillauma Martina, který ve svých pětadvaceti letech roste v další naději francouzské cyklistiky. Absolvent filozofické fakulty Univerzity Paříž X pokračuje ve své nenápadné cestě na výsluní. Po dubnovém vítězství na Circuit Cycliste Sarthe se Martin hned třikrát vešel do top 10 v etapách na Critériu du Dauphiné.

STATISTIKY

Vítězové Tour de France

4 – Chris Froome
(2013, 2015, 2016, 2017)
1 – Vincenzo Nibali (2014)

Nejvíce vítězství na Grand Tour

6 – Chris Froome
(4x Tour, 1x Giro, 1x Vuelta)
4 – Vincenzo Nibali
(1x Tour, 2x Giro, 1x Vuelta)
2 – Nairo Quintana (1x Giro, 1x Vuelta)
1 – Tom Dumoulin (1x Giro)
1 – Alejandro Valverde (1x Vuelta)

Nejvíce vyhraných etap

30 – Mark Cavendish
(Dimension Data)
14 – Marcel Kittel (Kaťuša-Alpecin)
11 – André Greipel (Lotto-Soudal)

Nejdéle ve žlutém dresu

59 dní – Chris Froome (Team Sky)
19 dní – Vincenzo Nibali
(Bahrajn-Merida)
4 dny – Geraint Thomas (Team Sky)

Nejvíce startů

17 – Sylvain Chavanel (Direct Energie)
11 – Mark Cavendish
(Dimension Data)
11 – Simon Gerrans (BMC)

Nejvíce startů na Grand Tour

23 – Daniele Bennati (Movistar)
22 – Sylvain Chavanel (Direct Energie)
22 – Alejandro Valverde (Movistar)

Nejmladší závodník

21 let a 175 dní – Egan Bernal
(Team Sky)
21 let a 270 dní – David Gaudu
(Groupama-FDJ)
22 let a 73 dní – Daniel Felipe
Martínez
(Team EF Education First-Drapac)

Nejstarší závodník

40 let a 173 dní – Franco Pellizotti
(Bahrajn-Merida)
40 let a 78 dní – Matthew Hayman
(Mitchelton-Scott)
39 let a 7 dní – Sylvain Chavanel
(Direct Energie)

Nejstarší debutant

36 let a 149 dní – Rory Sutherland (UAE-Team Emirates)

34 let a 123 dní – Tomasz Marczynski (Lotto-Soudal)

32 let a 122 dní – Pavel Kočetkov (Kaťuša-Alpecin)

Nejmladší tým

27 let a 162 dní – Groupama-FDJ

28 let a 77 dní – Team LottoNL-Jumbo

28 let a 143 dní – Team Sky

Nejstarší tým

33 let – Bahrajn-Merida

32 let a 53 dní – Movistar

31 let a 287 dní – UAE-Team Emirates

Nejvíce letos odjetých kilometrů

9297 – Luis Léon Sánchez (Astana)

8213 – John Darwin Atapuma (UAE-Team Emirates)

8042 – Marco Marcato (UAE-Team Emirates)

Nejvíce výher v sezoně 2018

11 – Alejandro Valverde (Movistar)

9 – Dylan Groenewegen (Team LottoNL-Jumbo)

7 – Fernando Gaviria (Quick-Step Floors)

7 – Primož Roglič (Team LottoNL-Jumbo)

Nejvíce týmových výher v sezoně 2018

43 – Quick-Step Floors

28 – Mitchelton-Scott

27 – Team Sky

Pořadí jednotlivců v UCI WorldTour

1. Peter Sagan (Bora-hansgrohe)
2. Alejandro Valverde (Movistar)
3. Simon Yates (Mitchelton-Scott)

Pořadí týmů v UCI WorldTour

1. Quick-Step Floors
2. Mitchelton-Scott
3. Bora-hansgrohe

Nejvíce zástupců

39 – Francie

19 – Belgie

15 – Nizozemsko

Počet závodníků: 176

Počet týmů: 22

Počet národností: 30

Počet kilometrů: 3329

Počet etap: 21

Počet horských etap: 6

Počet kopcovitých etap: 4

Počet sprinterských etap: 9

Počet časovek: 2

Počet navštívených zemí: 2

Nejvyšší bod: 2215 m. n. m. (Col du Portet)

Nejdelší etapa: č. 7 Fougeres–Chartres (231 km)

Nejkratší etapa: č. 17 Bagneres-de-Luchon – Saint-Lary-Soulan (65 km)

ETAPY TOUR DE FRANCE 2018

113
1. etapa
7. 7.

114
2. etapa
8. 7.

115
3. etapa
9. 7.

116
4. etapa
10. 7.

117
5. etapa
11. 7.

118
6. etapa
12. 7.

119
7. etapa
13. 7.

120
8. etapa
14. 7.

121
9. etapa
15. 7.

122
10. etapa
17. 7.

123
11. etapa
18. 7.

124
12. etapa
19. 7.

125
13. etapa
20. 7.

126
14. etapa
21. 7.

127
15. etapa
22. 7.

128
16. etapa
24. 7.

129
17. etapa
25. 7.

130
18. etapa
26. 7.

131
19. etapa
27. 7.

132
20. etapa
28. 7.

133
21. etapa
29. 7.

Autor: Vojtěch Jírovec

1. etapa

7. 7. 2018

NOIRMOUTIER-EN-L'ILE – FONTENAY-LE-COMTE

201 km

Tour startuje na pobřeží, a to znamená hlavně jednu věc – těžké povětrnostní podmínky a spoustu stresu. První týden závodu je vždy naplněný množstvím nervózních momentů, k nimž dochází i přes veškerou opatrnost cyklistů. Jestliže na papíře vypadá první etapa jako poměrně přímočarý sprinterský den, lze si vsadit na to, že o nic takového nepůjde. Pokud některý z týmů ucítí příležitost, můžeme se dočkat rozdělení pelotonu a velkých ztrát pro ty, kdo útok nezachytí.

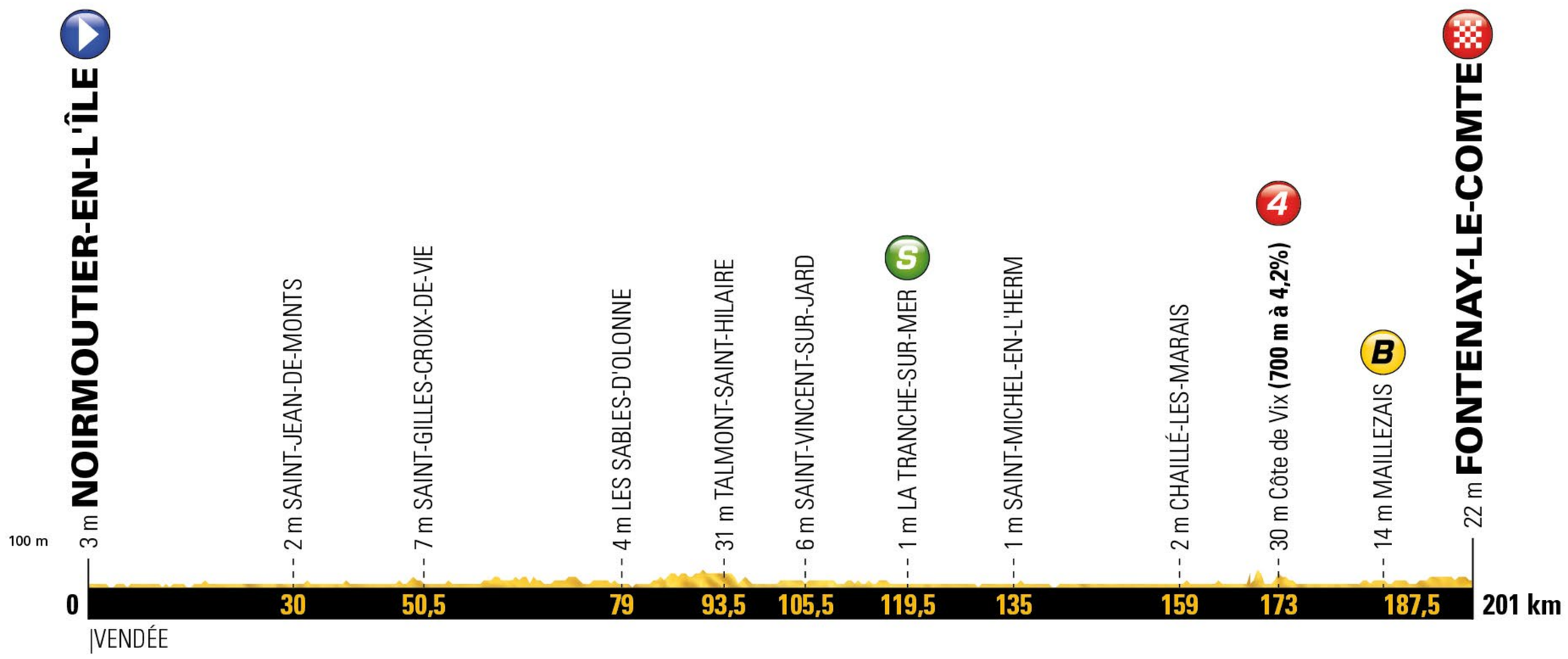

2. etapa

8. 7. 2018

MOUILLERON-SAINT-GERMAIN – LA ROCHE-SUR-YON

182,5 km

Podobný scénář jako ten pro první etapu může platit i pro druhý den. Pro tým, který v úvodu získá žlutý dres, bude velmi těžké v krajině rurální Francie závod kontrolovat. Navíc pro spoustu jezdců půjde o poslední šanci, jak se do vedení dostat, neboť nadcházející týmová časovka velmi citelně rozhází celkové pořadí. V La Roche-sur-Yon tak klidně může slavit jednotlivec nebo skupina cyklistů, kteří na úzkých silnicích prokáží nejvíce odvahy.

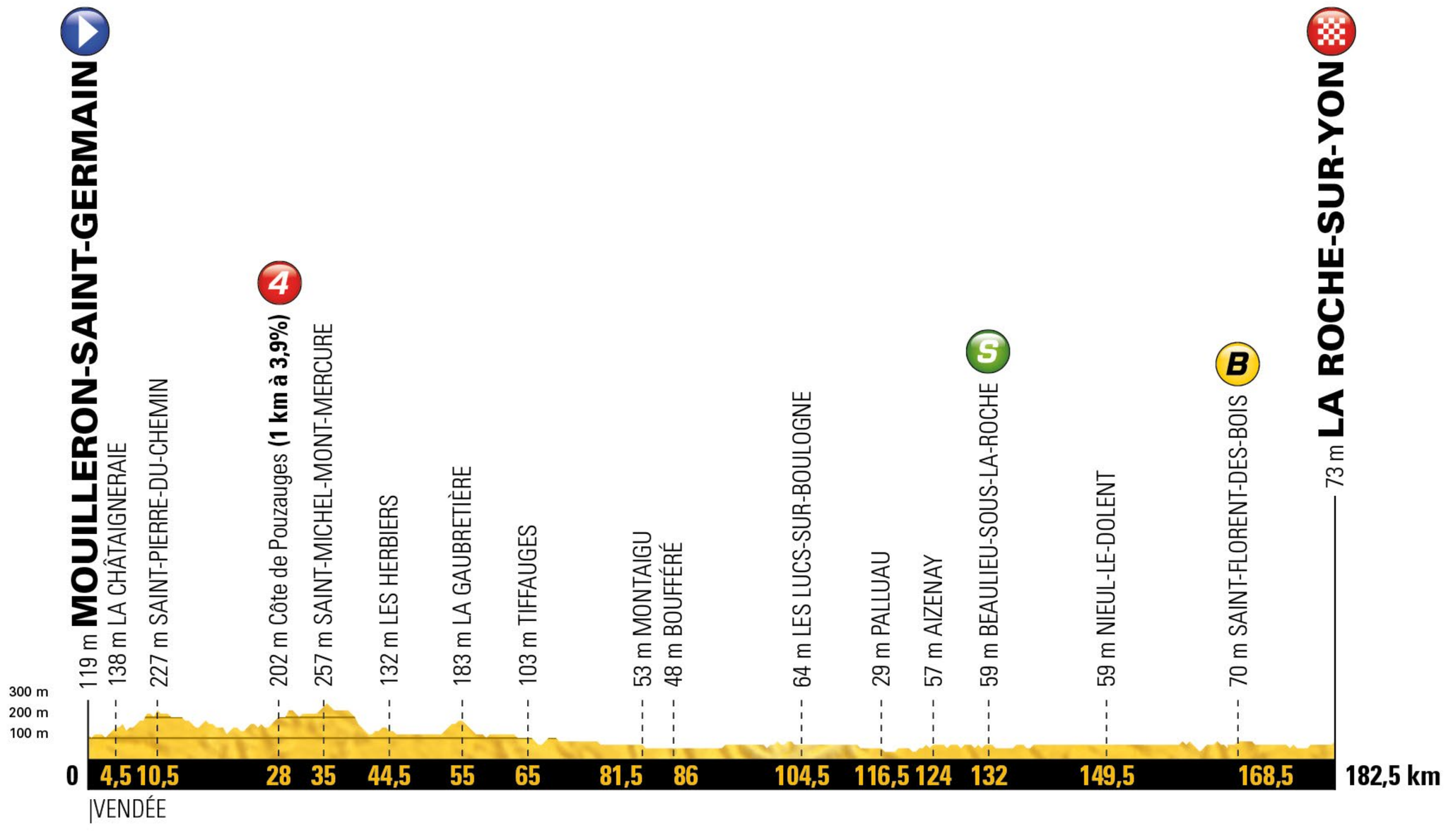

3. etapa

9. 7. 2018

CHOLET – CHOLET

časovka; 35,5 km

Padesátitisícový Cholet není neznámou cyklistickou destinací. Místní závod Chalet-Pays de la Loire letos na konci března oslavil čtyřicet let existence a fanoušky potěšilo, že se z důležitého vítězství radoval domácí závodník Thomas Boudat. Cholet se objevuje také v itineráři Tour, když hostí týmovou časovku. Pětatřicet kilometrů se bude vlnit jen zvolna a svým profilem by tak vše mělo sedět silným týmům jako BMC, Sky nebo Sunweb.

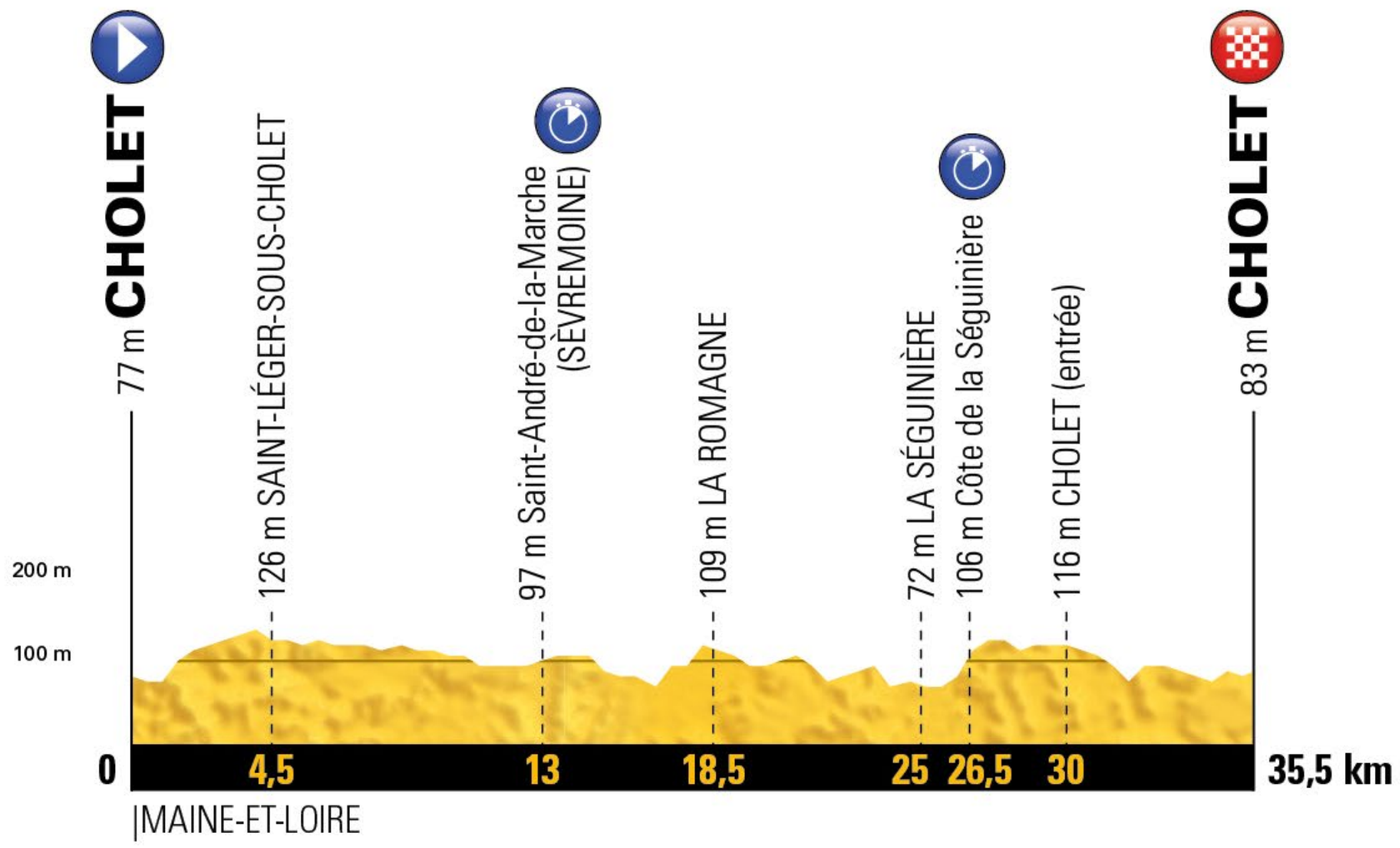

4. etapa

10. 7. 2018

LA BAULE – SARZEAU

195 km

Krásnou přírodu si pořadatelé schovali pro čtvrtou etapu závodu. Hned v jejím počátku se poté, co peloton opustí ulice přístavního letoviska La Baule, dostanou jezdci do přírodní rezervace Briere. V ní se budou pohybovat mezi neporušenými mokřinami a kamennými obydlími s klasickými dřevěnými střechami. Peloton poté mezi městy Nozay a Derval vykroutí otočku a bude se navracet zpět k pobřeží, než se zastaví v cílovém Sarzeau. Který sprinter vyhraje tuto etapu?

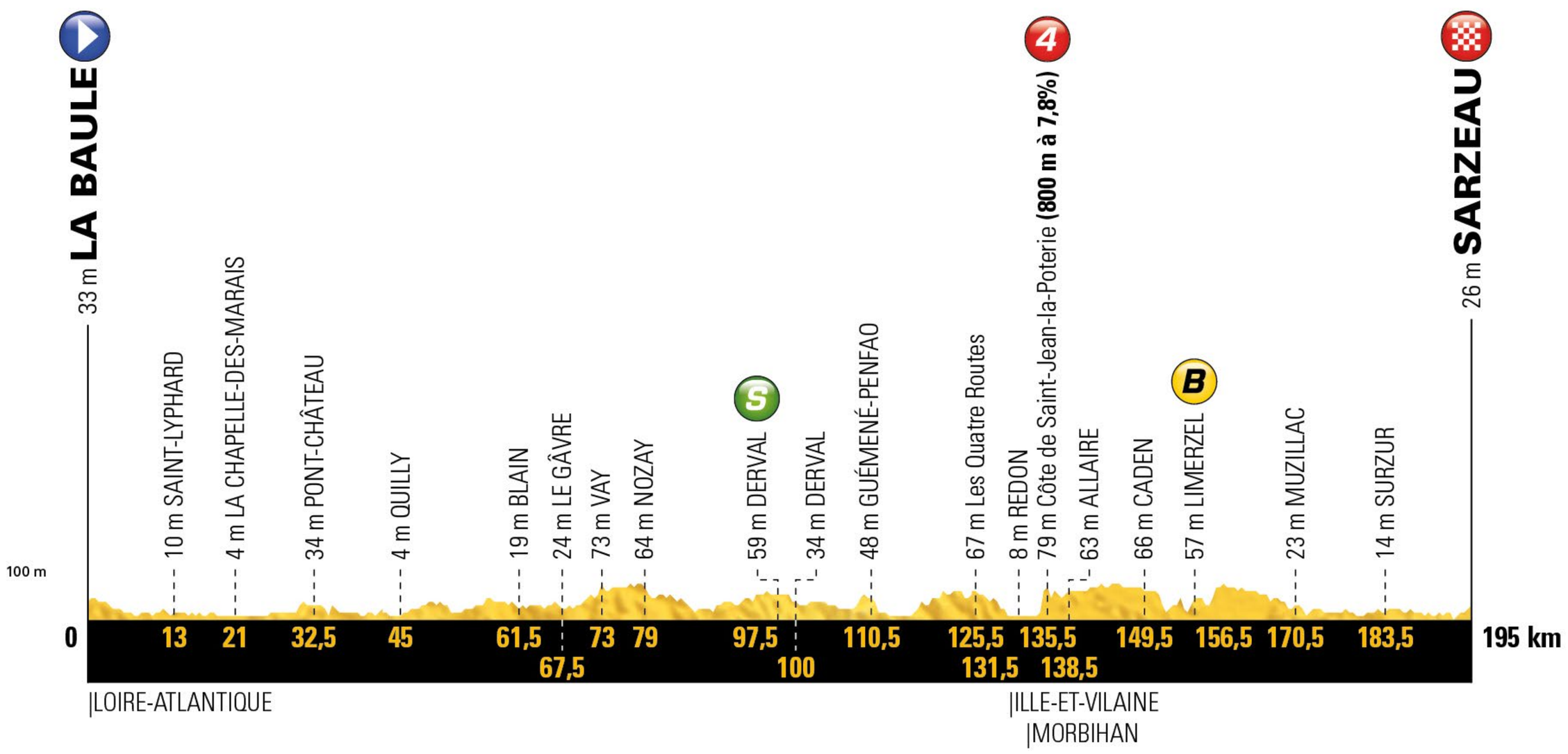

5. etapa

11. 7. 2018

LORIENT – QUIMPER

204,5 km

Na město, které hostí start páté etapy letošního ročníku, má velmi dobré vzpomínky Ján Svorada. Nevyhrál tu (to se české legendě podařilo v Poitiers, Corku a Paříži), avšak v bretaňském přístavu poprvé v kariéře navlékl zelený dres. Vedení v prestižní bodovací klasifikaci udržel ještě další den v Cholet, než jej o ně v Chateauroux připravil pozdější vítěz Erik Zabel. Sprintovat se ovšem letos v Lorient nebude, tato výsada připadne rodišti básníka a dramatika Maxe Jacoba Quimper.

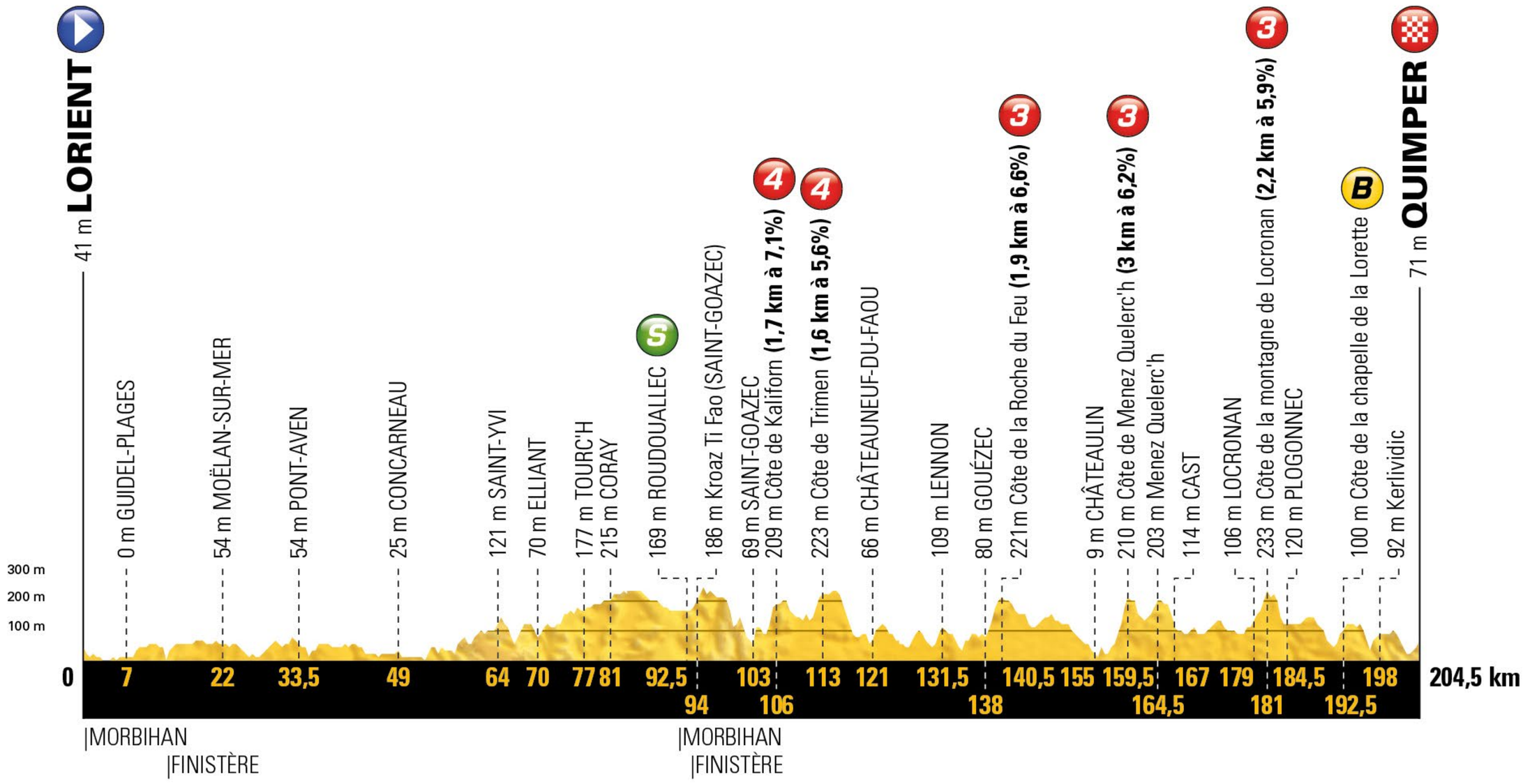

6. etapa

12. 7. 2018

BREST – MUR DE BRETAGNE

181 km

Narodil se daleko odtud, přesto v současném pelotonu patrně není jiný jezdec, jemuž by tak svědčily bretaňské závody. Nejenže Alexis Vuillermoz před třemi lety triumfoval právě na slavné bretaňské zdi (2 km/6,9 %), kterou budou v této etapě závodníci zdolávat hned dvakrát, ale je též dvojnásobným vítězem důležitého místního podniku Grand Prix Plumelec. Rodák z východofrancouzského pohoří Jura patří mezi žhavé favority šesté etapy Tour.

7. etapa

13. 7. 2018

FOUGERES – CHARTRES

231 km

Titul nejdelší etapy celého ročníku připadá na den číslo sedm, etapu mezi Fougeres a Chartres. Těch 231 kilometrů by nemělo nabídnout žádné výrazné překvapení: v rovinatém terénu se dá čekat dlouhé utrpení skupiny uprchlíků, na jejichž krev si bude dělat zálusk mnohem a mnohem početnější peloton. V závěru, kdy poslední zbytečky sil rapidně ubývají s každým dalším ujetým metrem, bude stíhací manévr dokončen a dopředu půjdou cyklisté se jmény jako Greipel, Cavendish, Kittel a další.

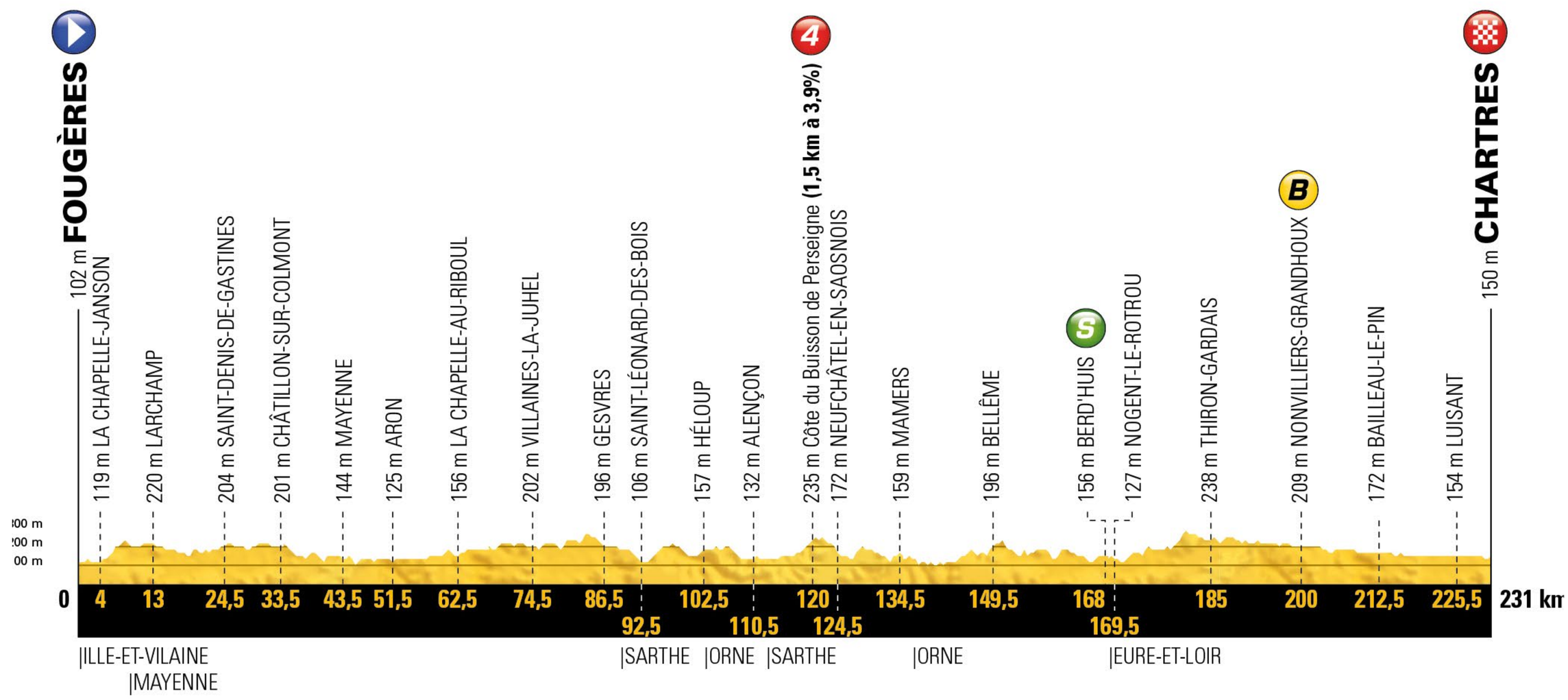

8. etapa

14. 7. 2018

DREUX – AMIENS

181 km

Když se naposledy finišovalo v Amiens, městě známém pro svou gotickou katedrálu, byl u toho úplně jiný peloton než ten dnešní. Před dlouhými devatenácti lety tehdy Mario Cipollini přetlačil Toma Steelse (dnes sportovního ředitele v Quick-Stepu Floors) a ve žlutém jedoucího Jaana Kirsipuu, čemuž z desáté pozice přihlížel český spurter Ján Svorada. Podobný průběh, ovšem s jinými aktéry, se očekává i letos. V osmé etapě Tour by o vítězství měli bojovat ti nejrychlejší sprinteři.

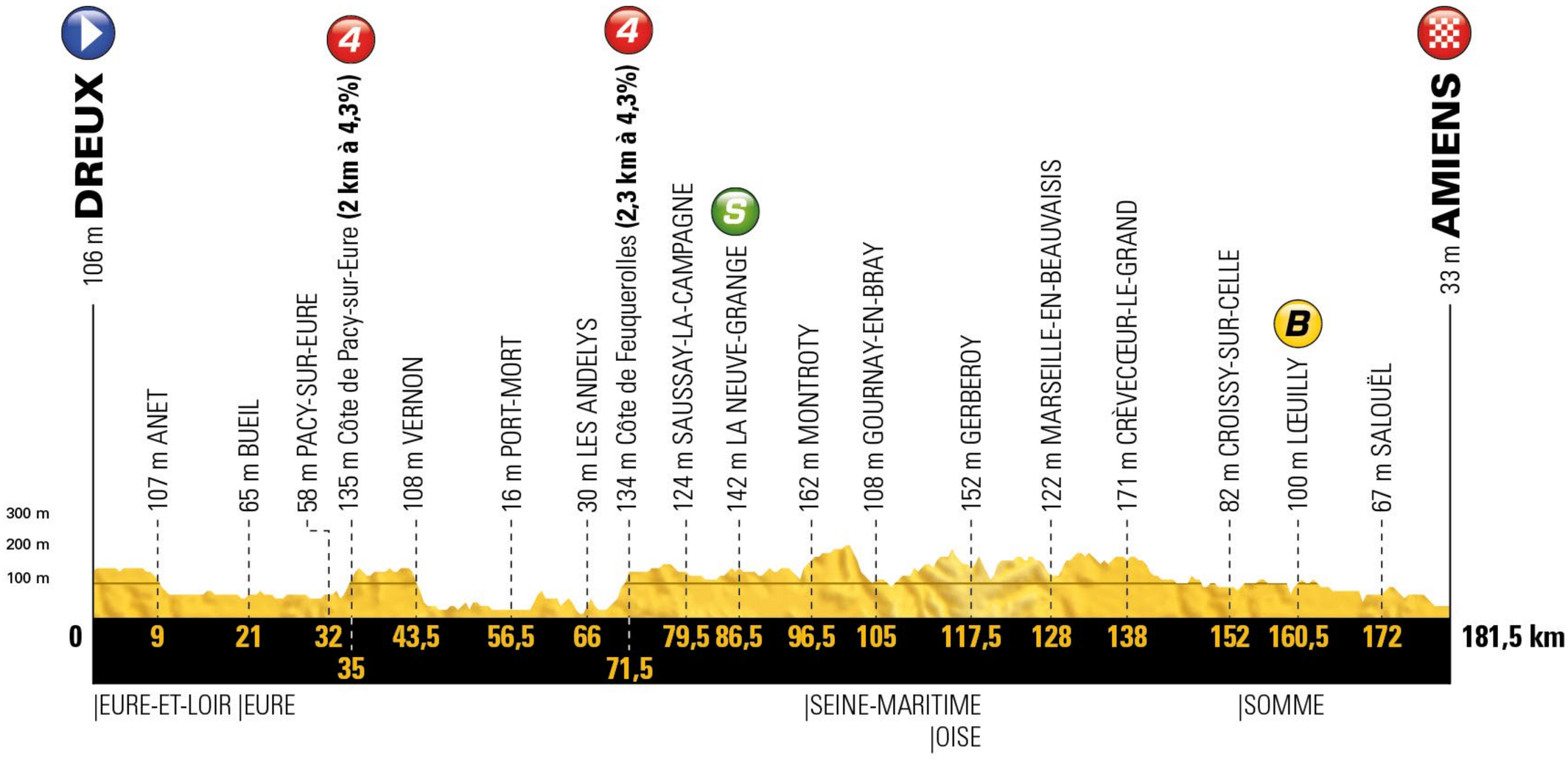

9. etapa

15. 7. 2018

ARRAS – ROUBAIX

156,5 km

Alpské a pyrenejské etapy jsou vždy strašákem, sedmnáctý den zase vzbuzuje obavy tím, že se příliš neví, co od něho čekat. Favorité pro celkové pořadí jsou ovšem dlouhé měsíce nervózní ještě z něčeho jiného. Co jim totiž přinese devátý den závodu? Půjde o téměř dvaadvacet kilometrů, které budou muset strávit na dlážděných úsecích kdesi v polích severní Francie. Pro hubené vrchaře, zvyklé spíše na nedostatek kyslíku ve vysokých nadmořských výškách, je to velký strašák.

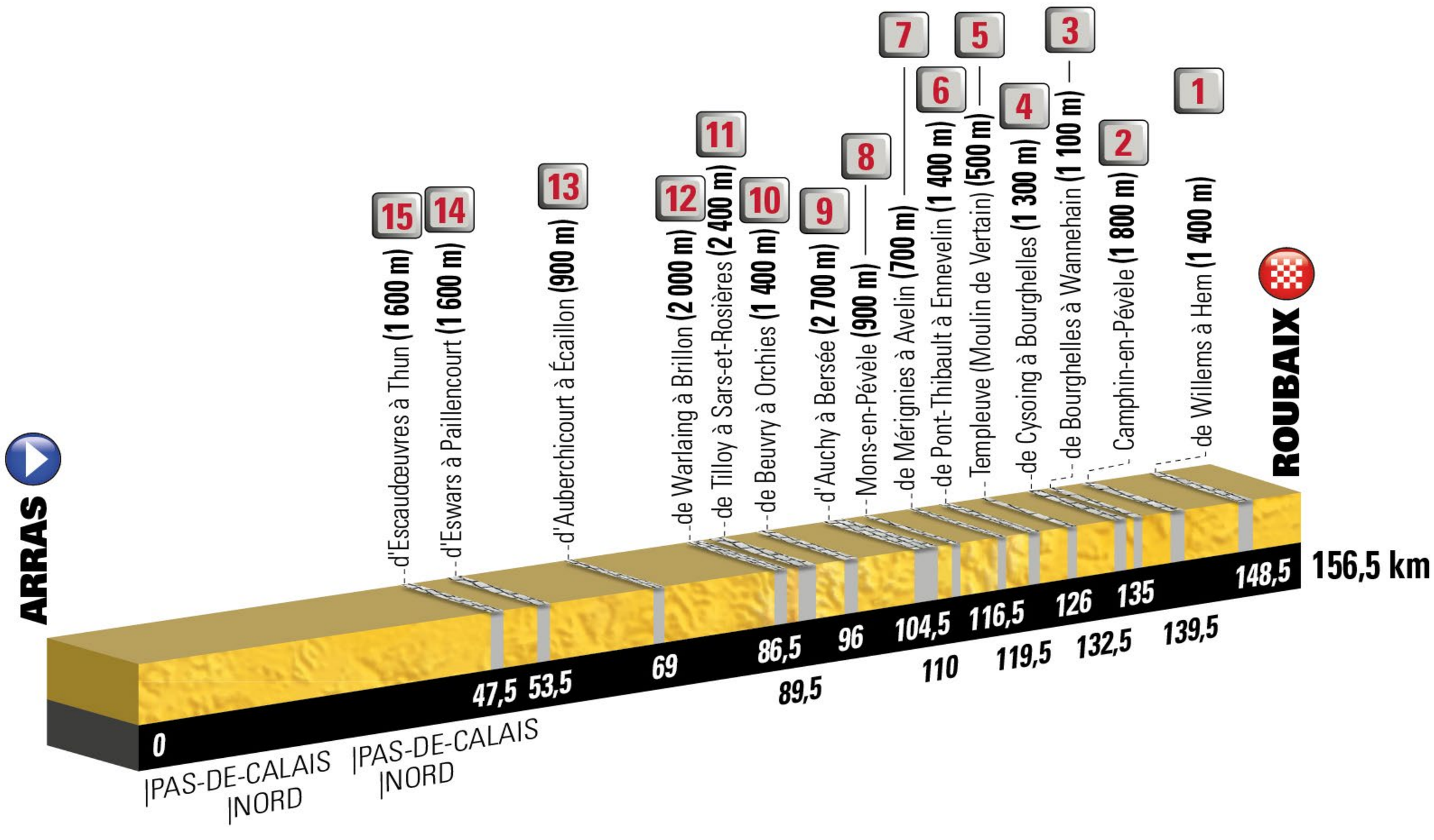

10. etapa

17. 7. 2018

ANNECY – LE GRAND-BORNAND

158,5 km

Přichází Alpy a první velké výstupy ročníku 2018. Úvodní horská etapa se nedrží od začátku zpátky: po Col de la Croix Fry totiž hned následuje prémie hors catégorie na Montée du plateau des Glieres, kde se poslední kilometry pojedou podobně jako na Colle delle Finestre po šotolině. To ale ještě nebude vše. V posledních čtyřiceti kilometrech před cílovým Le Grand-Bornand totiž dojde ještě na dva výstupy s hodnocením první kategorie, tedy Col de Romme a Col de la Colombiere.

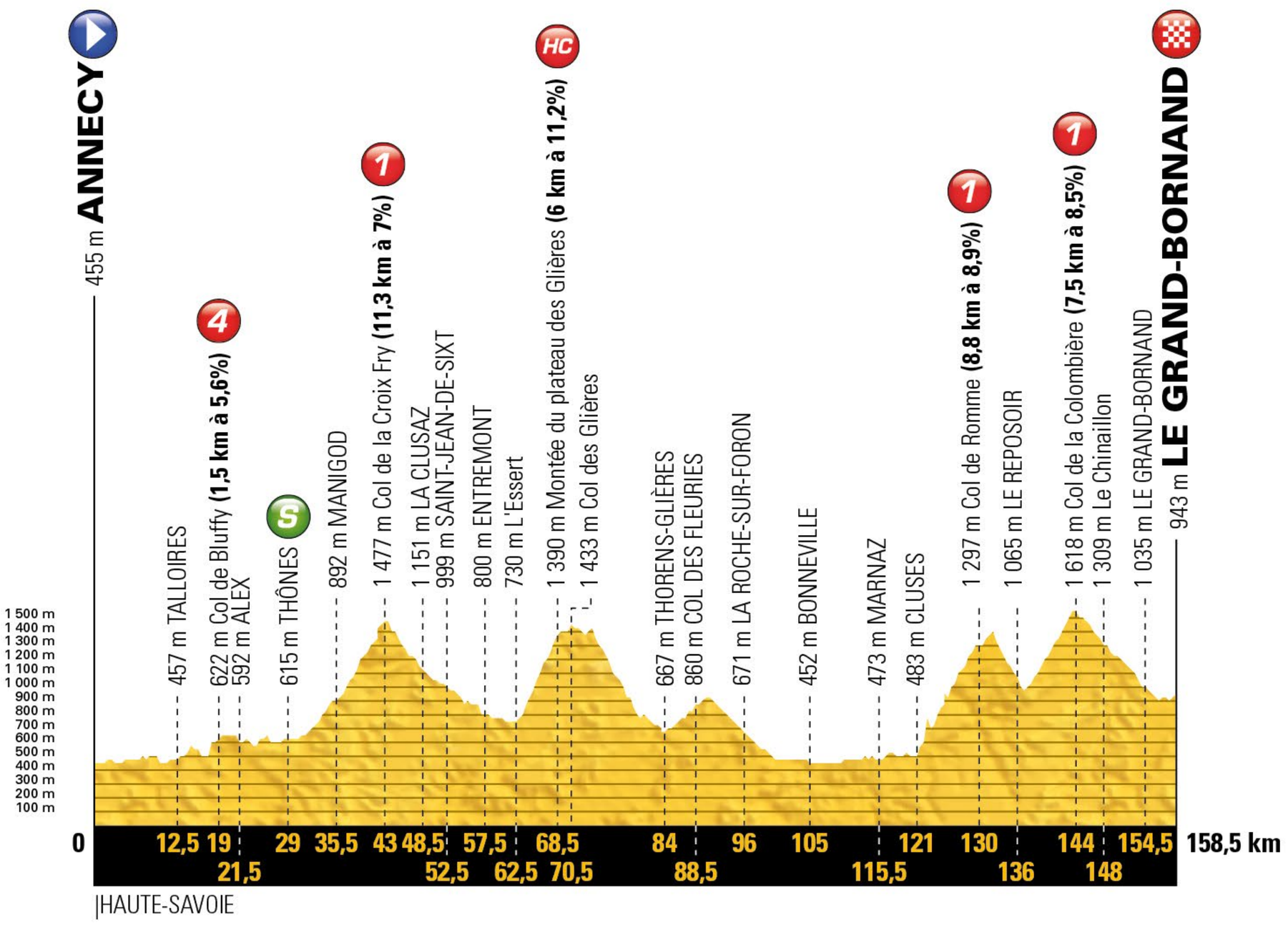

11. etapa

18. 7. 2018

ALBERTVILLE – LA ROSIERE

108,5 km

Až se budou cyklisté ve druhé z alpských etap šplhat směrem k zimnímu středisku La Rosiere, zpovzdálí budou jejich postup sledovat i zbytky z toho, co ve svazích zbylo z vojenského opevnění. Během italské ofenzivy z června roku 1940 tu sedmdesát mužů bránilo pevnost, která dostala jméno Redoute Ruinée („Zničená pevnůstka“). Posádka pod vedením podporučíka Desserteauxe své pozice ubránila a italským vojskům ustoupila až po podepsání příměří v červenci 1940.

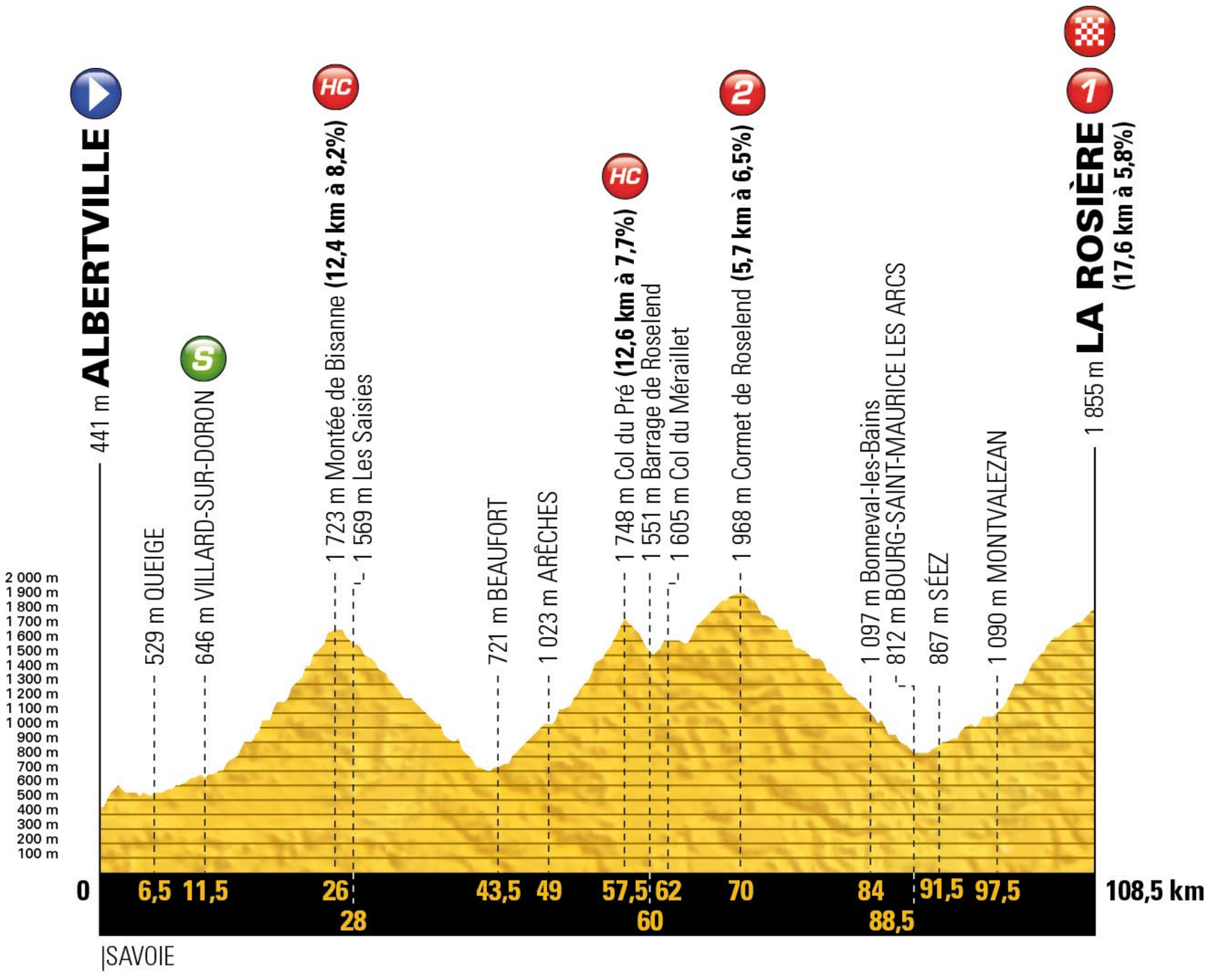

12. etapa

19. 7. 2018

BOURG-SAINT-MAURICE LES ARCS – ALPE D'HUEZ

175,5 km

Královská vrchařská etapa přichází. Na cyklisty čeká nejprve Col de la Madeleine (25,3 km/6,2 %), poté přijde Col de la Croix de Fer (29 km/5,2 %) a na konec slavných jednadvacet serpentin na Alpe d'Huez (13,8 km/8,1 %). Bude se na Huézách letos radovat tamní oranžový koutek, který na nizozemského vítěze čeká už bezmála třicet let? Uvidí Kolumbijci nástupce Lucha Herrery, anebo se ze čtvrtého vítězství v řadě budou radovat fanoušci domácích jezdců?

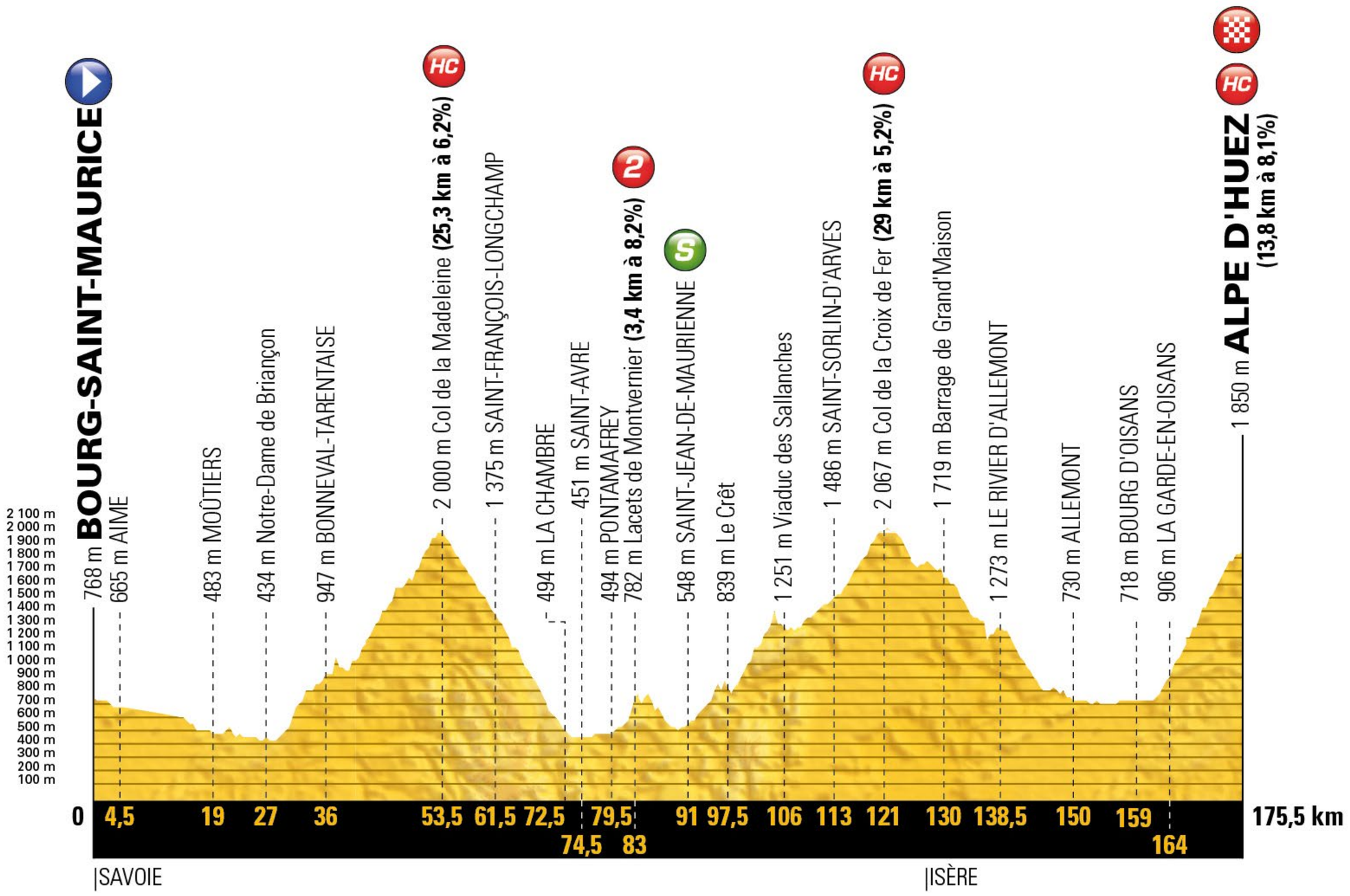

13. etapa

20. 7. 2018

BOURG D'OISANS – VALENCE

169,5 km

Ulicemi Valence se cyklisté už letos naprohánìli dost a dost. Město ležící na levém břehu Rhony před měsícem hostilo prolog Critéria du Dauphiné a následně i start první etapy tohoto slavného závodu. Rozporuplné vzpomínky mají dva jezdci z Teamu Sky. Zatímco Michal Kwiatkowski těsně zvítězil, jeho kolega Geraint Thomas přestřelil tempo v jedné ze zatáček a skončil podřený na zemi. Britský tým věří, že žádný další karambol nepřijde – to ovšem zřejmě ani vítězství, neboť se očekává hromadný sprint.

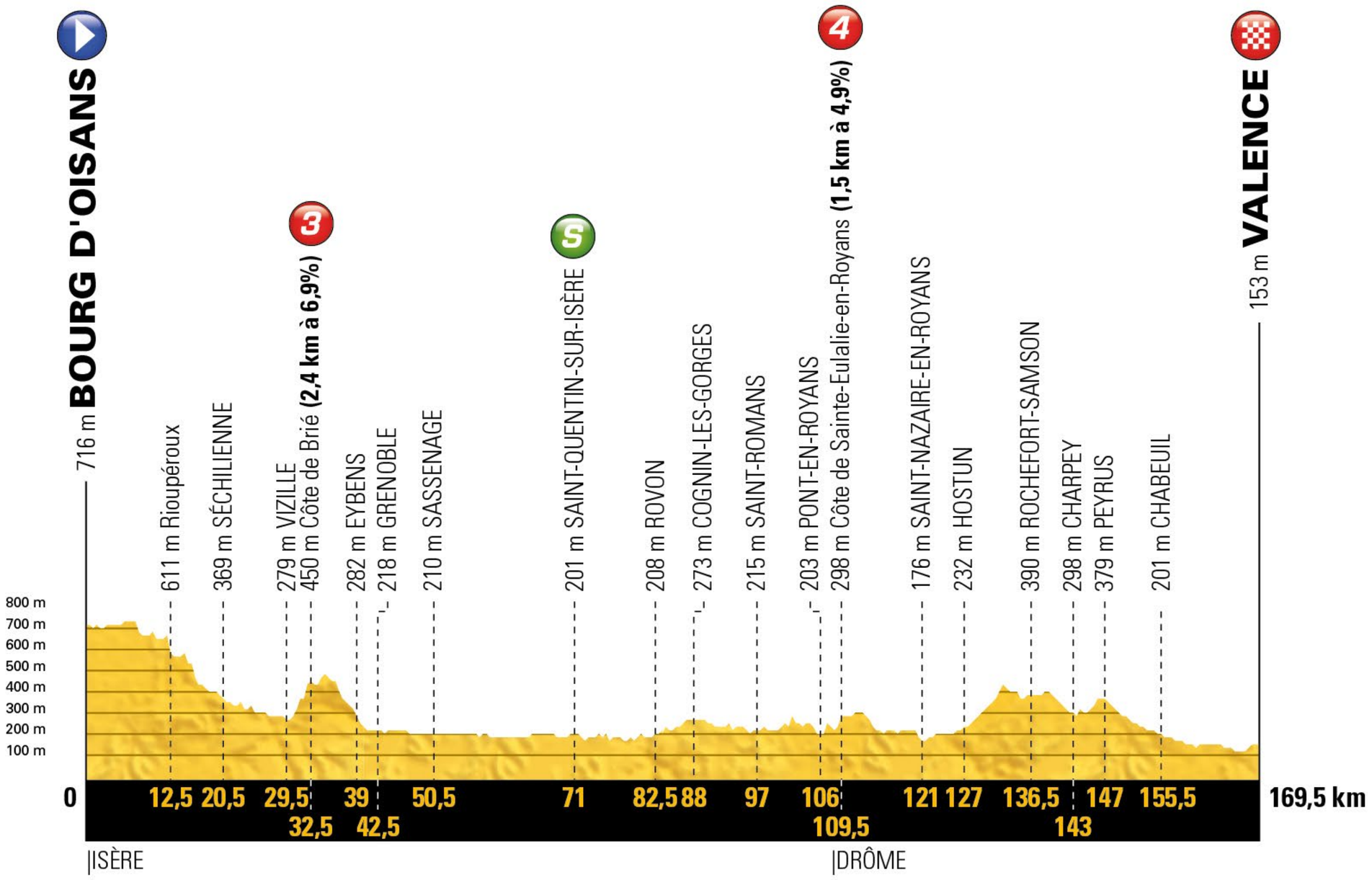

14. etapa

21. 7. 2018

SAINT-PAUL-TROIS-CHATEAUX – MENDE

188 km

Že vrchařům nesvědčí rovinářské úseky, se ví poměrně dobře. Mnohým z nich ovšem nesedí ani ty části trati, které se zvedají prudce a krátce. Na závěr čtrnácté etapy si pořadatelé schovali jeden takový kopec: tříkilometrový výstup na Cote de la Croix Neuve, jenž se svým průměrem drží nad deseti procenty, což po 185 kilometrech v sedle může pro některé z favoritů být kritické. „Horské blechy“ zvyklé na zápřahy dlouhé desítky minut tu mohou pohořet.

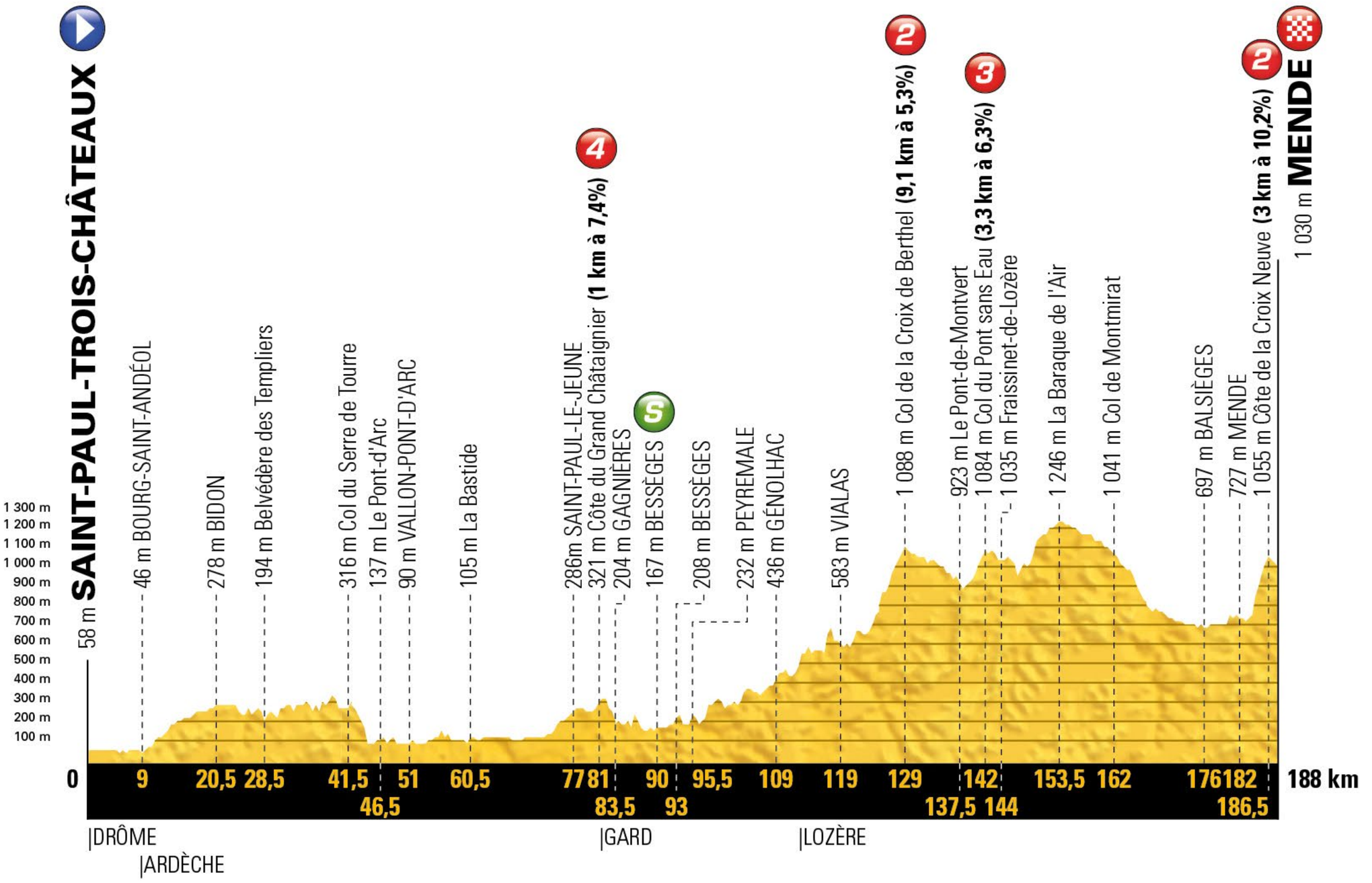

15. etapa

22. 7. 2018

MILLAU – CARCASSONE

181,5 km

Nenápadný den na francouzském jihovýchodě, jehož dopady však mohou být vážnější, než se odhadovalo. Zvlášť když si pořadatelé do závěrečné třetiny etapy připravili výstup na Pic de Nore (12, 3 km/6,3 %). Na jeho svazích může odjet malá skupinka favoritů, kterou po přejezdu vrcholu bude čekat už jen svažující se silnice do cílového Carcassonne. Další den navíc na Tour bude volný, tudíž se dá očekávat frontový nápor těch, kteří se ať už z jakéhokoliv důvodu ocitli v pořadí pozadu.

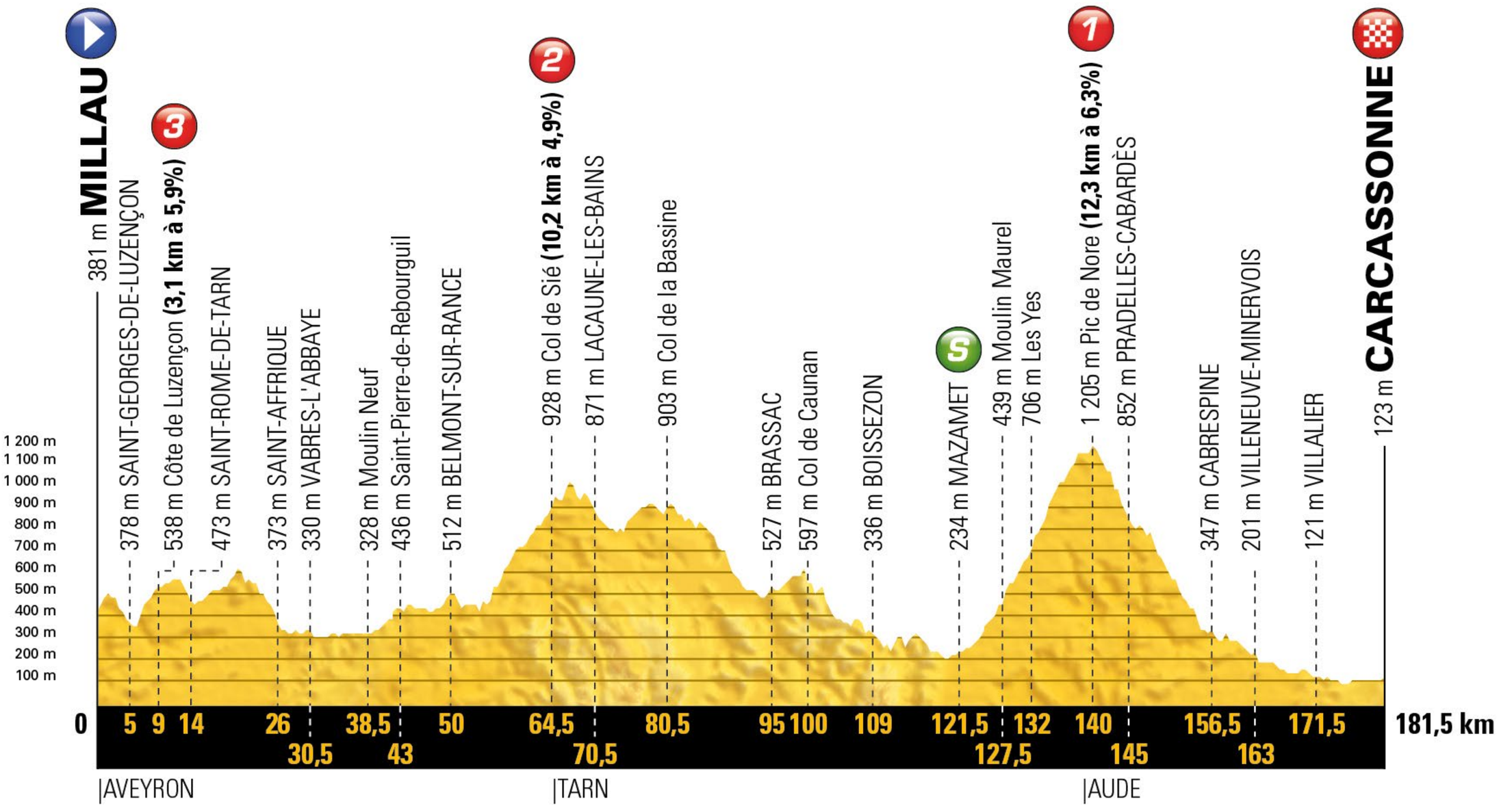

16. etapa

24. 7. 2018

CARCASSONE – BAGNERES-DE-LUCHON

218 km

Před sedmačtyřiceti lety byl Col de Menté středem cyklistického světa. Na zmoklé vozovce nejprve spadl Eddy Merckx, po něm také Luis Ocaňa – v té době jasný lídr Tour s náskokem sedmi minut. Zatímco „Kanibal“ byl rychle na nohou, Ocana schytal náraz ještě od Joopa Zoetemelka a svalil se na zem v bolestech. Jeho Tour tím byla u konce. V cyklistice se od té doby vášnivě diskutuje, zda by španělský vrchař býval své jasné vedení dovezl až do Paříže a porazil tak Merckxe.

17. etapa

25. 7. 2018

BAGNERES-DE-LUCHON – SAINT-LARY-SOULAN

65 km

V momentu, kdy pořadatelé z Amaury Sport Organisation (ASO) oznámili detaily sedmnácté etapy, bylo jasno: toto bude jeden z nejsledovanějších momentů celé Tour. Závodníci odstartují v Bagneres-de-Luchon nikoliv společně, jak je obvyklé, nýbrž ve skupinách v závislosti na jejich pořadí v průběžném pořadí. Bude to na úpatí Col de Peyresourde hrát zásadní roli, nebo se startovní pole brzy sjede? A jaká je ta ideální taktika pro pouze 65kilometrový test? Spousta otázek čeká na odpovědi.

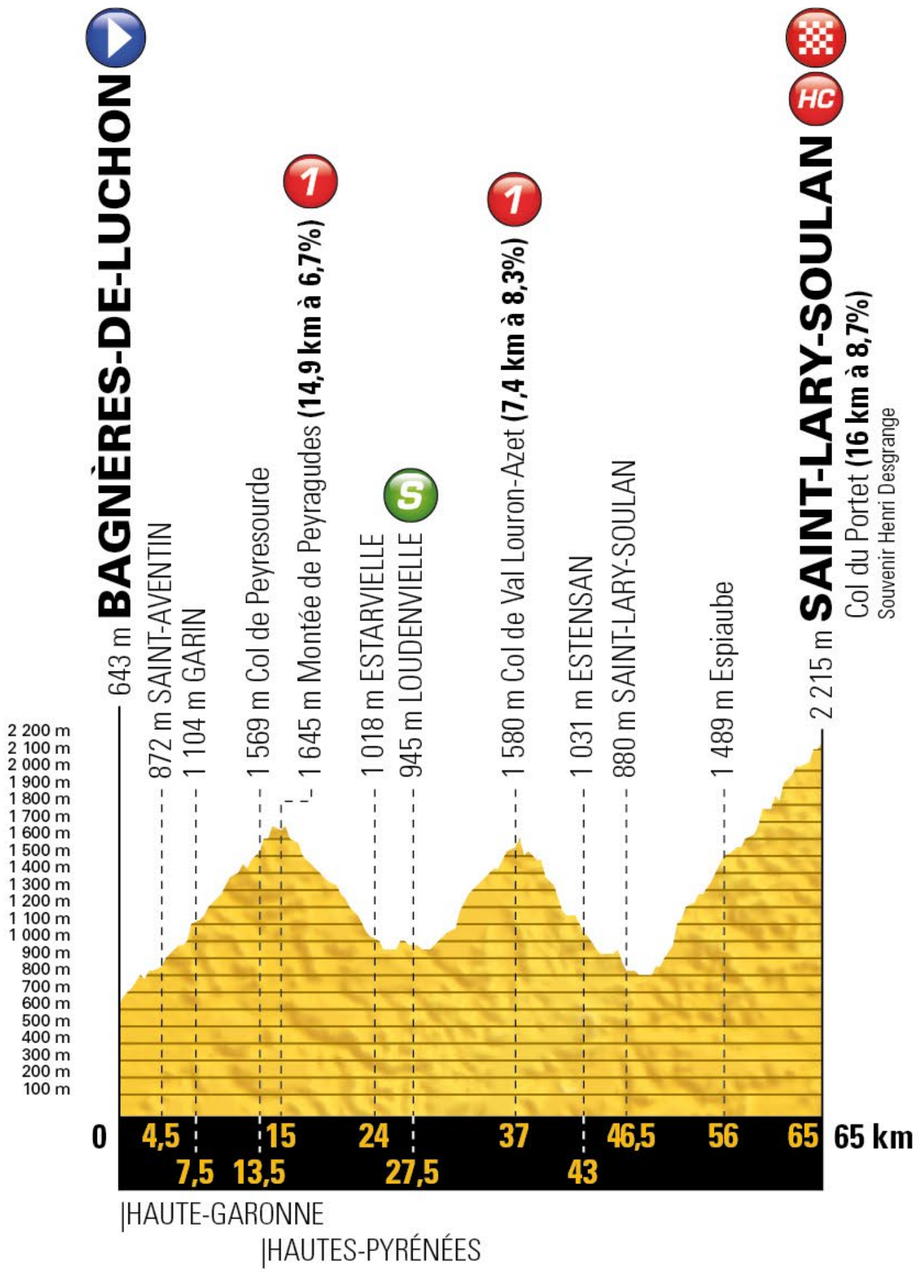

18. etapa

26. 7. 2018

TRIE-SUR-BAISE – PAU

171 km

Klid před bouří, tak by se dala charakterizovat etapa s číslem osmnáct. Po předchozím intenzivním testu totiž na cyklistický peloton čeká o poznání klidnější den, v němž se karavana závodu přesune do Pau. Místo velmi známé všem příznivcům Tour de France (po Bordeaux a Paříži jde o nejfrekventovanější zastávku) letos očekává hromadný finiš těch nejlepších sprinterů. Pokud se dostanou až do Pau, měli by změřit síly Cavendish s Kittelem, Greipel s Groenewegenem a dalšími.

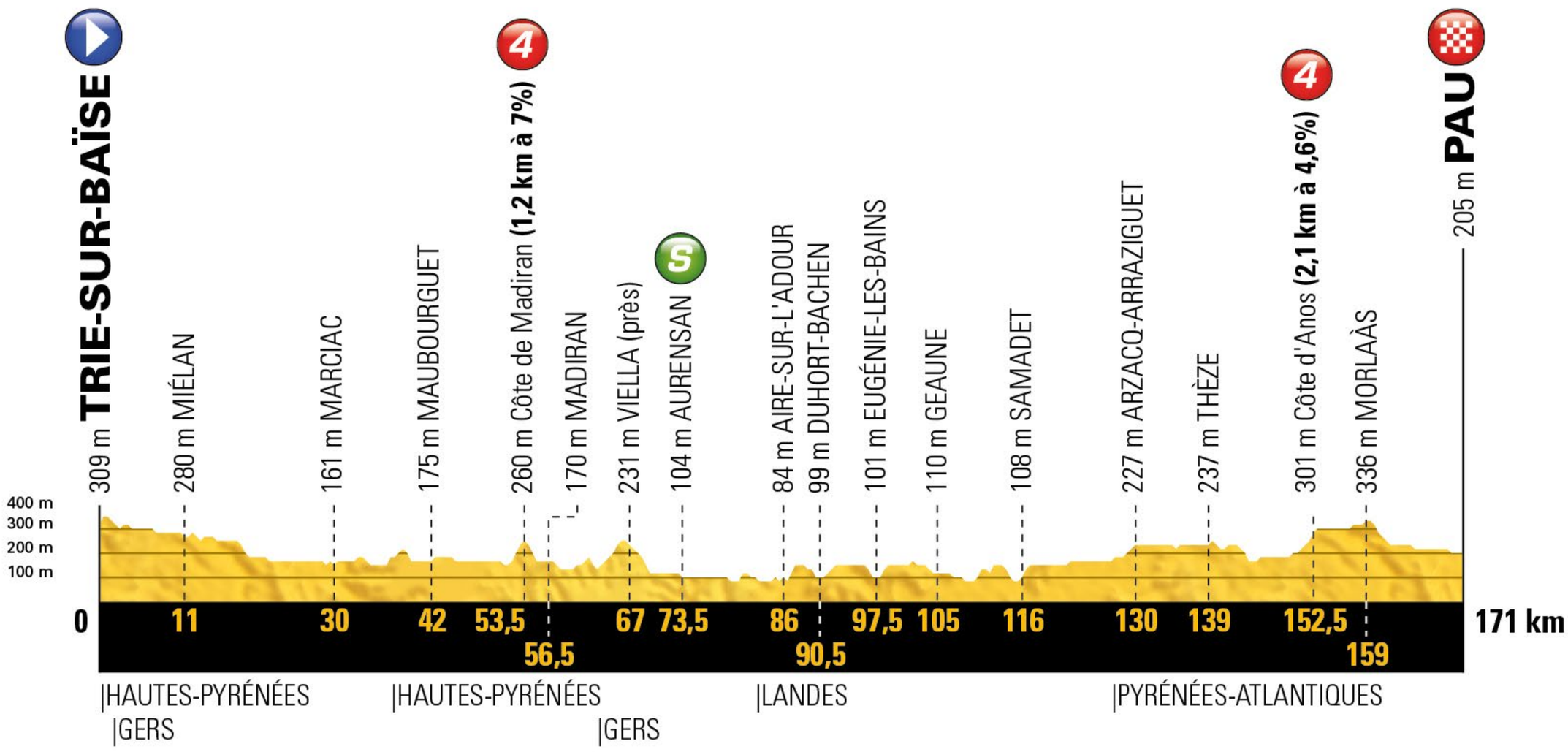

19. etapa

27. 7. 2018

LURDY – LARUNS

200,5 km

Kdo získá Cenu Jacquese Goddeta? Toť jedna z otázek devatenácté etapy. Ocenění nesoucí jméno nástupce Henriho Desgrange v pozici ředitele závodu dostává ten závodník, který jako první vystoupá na Col du Tourmalet. Klasický vrchol, na nějž se poprvé šplhalo už v ročníku 1910, zdolá peloton i letos. Vzhledem k tomu, že Tourmalet přijde na řadu zhruba devadesát kilometrů před finišem v Laruns, ale bude klíčovým vrcholem spíše neméně slavný Col d'Aubisque.

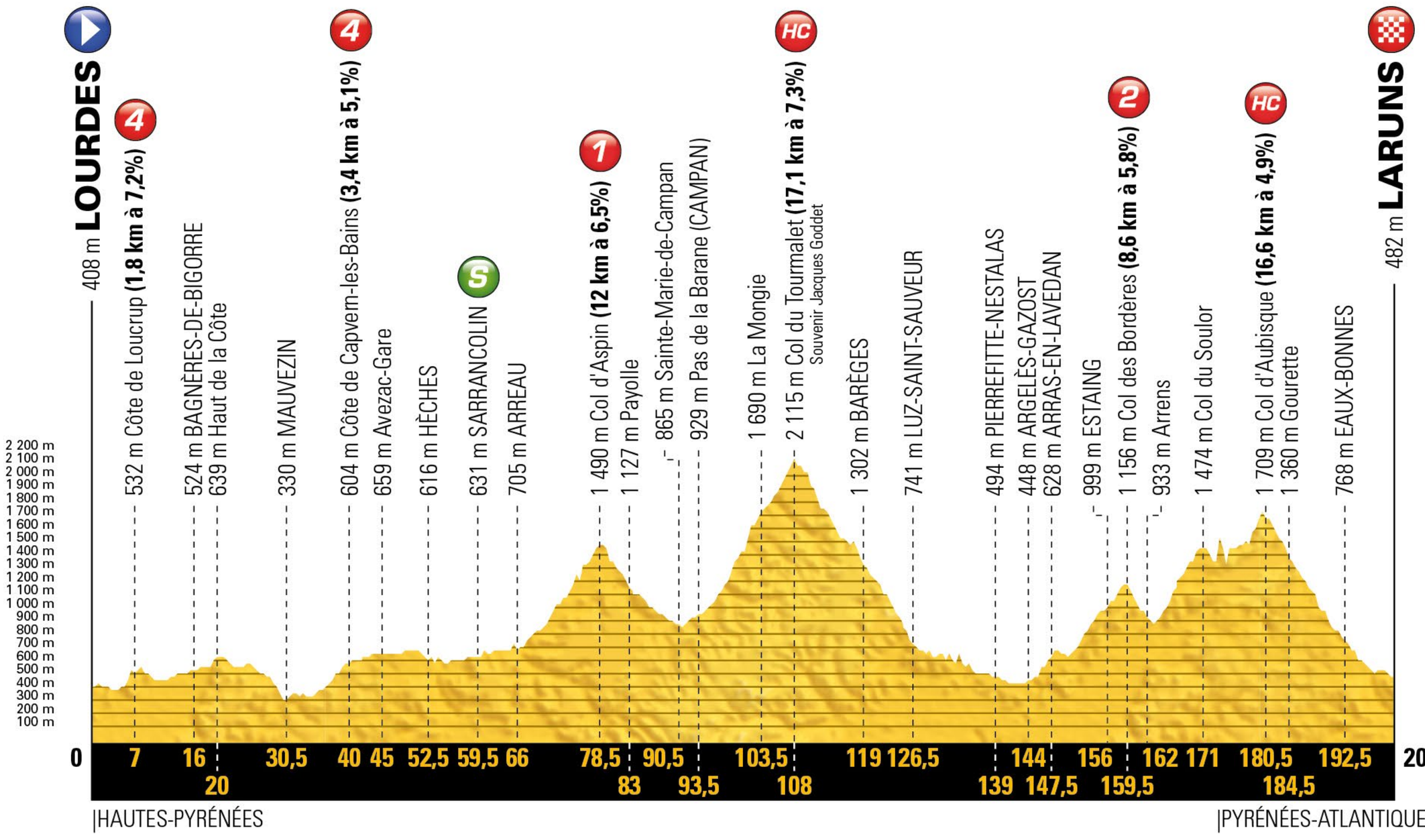

20. etapa

28. 7. 2018

SAINT-PÉE-SUR-NIVELLE – ESPELETTE

časovka; 31 km

Co ještě zbývá doplnit do tajenky Tour de France – alespoň co se týká celkové klasifikace –, bude dopsáno v baskickém městečku Espelette. Do místa, které dobře znají třeba milovníci červených papriček, povede závodníky jednatřicetikilometrová trať. V kopcovité časovce, do níž tým hlavního skauta lokací Thierryho Gouvenoua zařadil i bezmála kilometrový úsek s průměrem deseti procent, mohou fatálně ztroskotat šance některých dosud velmi dobře postavených jezdců.

21. etapa

29. 7. 2018

HOUILLES – PAŘÍŽ

116 km

Italský excentrik Mario Cipollini byl známý tím, že ani jednou ve své kariéře nedojel na Elysejská pole. Současní sprinteři jsou zodpovědnější a tamní triumf je pro ně velmi ceněným zbožím, což loni na vlastní kůži zažil Dylan Groenewegen, který ukončil čtyřletou německou vládu nad Paříží. Od té doby nasbíral sprinter z LottoNL-Jumbo dalších deset vítězství a odrazil se do úplné světové špičky. Potvrdí nyní svou pozici? Příběh letošní Tour de France se uzavře v odpoledních hodinách 29. července 2018.

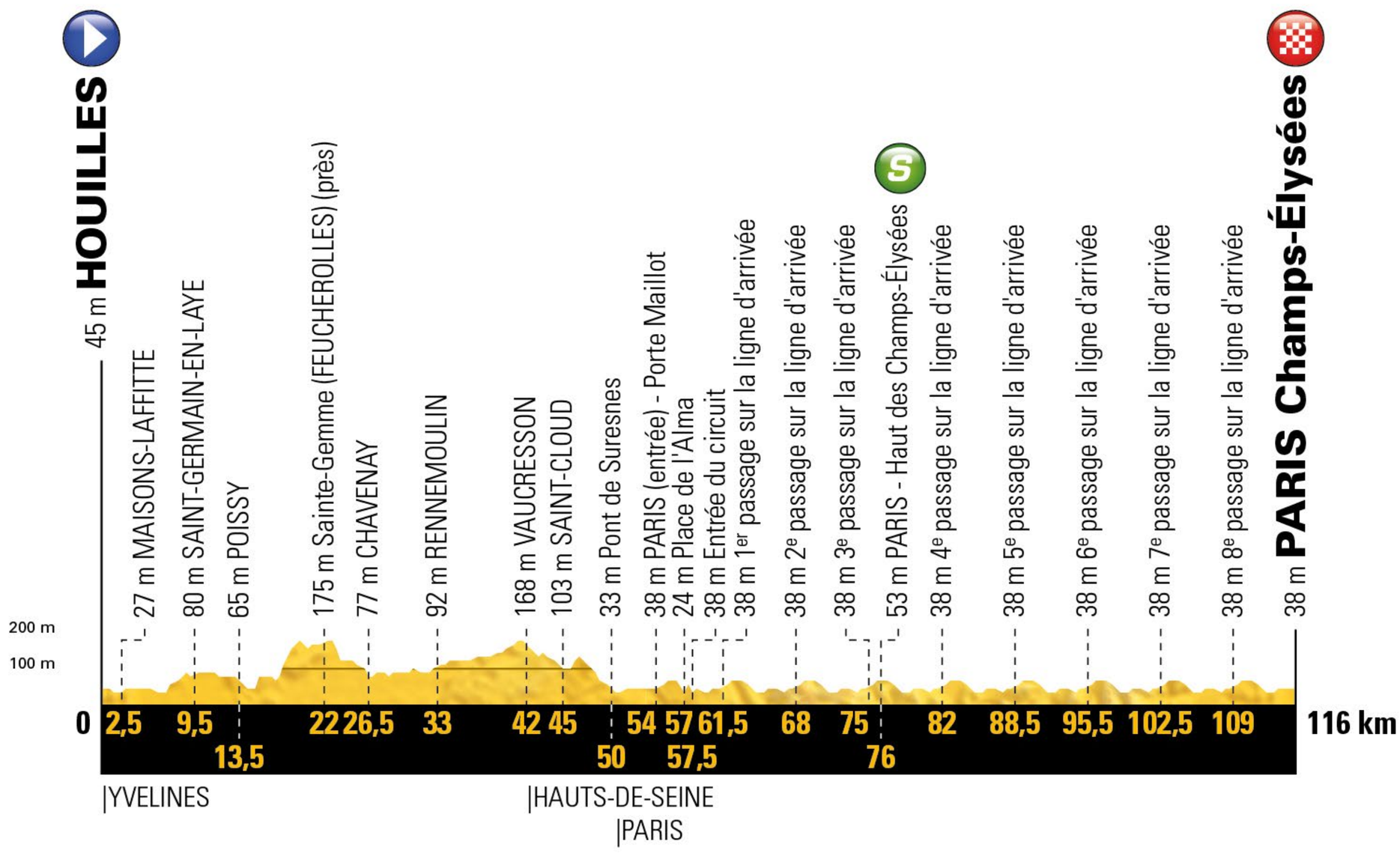

AUTOŘI

Texty

Tomáš Jílek (komentátor ČT sport)
Vojtěch Jírovec (redaktor webu ctsport.cz)
Hynek Roleček (redaktor webu ctsport.cz)

Moderátor Velo fokus podcastu

Ondřej Nováček (redaktor webu ctsport.cz)

Jazyková korektura

Jana Fantová (web ctsport.cz)
Anna Florianová (web ctsport.cz)
Markéta Janáková (web ctsport.cz)
Lenka Prchlíková (web ctsport.cz)
Dana Řezníčková (web ctsport.cz)
Anna Skoumalová (web ctsport.cz)
Markéta Uhlířová (web ctsport.cz)

Grafika a sazba

Zdenek Tomášek (spolupracovník webu ctsport.cz)

ctsport.cz
2018

Zpět na obsah